ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਅਬਦੁਲ ਕਯੂਮ ਆਦਿ।

(2012 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 140-151)

05 ਜੁਲਾਈ, 2019

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860:

ss 120B, 302, 307, 201/120B – ss. ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ 25(1)(ਬੀ)(ਏ), 27(1) ਅਤੇ 5 - ਐੱਸ. 3(1), (2), (3) ਅਤੇ (4) ਅਤੇ ਐਸ.4 ਆਫ ਟੈਰੋਰਿਜ਼ਮ ਐਕਟ, 2002 (ਪੋਟਾ) - ਕਤਲ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ - ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ - ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ - ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਅਤੇ ਗੋਧਰਾ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ - 4 ਮੁਲਜ਼ਮ ਫਰਾਰ - 12 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ - ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੀਬੀਆਈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਏ-2, ਏ-3 ਅਤੇ ਏ-12 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 302/120ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐੱਸ. ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੋਟਾ ਦੀ 3(1), ਬਾਕੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਏ-2 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਹਨ PW-39 ਦਾ ਕਤਲ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਘਾਤਕ ਹਮਲਾ - ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਿਲ ਤੱਕ ਨਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣਾ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਲ-ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕੇਸ - ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਕਿ s ਦੀ ਪਾਲਣਾ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 32, ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਐੱਸ. ਪੋਟਾ ਦੇ 52 ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ - ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਏ-1, ਏ-4, ਏ-5, ਏ-6, ਏ- ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ। 7, A-8, A-9, A-10 ਅਤੇ A-11 u/ss. ਪੋਟਾ ਦੇ 3(1), (2) ਅਤੇ (3) ਅਤੇ ਐੱਸ. 302 r/w s. 120B IPC ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ A-2, A-3 ਅਤੇ A-12 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐੱਸ. 174A - ਭਗੌੜਾ ਦੋਸ਼ੀ - ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਤਲ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ - ਯੂ/ਐਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। 174A - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। 174ਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ। ਡਿਫਾਲਟ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ 21 ਲੱਖ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ - ਆਯੋਜਿਤ: ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ - ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 17 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਤਵਾਦ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 2002:

ਐੱਸ. 32 - ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ - ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਬੂਤ:

ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ - ਵਿਚਕਾਰ ਅਸੰਗਤਤਾ - ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ: ਅਜਿਹੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਗੇ - ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਭਵ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕਿਤਾਬ - ਸਬੂਤ ਮੁੱਲ - ਆਯੋਜਤ: ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ, ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ - ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ - ਆਯੋਜਤ: ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ - ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਣਨਾ

ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੱਥ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ.

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ:

ਕਲਾ। 32 - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਪੀਆਈਐਲ - ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ - ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ/ਕਤਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ - ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ - ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਯੋਗਤਾ - ਰੱਖੀ ਗਈ: PIL ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ - ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ - ਢੁਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋਣੀ ਸੀ - ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਤਰਕਹੀਣ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 50,000/- ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ।

ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ:

ਦਾ ਦਾਇਰਾ - ਆਯੋਜਤ: ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਿੱਖੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਕੀਲ:

ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ - ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ - ਭਾਗ VI, ਚੈਪਟਰ II, ਸੈਕਸ਼ਨ I, ਆਰ. 8 - ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਲਈ ਉਸ ਸੰਸਥਾ/ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਜਿਸ ਦਾ ਵਕੀਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ।

2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 141, 147 ਅਤੇ 148 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 981, 982 ਅਤੇ 983, 2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 26 ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ।

ਫੜੇ ਗਏ: 1. ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ PW-39 ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਘਾਤਕ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਕਤਲ ਤੱਕ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਬੂਤ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ, ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕਲ ਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ, ਨਕਦ ਜਾਂ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਕਿਰਾਇਆ, ਆਵਾਜਾਈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ, ਆਵਾਜਾਈ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਆਦਿ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਈਬਰ ਕੈਫ਼ੇ ਤੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੋਟਲ ਕੇਟਰਰਾਂ, ਪੀਸੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵੀ ਹੈ। PW-39 ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਏ-1 ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਰੇਕੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਮੋਬਾਈਲ ਕਾਲਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ। PW-39 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਮੋਬਾਈਲ ਟਾਵਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਡਾਟਾ। [ਪੈਰਾ 15][483-F-H; 484-ਏ-ਡੀ]

> ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਲਿਨੀ **(1999) 5 SCC 253 : [1999] 3 SCR 1;** ਯਾਕੂਬ ਅਬਦੁਲ ਰਜ਼ਾਕ ਮੇਮਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ **(2013) 13 SCC 1 : [2013] 15 SCR 1 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਗੌੜ ਦੁਆਰਾ 'ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ' (ਭਾਗ 2), 11ਵੀਂ ਐਡ. 1138 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2.1 ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, PW-55 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ, ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 48] [509-ਸੀ]

ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2010) 2 SCC 177 : [2009] 15 SCR 1252 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2.2 ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਦੂਰੀ ਇੰਚ-ਵਾਰ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ, ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਵੇਰਵਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਲੰਮੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਵਾਹ ਨੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਭਵ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ. [ਪਾਰਾ 49-50] [509-D-F]

> ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ **(2010) 10 SCC 259 : [2010] 13 SCR 311 ;** ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭੰਵਰ ਸਿੰਘ **(2004) 13 SCC 147 : [2004] 4 Suppl. SCR 409** - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ. ਨਲਪਤੀ ਸਿਵਿਆ ਬਨਾਮ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਗੁੰਟੂਰ, ਏ.ਪੀ., **(2007) 15 SCC 465 : [2007] 10 SCR 347;** ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2003) 12 SCC 758 ;** ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ **(1975) 4 SCC 497 : [1976] 1 SCR 27 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

2.3 ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਮਿਲੀ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ 7 ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਜਦਕਿ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ। 5 ਗੋਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਵਜੋਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 6 ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 39] [505-ਡੀ-ਈ]

ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ **AIR 2002 SC 2710 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

"ਮਨੁੱਖੀ ਅੰਗ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗ ਐਟਲਸ"; "ਗ੍ਰੇਜ਼ ਐਨਾਟੋਮੀ" ਅਤੇ ਮੋਦੀ ਦਾ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2.4 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ PW-55 ਦੇ ਓਕੂਲਰ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਖ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਗੇ। [ਪਰਾ 57] [515-ਬੀ-ਸੀ]

ਯੋਗੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2017) 11 SCC 195 : [2016] 7 SCR 713;** ਸੁਨੀਲ ਕੁੰਡੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ **(2013) 4 SCC 422 : [2013] 5 SCR 924;** ਬਸਤੀਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ **(2014) 5 SCC 398 : [2014] 2 SCR 567 – 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।**

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ **(1975) 4 SCC 497 : [1976] 1 SCR 27;** ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ (**2002) 2 SCC 426 : [2002] 1 SCR 208 - ਵੱਖਰਾ।**

2.5 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਾਮੂਲੀ ਖੂਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਸਨ ਅਤੇ ਸੀਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਏ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਚਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਏ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਚਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਖੂਨ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਲੰਮੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਖੂਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿੰਨਾ, ਕਿੱਥੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਅੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 64 -65] [518-ਡੀ-ਈ]

2.6 ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ PW-55 ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ, ਸੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਗਿਆ ਸੀ। PW-55 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ

ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਨਾ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। CW-1 ਨੇ PW-55 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, PW-55 ਦੁਆਰਾ CW-1 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ CW-1 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ PW-55 ਨੂੰ ਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਫਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ CW-1 ਦੇ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, PW-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-55 ਵਾਪਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-55 ਜਾਂ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.-1 ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਬਦਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ CW-1 ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ। [ਪਰਾ 70, 71] [519G-H; 520-ਏ-ਈ]

2.7 ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਜਾਵਟ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥਕ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਸੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪਰਾ 72] [520-G-H; 521-ਏ]

2.8 PW-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਕੈਚ ਦੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਤਿਆਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਨਾਮ ਜਾਂ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਕੈਚ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਕਈ ਵਾਰ ਸਕੈਚ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕੈਚ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. PW-55 ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਕੈਚ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਕੈਚ PW55 ਨੂੰ ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਹਮਲਾਵਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ

ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ PW-55 ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਕਿਸੇ ਮਤਭੇਦ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਆਈ.ਓ. PW-120 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕੈਚ PW-55 ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਕੈਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਕੈਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸਕੈਚ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ PW-55 ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪਰਾ 75-76] [521-G-H; 522-ਏ-ਬੀ]

2.9 ਜਾਂਚ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, PW-55 ਦੇ ਓਕੂਲਰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਖੌਤੀ ਸਕੈਚ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਡੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਟੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ 20 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। (PW-39) ਨੇ ਵੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, A-1 ਨੂੰ ਹਮਲਾਵਰ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ। [ਪਰਾ 77] [522-CD]

> ਸੁਭਾਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. **(1987) 3 SCC 331 : [1987] 2 SCR 962** - ਵੱਖਰਾ.

2.10 ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ PW 55 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਿਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। [ਪਰਾ 78] [522-F; 523-ਏ-ਬੀ]

> ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸਹਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ **ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 1442;** ਵਿਜੇ @ ਚੀਨੀ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. **(2010) 8 SCC 191 : [2010] 8 SCR 1150;** ਭਜਨ ਸਿੰਘ @ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ **[2011] 7 SCR 1 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।**

3.1 ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਗੋਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ. ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8 ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਗੋਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਸਮੇਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਉਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪਾਰਾ 80-82] [523-G-H; 524-ਏ]

3.2 ਪੀਡਬਲਯੂ-75, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕੋ ਸਟੈਂਡਰਡ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਸੀਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ। .32 ਦੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਤੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। [ਪਰਾ 82] [524-ਬੀ]

3.3 ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪੰਜ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੋਲੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-170) ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-170 ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਚ-ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀਲਬੰਦ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ-101 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-107 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ 28.3.2003 ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.120 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਬੂਤ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ PW-120, Dy. S.P, ਨੇ 4.4.2001 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ V.S.G.H./EBAB/ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, CFSL, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਮਿਤੀ 25.4.2004 ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। Exh.442 ਰਸੀਦਾਂ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। Exh.458 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ, ਕੁੜਤਾ ਪਜਾਮਾ ਅਤੇ ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ ਖੂਨ 'ਬੀ' ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਲਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਪਾਈਆਂ

ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। [ਪਰਾ 84] [524-ਈ-ਹ; 525-ਏ-ਬੀ]

3.4 PW-75 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਸੀਐਫਐਸਐਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਖਾਕੀ ਕਵਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਲਗਾਈ ਮੋਹਰ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 18/1 ਤੋਂ 18/5 ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਮਲ ਆਰਟੀਕਲ 18/5 ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੇ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 18/1 ਤੋਂ 18/5 ਤੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਕਾਲੇ ਸਲੇਟੀ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਜੈਕਟ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਤਾਂਬੇ ਜਾਂ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਰੰਗ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਗੋਲੀ ਚਿੱਟੀ ਧਾਤ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਤੂ ਸਟੀਲ ਜਾਂ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸਫ਼ੈਦ ਰੰਗ ਦੀ ਜੈਕੇਟ ਵਾਲੀ ਬੁਲੇਟ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘੋਖਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹੀ ਲੇਖ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮਾਹਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-75) ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪਰਾ 85] [525-F-G]

3.5 ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਕੈਮੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਬੂਤ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਰਾ 86] [525-ਬੀ]

3.6 ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਮਿਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਏ-1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। .32 ਬੋਰ ਦਾ ਰਿਵਾਲਵਰ) ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। [ਪਰਾ 93] [528-ਬੀ]

3.7 ਡੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਰਾਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਟਰੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। . ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਪਾਈ ਗਈ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੂਲ ਸਟਰਾਈਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਰੇਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ

ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, PW-55 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 97] [528-G-H; 529-ਏ-ਬੀ]

3.8 PW-8 ਜਿਸਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ DW-6 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੱਟਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਸੰਚਾਰੀ ਸੱਟਾਂ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। [ਪਰਾ 98] [529-ਬੀ-ਸੀ]

> ਤਨਵੀਬੇਨ ਪੰਕਜਕੁਮਾਰ ਦਿਵੇਤੀਆ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, **(1997) 7 SCC 156 : [1997] 1 Suppl. SCR 96**; ਈਸ਼ਵਰਈਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, **(1994) 2 SCC 677 : [1994] 1 SCR 387** - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.

4. ਸਾਈਟ ਮੈਪ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-120, ਆਈ.ਓ. ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਉਲਟਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਥਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਡਰਾਇੰਗ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, A1 ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ. ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੜਵਾਹਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ PW-120 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 100][530-E-F]

5. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗਾਰਡਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰੀਬ 7.10 ਵਜੇ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 102] [531-ਡੀ-ਈ]

6. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ, ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਫੋਨ ਹੈਂਡਸੈੱਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨੇੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਫ਼ੋਨਾਂ ਦੀ ਟਾਵਰ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਠੋਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਫ਼ੋਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਰਾ 103] [531-F-G; 532-ਬੀ]

7. A-1 ਅਤੇ A-6 ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। A-10 ਨੇ PW-54 ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ 2003 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਰਕਤ ਲਈ ਏ-1 ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਭੱਜਦੇ ਸਮੇਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਏ-10 ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-45 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਡਬਲਯੂ-45 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। PW-24 ਦਾ। A-13 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ PW-57 (ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹ ਪਰ ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ) ਨੇ 3 ਚੋਰੀਸ਼ੁਦਾ ਮੋਟਰ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਏ-4 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-4 ਨੇ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਏ-14 ਅਤੇ ਏ-5 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਏ-10 ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-45 ਨੂੰ ਪਾਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਥੀਏਟਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-45 ਦੇ ਪੁਆਇੰਟਿੰਗ 'ਤੇ ਪੀ.ਐਸ. ਕਾਗਦਪੀਠ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵੇਲੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਸਪਾਟ ਮੈਪ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਧਾਰਾ 162 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਗਵਾਹ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ PW-55 ਦਾ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਭੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ

ਦੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 106, 107] [533-E-F; 534-ਜੀ-ਐਚ]

ਤੋਰੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. **ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 399 : [1962] ਐਸਸੀਆਰ 589;** ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ. **(2005) 13 SCC 624 : [2005] 5 Suppl. SCR 439 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।**

9. ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਨ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ PW-101 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਸੀ। 26.3.2003 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.15 ਵਜੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-101 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੁਪਹਿਰ 2.15 ਵਜੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। [ਪਰਾ 108] [535-ਏ-ਬੀ]

10. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਸੀ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿਮਾਹੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। [ਪਰਾ 111] [535-F-H; 536-ਏ]

11.1 ਆਤੰਕਵਾਦ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 2002 (ਪੋਟਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਜਾਂ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 112, 113] [536-ਬੀ-ਡੀ]

11.2 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਹਨ (i) ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ii) ਇਸਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੰਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕੈਸੇਟਾਂ, ਟੇਪਾਂ ਜਾਂ ਸਾਉਂਡਟਰੈਕਾਂ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (iii) ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (iv) ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (v) ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (vi) ਇਕਬਾਲ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (vii) ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਸੀਜੇਐਮ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (viii) CMM/CJM ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। (ix) ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ। [ਪਰਾ 114] [537-C-H; 538-ਏ]

11.3 ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(1), (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(4) ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਐਸਪੀ, ਸੀਬੀਆਈ, ਏਸੀਪੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ, ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਭਰਮ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ

ਨਾਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 4.7.2003 ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 121, 122 ਅਤੇ 123] [543-F-H; 544-ਏ]

11.4 ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਟਾਡਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਆਮ ਹਿਰਾਸਤ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪਰਾ 125] [546-ਸੀ-ਡੀ]

ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ) ਬਨਾਮ ਨਵਜੋਤ ਸੰਧੂ ਆਦਿ।**(2005) 11 SCC 600 : [2005] 2 Suppl. SCR 79 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।**

11.5 ਸੈਕਸ਼ਨ 32(4) ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਏ ਹਨ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32(4) ਅਤੇ (5) ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ,

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫਾਫੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਰਸ 126- 128] [546-F-H; 547-ਏ-ਡੀ]

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਛਗਨਲਾਲ ਰਘਾਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2001) 9 SCC 1 : [2001] 3 SCR 840** - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.

ਆਦਮਭਾਈ ਸੁਲੇਮਾਨਭਾਈ ਅਜਮੇਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, **(2014) 7 SCC 716 : [2014] 7 SCR 48 –** ਵੱਖਰਾ

11.6 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਲੰਮੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਕਾਰਨ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਕੀਲਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਆਦਿ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਤਸ਼ੱਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪਰਾ 131] [549-D-F]

ਨਾਥੂ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, AIR 1956 SC 56 - ਵੱਖਰਾ।

11.7 ਜਦੋਂ ਕਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮੇ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਕੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 32(4) ਅਤੇ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ. ਜਿਸ ਦੀ ਸਟੀਕ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ

ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਲੰਮੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪਰਾ ੧੩੨] [੫੪੯-ਹਿ; 550-ਏ-ਬੀ]

11.8 ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 32(1), (2) ਅਤੇ (3) ਅਧੀਨ ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। [ਪਰਾ 133] [550-ਸੀ-ਡੀ]

> ਸ਼ਿਵੱਪਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ **(1995) 2 SCC 76 : [1994] 6 Suppl. SCR 171 ;** ਅਲੋਕ ਨਾਥ ਦੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ **(2007) 12 SCC 230 : [2006] 10 Suppl. SCR 662** - ਵੱਖਰਾ.

11.9 ਇਹ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪਾਰਾ 136, 137] [554-ਸੀ; 555-ਬੀ]

11.10 ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 32(5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪਰਾ 141] [559-ਡੀ]

> ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) **(1988) 3 SCC 609 : [1988] 2 Suppl. SCR 24 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

11.11 ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ

ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਉਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21, 22(3) ਅਤੇ 20(3) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਰਿਮਾਂਡ ਆਦਿ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਸਵੈਇੱਛਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। . [ਪਰਾ 142] [559-ਏ-ਹ; 560-ਏ-ਬੀ]

11.12 “ਸੁਰਕਸ਼ਾ”, “ਪ੍ਰਬੰਧ”, “ਪੂਰਵ” ‘ਨੇਤਰਿਤਵਾ’ ‘ਅਨੁਸਾਰ’ ‘ਹੱਤਿਆ’ ‘ਸੰਪਰਕ’ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ A-1 ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਲੋਚਨਾ ਕਿ ਉਹ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਵੀ ਹੈ। [ਪਰਾ 143] [560-C-F]

11.13 ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ A-9 ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਉਸਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ PW-21 ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏ-9 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਏ-9 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 9.6.2003 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਭਾਵ

ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। PW-21 ਦੁਆਰਾ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਜਿਰ੍ਹਾ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 147] [561-D-F]

> ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ **AIR 1963 SC 1906 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।**
>
> ਏ.ਈ.ਜੀ. ਕੈਰਾਪੀਟ ਬਨਾਮ ਏ.ਵਾਈ. ਡੇਰਡੇਰੀਅਨ ਏਆਈਆਰ 61 ਕੈਲ. 359;ਮਾਰੋਤੀ ਬੰਸੀ ਤੇਲੀ ਬਨਾਮ ਬਾਧਾਬਾਈ ਨਾਲ ਤੁਕਾਰਾਮ ਕੁਨਬੀ, **ਏਆਈਆਰ 1945 ਨਾਗਪੁਰ 60** ; ਕਰਨਿਦਨ ਸਾਰਦਾ ਬਨਾਮ ਸੈਲਜਾ ਕਾਂਤਾ ਮਿੱਤਰਾ **ਏਆਈਆਰ 1940 ਪਟਨਾ 683 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

11.14 ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ। ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਆਮ ਬਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਨ। ਤੱਥ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਐਸਪੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪਰਾ 148] [561-G-H; 562-ਸੀ-ਈ]

> ਮੁਹੰਮਦ ਅਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ **(2008) 15 SCC 49 : [2008] 16 SCR 155 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।**

11.15 ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਸਵੈਇੱਛਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ

ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹੀ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। [ਪਰਾ 149] [563-ਬੀ]

12.1 ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕੇ। ਏ.-4 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। [ਪਰਾ 165, 166] [572-F-G]

> ਕੇ.ਆਰ. ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ **(2005) 12 SCC 631 : [2005] 4 Suppl. SCR 498;** ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਨਰਾਇਣ ਰਾਓ **(2012) 9 SCC 512 : [2012] 9 SCR 54** ; ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, **(2011) 6 SCC 343 : [2011] 6 SCR 988 ;** ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਲੋਹੀਆ **AIR 1960 SC 490 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**.

12.2 ਏ-1 ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫ਼ੋਨ ਕਾਲਾਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਵਾਹਨ, ਕਮਰੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ-1, ਸ਼ੂਟਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 39 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2002 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-1 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 155,160 ਅਤੇ 162] [567-ਏ-ਬੀ; 568-ਡੀ-ਈ; 569-ਈ]

12.3 ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ.-4 ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਏ-4 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(2) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਮੂਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ

3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਆਰ.ਆਈ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਏ-4 ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ. [ਪਰਾ 173] [575-F-H; 576-ਏ-ਬੀ]

12.4 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ A5 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, 24 ਘੰਟੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਵੈ-ਇੱਛਤਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਦੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। PW-21, PW-120, PW-122, ਅਤੇ PW-91 ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਪ੍ਰਿੰਟਆਉਟ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ PW-65 (ਪੰਚ ਗਵਾਹ) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ। ਏ5 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਏ5 ਦੁਆਰਾ ਈਮੇਲ-ਆਈਡੀ ਅਤੇ ਪਾਸਵਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਈਮੇਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟਆਊਟ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 685 PW-115 ਦੁਆਰਾ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ A5 ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ A1, A3 ਅਤੇ A6 ਹਨ। ਧਾਰਾ 39, ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸਿਟੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ PW-115 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 28.02.02 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸਲਾ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 174(a), 175] [576-F; 578-ਏ-ਸੀ]

12.5 CFSL, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀ PW-39 ਸੀ, ਜੋ A5 ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੋਜੀ ਗਈ 7.65 mm ਪਿਸਤੌਲ ਤੋਂ ਫਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। PW-39 ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਵੀ ਉਸੇ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ ਫਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲਾ ਐਕਟ, 1959 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। PWs 87, 65, 108 ਅਤੇ 120 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸੈਲੂਲਰ ਮੋਬਾਈਲ ਸੰਚਾਰ ਲਈ, PW-11, PW-17, PW-33 PW-36, ਅਤੇ PW46 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, PWs 25, 26, 35, 40 ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, A5 ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਕ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। A-5 ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਸਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ 7.65 ਐਮਐਮ ਦੀ ਪਿਸਤੌਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਤਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ 120ਬੀ ਅਤੇ 120ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ. ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. [ਪਾਰਾ 176, 177, 178 ਅਤੇ 179] [578-D-H; 579-ਏ-ਬੀ]

12.6 A6 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ PW-11, PW-13, PW-17, PW-33 ਅਤੇ PW-110 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਏ-6 ਦੀ ਨੇੜਤਾ, ਏ-1 ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲਿਜਾਣ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-1 ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਉਂਡ ਲਿਜਾ ਕੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਰਕਤ। ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। PW-11, PW-13, PW-17, PW-33 ਅਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਹਨ। PW-27 ਨੇ ਏ-6 ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਤੱਥ ਏ-6 ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੇ ਵੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ PW-45 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ

ਹੋ ਗਿਆ। ਏ-1 ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਨੇੜਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਏ-6 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦਾ 3(3), ਢੁਕਵਾਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 182 ਅਤੇ 185] [581-ਬੀ, ਜੀ-ਐਚ; 583-B-F]

12.7 ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ-7 ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਗਏ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ A-7 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ੀ ਸਟੈਂਡ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਏ-7 ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120B ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 187, 192 ਅਤੇ 193] [584-ਈ; 587-ਜੀ-ਐਚ]

12.8 ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, A8 ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ A6 ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਲਈ, ਪੋਟਾ ਨੂੰ ਐਸਪੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-21, ਪੀਡਬਲਯੂ-120, ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-91 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੰਗ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰਿਕਾਰਡ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਏ-8 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, A-7 ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ A-9 ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। PW-11, PW-17, PW-21, PW-45, PW-52, PW-60, PW-77, PW91, PW-114, PW-117, ਅਤੇ PW-120 ਤੋਂ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। PW-119 ਅਤੇ PW-33 (ਕ੍ਰਮਵਾਰ BSNL, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਦੀਆਂ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਸੈਲ ਫ਼ੋਨ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ

ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, A-8 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 120B ਅਤੇ 120B ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. [ਪਾਰਾ 198, 199 ਅਤੇ 202] [589-F-H; 590-ਏ-ਬੀ; ਜੀ-ਐੱਚ; 591-ਏ]

12.9 ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ A-9 ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, AMTS ਬਲਾਸਟਾਂ, PW-39 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਾਰੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। A9 ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 60 ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਰਿਫਲਿਕਸ਼ਨ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। A9 ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਸ਼ਾਮ 4.50 ਵਜੇ ਉਸ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-120 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ 09.06.03 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.35 ਵਜੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-91 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 120ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ 120ਬੀ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. [ਪਾਰਾ 203 ਅਤੇ 209] [591-ਬੀ-ਡੀ; 592-ਡੀ]

12.10 ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਏ-10 ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ, ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਏ-10 ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਲਬਧ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਤਲ ਲਈ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 218 ਅਤੇ 223] [596-ਡੀ; 598-ਸੀ; 600-ਈ]

12.11 ਏ-2 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਾਜ/ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਤਰਜੀਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਏ-2 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ 10,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਯਾਨੀ 5 ਸਾਲ ਤੱਕ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ 5 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 8 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਪੋਟਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। [ਪਰਾ 224] [600-F-H; 601-ਏ-ਬੀ]

12.12 ਏ-3 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 3,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਪੋਟਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਏ-3 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਰਾ 225] [601-F]

12.13 ਏ-12 ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 226] [601-ਡੀ-ਈ]

12.14 ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਏ-2, ਏ-3 ਅਤੇ ਏ-12 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏ-2 ਨੰਬਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪਰਾ 227] [601-F]

12.15 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 3(3) ਤਹਿਤ A-1, A-4, A-5, A-6, A-7, A-8, A-9, A-10 ਅਤੇ A-11 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ 1) ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੇ 3(3) ਅਤੇ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ 2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 140-151 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

13.1 ਭਗੌੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਮੁੰਬਈ ਫੇਰੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀ ਧਾਰਾ 164 (1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਪੋਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ 39 ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ (ਏ-1) ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.39 ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। [ਪਰਾ 233] [623-ਸੀ-ਡੀ; G-H]

13.2 ਉਸਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਏ-1 ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਕਾਰ ਲਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਘਾੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਟਿਫਿਨ ਬੰਬ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਡਬਲਯੂ 39 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 17 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ

21 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 233 ਅਤੇ 234] [603-ਬੀ-ਈ]

14.1 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 8.2.2019 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ CPIL ਦੀ ਤਰਫੋਂ PIL ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤੱਥ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਵੀ ਸੀਪੀਆਈਐਲ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਰਾਦਾ ਤਿੱਖਾ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ 31.1.2019 ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ. ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਹ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 1.11.2018. ਇਹ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਢੰਗ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐੱਲ. ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਨਵਾਂ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪਰਾ 245] [608-ਏ-ਜੀ]

14.2 ਉਹ ਬਿਆਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਬੰਡਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।[ਪੈਰਾ 246 ਅਤੇ 247] [609-ਏ-ਬੀ, ਜੀ]

14.3 ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਦੀ ਕਿਤਾਬ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੁਮਾਨਾਂ, ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚੇ ਗਏ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।[ਪੈਰਾ 248] [610-ਬੀ-ਸੀ.]

14.4 ਹੁਣ ਤੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਭਾਵ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 16.11.2006 ਨੂੰ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪਰਸ ਅਤੇ ਪਰਸ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 18.12.2006 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਜੱਜ ਨੇ 25.6.2007 ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਬਿਨੈਕਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 20.6.2008 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ | [ਪਰਾ 249] [610-D-F]

14.5 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ/ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ 'ਤੇ, ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਈ.ਓ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੋਲ ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ

ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 250] [613-ਬੀ-ਡੀ]

14.6 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸਾਮੱਗਰੀ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਪਾਰਟ ਸਟੋਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵੀ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। [ਪਾਰਾ 251 ਅਤੇ 252] [613-E-H; 614-ਏ-ਬੀ]

14.7 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 253] [614-ਬੀ-ਸੀ]

14.8 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੀ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਸਮੇਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ. ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ/ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ। ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੋਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 254 ਅਤੇ 258] [615-D-F; 616-ਸੀ]

ਕੁਸੁਮ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ **(2006) 6 SCC 180: [2006] 3 Suppl. SCR 462**; ਰੋਹਿਤ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ **(2005) 13 SCC 702;** ਹੋਲੀਕੋ ਪਿਕਚਰਜ਼ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, **(2007) 14 SCC 281 : [2007] 12 SCR 1068;** ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਜ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ **(1988) 3 SCC 319 :[1988] 3 SCR 706** - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ. ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ ਬਨਾਮ ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਲੀ **(2013) 5 SCC 762 : [2012] 13 SCR 1005**; ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2014) 2 SCC 532;** ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਸ਼ੇਖ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2004) 4 SCC 158 : [2004] 3 SCR 1050;** ਪੂਜਾ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ **(2016) 3 SCC 135 : [2016] 11 SCR 560;** ਤਹਿਸੀਨ ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ **(2018) 6 SCC 72: [2018] 9 SCR 1** -ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

15.1 ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੱਖੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 259] [616-ਡੀ]

15.2 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ, ਇਕਪਾਸੜ, ਗੜਬੜ ਜਾਂ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ CPIL ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ PIL ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ। [ਪਰਾ ੨੬੩] [੬੧੯-ਜੀ-ਹ; 620-ਏ-ਸੀ]

ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਸਿੰਘ 'ਲਲਨ' (viii) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ **(2006) 6 SCC 613 : [2006] 4 Suppl. SCR 742;** ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਅਹਿਮਦ ਆਜ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, **(2012) 10 SCC 731 : [2012] 9 SCR 287;** ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1992) 4 SCC 653;** ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. **(2004) 3 SCC 349 : [2003] 5 Suppl. SCR 716** - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.

ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਰਾਮਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1984) 2 SCC 500 : [1984] 2 SCR 914;** ਬੰਧੂਆ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1984 SC 802 : [1984] 2 SCR 67 -** ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

16.1 ਸੀਪੀਆਈਐਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਕੀਲ, ਸੀਪੀਆਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀਪੀਆਈਐਲ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਭਾਗ VI ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ I ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਾਰ ਕਾਉਂਸਿਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ 8 ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਫੀਸ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਅ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ। CPIL ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 266 ਅਤੇ 267] [621-E-F; 622-ਬੀ]

16.2 ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਨਿਯਮ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਅਤਿ-ਵਿਅੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 8 ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕੈਨਵੈਸਡ ਅਸਥਿਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਵੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਬਾਰ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। CPIL ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਜੋ ਉਕਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਘੋਸ਼ਿਤ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਕੀਲ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। [ਪਰਾ 268] [622-D-F]

17. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਰੁਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਉਠਾ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ। ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 50,000/- ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 269 ਅਤੇ 274] [622-G-H; 623-ਏ; 624-ਸੀ-ਡੀ]

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[1999] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1 ਪੈਰਾ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2013] 15 SCR 1 ਪੈਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਏਆਈਆਰ 2002 ਐਸਸੀ 2710 ਨੇ ਪੈਰਾ 43 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2009] 15 SCR 1252 ਪੈਰਾ 46 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2010] 13 SCR 311 ਪੈਰਾ 50 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2007] 10 SCR 347 ਪੈਰਾ 51 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2004] 4 ਸਪਲ. SCR 409 ਪੈਰਾ 52 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(2003) 12 SCC 758 ਨੇ ਪੈਰਾ 53 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[1976] 1 ਐਸਸੀਆਰ 27 ਪੈਰਾ 54 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 55

[2002] 1 SCR 208 ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 56

[2016] 7 SCR 713 ਪੈਰਾ 58 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2013] 5 SCR 924 ਪੈਰਾ 59 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2014] 2 SCR 567 ਪੈਰਾ 60 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1987] 2 SCR 962 ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 77

AIR 1981 SC 1442 ਪੈਰਾ 78 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2010] 8 SCR 1150 ਪੈਰਾ 78 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2011] 7 SCR 1 ਪੈਰਾ 78 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1997] 1 ਸਪਲ. SCR 96 ਪੈਰਾ 98 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1994] 1 SCR 387 ਪੈਰਾ 99 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1962] SCR 589 ਪੈਰਾ 106 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2005] 5 ਸਪਲ. SCR 439 ਪੈਰਾ 107 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2005] 2 ਸਪਲ. SCR 79 ਪੈਰਾ 124 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2001] 3 SCR 840 ਪੈਰਾ 128 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2014] 7 SCR 48 ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 130

AIR 1956 SC 56 ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 131

[1994] 6 ਸਪਲ. SCR 171 ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 133

[2006] 10 ਸਪਲ. SCR 662 ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 134

[1988] 2 ਸਪਲ. SCR 24 ਨੇ ਪੈਰਾ 140 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਏਆਈਆਰ 1945 ਨਾਗਪੁਰ 60 ਨੇ ਪੈਰਾ 147 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਏਆਈਆਰ 1940 ਪਟਨਾ 683 ਨੇ ਪੈਰਾ 147 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਏਆਈਆਰ 61 ਕੈਲ. 359 ਪੈਰਾ 147 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1906 ਪੈਰਾ 147 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2008] 16 SCR 155 ਪੈਰਾ 149 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2005] 4 ਸਪਲ. SCR 498 ਨੇ ਪੈਰਾ 163 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2012] 9 ਐਸਸੀਆਰ 54 ਪੈਰਾ 164 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2011] 6 ਐਸਸੀਆਰ 988 ਪੈਰਾ 165 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 490 ਨੇ ਪੈਰਾ 169 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2012] 13 SCR 1005 ਪੈਰਾ 240 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2014) 2 SCC 532 ਨੇ ਪੈਰਾ 240 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2004] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1050 ਪੈਰਾ 240 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2016] 11 SCR 560 ਨੂੰ ਪੈਰਾ 240 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[2007] 12 SCR 1068 ਪੈਰਾ 242 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1988] 3 SCR 706 ਪੈਰਾ 24 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2018] 9 SCR 1 ਨੇ ਪੈਰਾ 243 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2006] 3 ਸਪਲ. SCR 462 ਪੈਰਾ 254 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(2005) 13 SCC 702 ਪੈਰਾ 256 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2006] 4 ਸਪਲ. SCR 742 ਪੈਰਾ 259 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2012] 9 SCR 287 ਪੈਰਾ 260 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(1992) 4 SCC 653 ਪੈਰਾ 261 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2003] 5 ਸਪਲ. SCR 716 ਪੈਰਾ 262 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1984] 2 ਐਸਸੀਆਰ 914 ਪੈਰਾ 263 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ

[1984] 2 ਐਸਸੀਆਰ 67 ਪੈਰਾ 264 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ/ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 140-151

2007 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 975 ਤੋਂ 981, 984 ਤੋਂ 986, 1049 ਅਤੇ 1188 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 29.08.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 83-94, 981-982, 2019 ਦੀ 983,

2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 26।

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ.ਜੀ., ਅਮਰੇਂਦਰ ਸ਼ਰਨ, ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਾਤੀ ਘਿਲਦਿਆਲ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਰੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੌਤਮ, ਸ਼ਿਆਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਕਬੀਰ ਸ਼ੰਕਰ ਬੋਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਨਵਿਤਾ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, ਸੁਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੇ. ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੇਮੰਤਿਕਾ ਵਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਸ਼ਾਖਾ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਰੋਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਨਿਤਿਆ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸਾਦੁਜ਼ਮਾਨ, ਸ਼ਾਦਨ ਫਰਾਸਾਤ, ਮਿਸ. ਸ਼ਰੂਤੀ ਨਰਾਇਣ, ਕੁ. ਜਾਹਨਵੀ ਸਿੰਧੂ, ਸਮਰਥ ਖੰਨਾ, ਕੁ. ਸੁਕ੍ਰਿਤੀ ਭਟਨਾਗਰ, ਸ. ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਮੁਖਰਜੀ, ਸੰਚਿਤ ਗੁਰੂ, ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਹਿਮਦ, ਮ੍ਰਿਗਾਂਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ, ਈਸ਼ਵਰ ਮੋਹੰਤੀ, ਕੁ. ਹਮਸਨੀ ਸ਼ੰਕਰ, ਸਾਦ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਨ, ਰੋਹਿਤ ਕੇ. ਸਿੰਘ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਰਾਜਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਸਰੀਆ, ਬੀ.ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ. 1. ਤੱਥ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 26.3.2003 ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 11.3.2003 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (VHP) ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ। ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਕ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਆਈ.ਸੀ.ਆਰ. 26.3.2003 ਨੂੰ ਐਲਿਸਬ੍ਰਿਜ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨੰ.272/2003। ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 28.3.2003 ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ 2.6.2003 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਇੱਕ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਸਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੋਧਰਾ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਭੀੜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਲਦੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ, ਫਰਾਰ ਦੋਸ਼ੀ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਲਾਲ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਹੁਨਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਵੀਡੀਓ ਸੀਡੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਅਤੇ ਗੋਧਰਾ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਇਸਲਾਮੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨਾ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਗੌੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਰਸੂਲ ਖਾਨ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਕਰਾਚੀ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀਆਂ, ਸੁਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ, ਨੇ ਵੀ ਫਰਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਨਸ ਮਾਚੀਸਵਾਲਾ (ਏ-5) ਨੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ. 29.5.2002 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ AMTS ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੁਸਲਿਮ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟਿਫ਼ਨ ਬੰਬ ਰੱਖੇ

ਜਾਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫ਼ੀਆਨ, ਸੋਹੇਲ ਖ਼ਾਨ ਪਠਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਭੜਕ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਕੋਲ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੰਡੋਬੰਗਲਾ ਬਾਰਡਰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਸਤੌਲ, ਰਾਈਫਲਾਂ, ਐੱਲ.ਐੱਮ.ਜੀ., ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਆਰ., ਹੈਂਡ ਗ੍ਰਨੇਡ, ਵਿਸਫੋਟਕ ਯੰਤਰ, ਰੇਕੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਆਦਿ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜੇ ਸਨ। ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜਨਵਰੀ 2003 ਅਤੇ ਮਾਰਚ 2003 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ।

3. ਰਸੂਲ ਖਾਨ @ ਸੁਲੇਮਾਨ ਕਰਾਚੀ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ (ਏ-2) ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ 'ਤੇ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ 14 ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਚੁਣਿਆ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਅਪਰਾਧੀ ਅਸਗਰ ਅਲੀ (A1) ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਵੱਡੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਰਸੂਲ ਖਾਨ ਅਤੇ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਦੈਪੁਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਅਸਗਰ ਅਲੀ (A1) ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ, ਵਾਸੀ ਨਲਗੋਂਡਾ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਗੋਧਰਾ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ, 11.3.2003 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੇ।

4. ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ 11.3.2003 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਦੁਆਰਾ 17/18.3.2003 ਨੂੰ ਮਿੰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 26.3.2003 ਨੂੰ 26.3.2003 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਗਰ ਅਲੀ (ਏ1) ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 2002 (ਸੰਖੇਪ 'ਪੋਟਾ') ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੋਟਾ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 8.9.2003 ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਭਗੌੜੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਏ-13, ਏ-14, ਏ-18 ਅਤੇ ਏ-19 ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ, 302, 307 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। , 201 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ (ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, “ਆਈਪੀਸੀ”) ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ 25(1)(ਬੀ)(ਏ), 27(1) ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 (ਲਈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੋਟਾ, “ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ”) ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1), 3(2), 3(3), 3(4) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁਨਾਹ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 12 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸਾਰੇ 122 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਵੈਇੱਛਤਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ 8 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਹੈ:

ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਂ	Ld ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ	ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ	ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ
ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ [A-1]	POTA ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) r/w 3(3), S.4 r/w S.3(3) ਦੇ	ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307	8 ਸਾਲ

	ਨਾਲ-ਨਾਲ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ. /w 302 IPC ਅਤੇ u/s 120-B r/w 307 IPC ਦੇ। ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25(1-ਬੀ)(ਏ) ਅਤੇ 27(1) ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਜੁਰਮ ਲਈ ਸਜ਼ਾ: ਅਧੀਨ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302, ਵੀਹ ਸਾਲ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ। U/s 120-B r/w 307 - 10 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ। ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ 4 - ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ। ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (1-ਬੀ)(ਏ) - ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ 27(1) ਅਧੀਨ ਪੰਜ ਸਾਲ - ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ।	ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 120-ਬੀ, ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 25[1-ਬੀ](ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 27(1) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।) ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਬਰੀ।	
ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ [ਏ-2]	ਪੋਟਾ ਦੇ 3(3) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ।	ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ	5 ਸਾਲ

		ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।	
ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ [ਏ-3]	ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ।	ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ।	ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ
Kalim Ahmed @ KamiMulla [A-4] ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ @ KamiMulla MP3, ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਬੋਲ ਮੁਫ਼ਤ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ, ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਦੇਖੋ	ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 307 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ।	ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਰੀ। ਪੋਟਾ ਦੇ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।	ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ (ਟਿਫਿਨਬਾਕਸ ਧਮਾਕਾ ਕੇਸ)
ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ [A-5]	POTA ਦੇ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ	ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 3(1) ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ	

	120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 307 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25(1-ਬੀ)(ਏ) ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ। ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25(1-ਬੀ)(ਏ) ਪੰਜ ਸਾਲ।	ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। .	
ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ	ਪੋਟਾ ਦੇ 3(2) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 307 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25(1-ਬੀ)(ਏ) ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। ਯੂ.ਐੱਸ. POTA ਦੇ 4 ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ। ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ	ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਰੀ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25[1-b](a) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।	ਬਿਨਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ 8 ਸਾਲ

	ਦੀ ਧਾਰਾ 25(1-ਬੀ)(ਏ) ਪੰਜ ਸਾਲ।		
ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ [A-9]	POTA ਦੇ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 307 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ	ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਰੀ। ਪੋਟਾ ਦੇ 3(3) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਬਿਨਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ 8 ਸਾਲ
ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ [A-10]	POTA ਦੇ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 307 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ	ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਰੀ। ਪੋਟਾ ਦੇ 3(3) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ	ਬਿਨਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ 8 ਸਾਲ

		ਗਿਆ ਹੈ।	
ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ [A11]	POTA ਦੇ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 307 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ	ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 302 ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਰੀ। ਪੋਟਾ ਦੇ 3(3) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।	ਬਿਨਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ 8 ਸਾਲ
ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ [A-12]	ਪੋਟਾ ਦੇ 3(1) 3(3) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ	ਪੋਟਾ ਦੇ 3(3) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।	ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ।

6. ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 307 ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਬੀ), ਧਾਰਾ 3(3) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (1)(ਬੀ)(ਏ), ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27(1)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈ.

7. ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਏ-2, ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ ਪੁੱਤਰ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਰ ਅਤੇ ਏ-12, ਸ਼ਾਹ ਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ ਪੁੱਤਰ ਮੁਹੰਮਦ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(3) ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਪੋਟਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਏ-3, ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ ਪੁੱਤਰ ਮਰਹੂਮ ਯੂਸਫ ਅਲੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 307 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਉਪਰੋਕਤ 3 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਏ-2-ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ ਪੁੱਤਰ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ।

8. ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਫਿਰਕੂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡੂੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਨ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ:

(i) ਅਪਰੈਲ/ਮਈ 2002 ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ (ਏ-13 ਭਗੌੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ), ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਮੌਲਵੀ (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ, ਏ-4) ਅਤੇ ਅਨਸ ਮਾਚੀਸਵਾਲਾ (ਏ-5) ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਏ.-13 ਨੇ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਏ-13 ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕੂਡ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਸੀਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਨਰੋਦਾ ਪਾਟੀਆ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ, ਸੜੇ ਹੋਏ ਘਰਾਂ, ਲਾਸ਼ਾਂ, ਲੁੱਟੀਆਂ ਮਸਜਿਦਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ii) 29.5.2002 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ A-4, A-5 ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਫਿਨ ਬਾਕਸ ਬੰਬ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਯੂਨਸ, ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਸਰਸੇਵਾਲਾ (ਏ-5), ਰੇਹਾਨ ਅਬਦੁਲ ਮਾਜੀ ਪੁਠਾਵਾਲਾ (ਏ-7), ਮੁਹੰਮਦ. ਰਿਆਜ਼ (ਏ-8), ਮੁਹੰਮਦ. ਪਰਵੇਲ ਅਬਦੁਲ ਕਯੂਮ

ਸ਼ੇਖ (ਏ-9), ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ ਗਾਂਧੀ (ਏ-12) ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਟਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 9 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਏ-4 ਅਤੇ ਏ-5 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ।

(iii) ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ 2002 ਵਿੱਚ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਰਸੂਲ ਖਾਨ ਪਾਰਟੀ (ਏ-18-ਭਗੌੜਾ), 1994 ਤੋਂ 2002 ਤੱਕ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ (ਏ-2) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ। ਏ-2 ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 14 ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਗਰ ਅਲੀ (ਏ-1) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 10 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਦਨਾਮ ਅਪਰਾਧੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(iv) ਨਵੰਬਰ 2002 ਵਿੱਚ, ਏ-5, ਏ-14, ਅਤੇ ਏ-12 ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਦੁਬਈ ਰਾਹੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ।

(v) ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, A-1 31.12.2002 ਨੂੰ ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰਿਆ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਰੁਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਫੰਡ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਏ-18 ਤੋਂ ਈਮੇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਣ ਅਤੇ PW-29 ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ 20.1.2003 ਨੂੰ ਉਦੈਪੁਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ।

(vi) 24.1.2003 ਨੂੰ, PW-49, A-11 ਅਤੇ A-13 ਦੇ ਨਾਲ PW-38 ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਲਵਰ ਰੰਗ ਦੀ ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਕਾ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਦੈਪੁਰ ਗਿਆ ਅਤੇ A-1 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲਿਆਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਅੰਤ/ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-3 ਨੂੰ ਏ-10 ਅਤੇ ਏ-11 ਦੁਆਰਾ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 401, ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਰਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 5/6.3.2003 ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਲ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-39) ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਏ-14 ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-3 ਨੂੰ ਏ-4 ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏ-4 ਅਤੇ ਏ-5 ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਏ-4 ਨੇ ਦੋ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-3 ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਸਮੇਤ ਸੌਂਪਿਆ। 9.3.2003 ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਏ-10 ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਏ-1 ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ 9.3.2003 ਨੂੰ, ਜਲਿਆਂਵਾਲੀ

ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਿੱਥੇ A14 ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਏ-1 ਅਤੇ ਏ3 ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਿਆ।

(vii) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 11.3.2003 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.15 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, A-1 ਅਤੇ A-3 PW-39 (ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ) ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਾਰਬਿਟਰੇਟ ਟੈਬਲੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਮੰਗੀ। ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-39 ਉਕਤ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਝੁਕਿਆ ਤਾਂ ਏ-1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਉਸ 'ਤੇ ਫਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਬੈਲਟ ਦੇ ਧਾਤ ਦੇ ਬਕਲ ਵਿਚ ਜਾ ਵੱਜਿਆ ਅਤੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਨਾਭੀ ਨੇੜੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜਿਆ।

(viii) ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, 15/16.3.2003 ਨੂੰ, A-13, A-14 ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ A-5 ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। 17/18.3.2003 ਨੂੰ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ। 22.3.2003 ਨੂੰ ਜੂਨੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। 23.3.2003 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਏ-9 ਅਤੇ ਏ-6 ਨੇ ਫਿਰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਏ-1 ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਹ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕੇ।

(ix) 24.3.2003 ਨੂੰ, A-9 ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਗੱਡੀ ਦਾ ਨੰਬਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਸੀ, ਜੀਜੇ-1ਏਪੀ-4606। ਉਪਰੰਤ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਨੇੜੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(x) 25.3.2003 ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ 26.3.2003 ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

9. ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, PW-101 ਦੁਆਰਾ ਐਲਿਸਬ੍ਰਿਜ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 10.40 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗਸ਼ਤੀ ਜੀਪ ਨਵਰੰਗਪੁਰਾ ਥਾਣੇ ਤੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-101 ਆਈ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨੇੜਲੇ ਵੀ.ਐਸ. ਹਸਪਤਾਲ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-1 ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਸਬੰਧੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-101 ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ 11.30 ਵਜੇ ਐਲਿਸਬ੍ਰਿਜ ਪੀਐਸ ਵਿਖੇ ਇਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ PW-101 ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2.15 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 4 ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 4.50 ਵਜੇ ਉਸੇ ਦਿਨ 'ਤੇ. ਪੀਡਬਲਯੂ-101 ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਈਮ ਸੀਨ ਦੀ

ਜਾਂਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

10. 28.3.2003 ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ।

11. 2/3.9.2003 ਨੂੰ, ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ), A-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ), ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 684)। 5.9.2003 ਨੂੰ, ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 685) ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 6.9.2003 ਨੂੰ, ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 697) 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। 8.9.2003 ਨੂੰ, ਏ-1 ਤੋਂ ਏ-19 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ, ਪੋਟਾ ਕੇਸ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 29.8.2005 ਨੂੰ, ਏ-15, ਏ-16 ਅਤੇ ਏ-17 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੋਟਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ 122 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। 25.6.2007 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅੱਠ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ (ਪੋਟਾ) ਨੇ 29.8.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ 12 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 9 ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਨੂੰ 5 ਤੋਂ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

<u>ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ਼ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.) ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ</u>

12. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ ਜੁਰਮ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹੇਠਲੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ:

A: ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼:

(i) ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਗੌੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸ੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਜੋ ਕਿ ਗੋਧਰਾ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੂ ਨੇਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(ii) ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(iii) ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੈਇੱਛਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(iv) ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।

(v) ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(vi) 2003 ਦੇ ਪੋਟਾ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ ਟਿਫਿਨ ਬਾਕਸ ਦਾ ਧਮਾਕਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪੋਟਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਏ-4 ਅਤੇ ਏ-5 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਮੱਗਰੀ ਘਟਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਹਿੰਸਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ।

(vii) Sh ਤੇ ਹਮਲਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) ਨੂੰ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਏ-3 ਦੇ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਅਧੀਨ 120-ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਲੜੀ।

(viii) ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨੇੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਫ਼ੋਨਾਂ ਦੀ ਟਾਵਰ ਲੋਕੇਸ਼ਨ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਠੋਸ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਹਨ। .

(ਬੀ) ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਏ-1 (ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ 26.3.2003 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਸਨ। 302 ਆਈਪੀਸੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ 3(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

(a) PW-55 ਜੋ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ A-1 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਗਵਾਹ ਹੈ।

(ਬੀ) ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ ਕਿ 4 ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਪਟੇਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ।

(c) ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਅਤੇ ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖੂਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(d) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਨੇ ਕੱਪੜੇ ਕਮਰ ਫਲੈਟਾਂ ਤੋਂ ਏ-1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(e) PW-75 ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਉਸੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਤੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ A-1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(f) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-6 ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(g) PW-55 ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ PW-39, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਨੇ ਜਾਂਚ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ A-1 ਨੂੰ ਹਮਲਾਵਰ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (PW-14) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

(h) 6.3.2003 ਨੂੰ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (PW-39) 'ਤੇ A-1 ਦੇ ਨਾਲ A-3 ਦੁਆਰਾ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਰਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ A-1 ਅਤੇ A-3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ।

(i) PW-95 27.3.2003 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ A-1 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 9825491421 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ 27.3.2003 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ। .

(C) ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਯੂਸਫਭਾਈ (PW95) ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜੋ A-1 ਦੇ ਉਸੇ "ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਸ" ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏ-1 ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825491421 ਦੀ ਵਰਤੋਂ 27.3.2003 ਨੂੰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ 27.3.2003 ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਨੰਬਰ ਦੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਏ-1 ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"3. ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪਾਂਡਿਆ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਦਲੋਡੀਆ ਵਿਖੇ ਸਕੂਟਰ ਨੂੰ ਰੰਗਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੰਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ, ਅਫਦਾਨ ਮੈਨੂੰ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ, ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਬਾਬੂਭਾਈ ਧੋਬੀ ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਉਸ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲੀਮਭਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਬੂਭਾਈ ਧੋਬੀ ਦਾ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 7525518 ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਦਾਨ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਂ ਅਫਦਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ. ਮੈਂ ਅਫਦਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਮਿਸਟਰ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਅਫਦਾਨ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੌਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਵਿਗਾੜ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੈਅ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

<u>ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਬਮਿਸ਼ਨ</u>

13. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗਲੈਕਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਤਲ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕਤਲ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾਰੂਤੀ 800 ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਗੋਲੀ ਦੀ ਕੋਈ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਗੋਲੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਅਖੌਤੀ ਗਵਾਹ PW-55 ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ ਪਟੇਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ ਹਨ। ਏ-1 ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਦਾ ਸਕੈਚ ਪਛਾਣਨਾ। 620, ਸਕੈਚ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੀ ਅਤੇ ਏ-1 ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੀਬੀਆਈ ਸਾਈਟ ਮੈਪ ਮਿਤੀ 29.3.2003 ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭੌਤਿਕ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. PW-55 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ। PW-55 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਿੜਕੀ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਖੂਨ ਅਤੇ ਜੀਐਸਆਰ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅੱਖ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੈਕੇਟ ਵਾਲੀਆਂ/ਅਣਜੈਕਟ ਵਾਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਵਿਗਾੜ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ. ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮੈਚਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਵਾਲਵਰ ਅਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੋਟਾ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਟਾਡਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। PW-21 ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਹਨ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਈ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖੌਤੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਏ.-1 ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਏ-1 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਪੋਟਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਪੈਂਟ ਮੈਪ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਪੋਲੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਾਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਹਨ। ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਅਹਿਮ ਵਸਤੂਆਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਰਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹੋਣ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

<u>ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: ਜਾਂਚ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼</u>

15. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-39 ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰੇਨ

ਪੰਡਯਾ 'ਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਕਤਲ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਲਾਵਰ ਫਰਾਰ। ਸਬੂਤ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ, ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ, ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਕਦ ਜਾਂ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਹਨ। , ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਵਾਜਾਈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ, ਆਵਾਜਾਈ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਆਦਿ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਈਬਰ ਕੈਫ਼ੇ ਤੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੋਟਲ ਕੇਟਰਰਾਂ, ਪੀਸੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵੀ ਹੈ। PW-39 ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਏ-1 ਨਾਲ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਰੇਕੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਮੋਬਾਈਲ ਕਾਲਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-39 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਮੋਬਾਈਲ ਟਾਵਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਡਾਟਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

16. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

17. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1), 3(2), 3(3) ਅਤੇ 3(4) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ 3(3) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ

ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ, ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਤੱਥ ਹੈ। . ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ, PW-39 ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਪੋਟਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ 3(2)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਹੂਰ 'ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ' (ਭਾਗ 2, 11ਵੀਂ ਸੰਪਾਦਨਾ ਪੰਨਾ 1138) ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਗੌੜ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਕੀਤਾ ਹੈ। :

> "ਇੱਕ ਆਮ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਹਰੇਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਯਤਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਭੈੜੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਟੁੱਟ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਯੋਜਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁਨਾਸਬ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।
>
> ਵਿੱਚ **ਯਸ਼ਪਾਲ ਮਿੱਤਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ** [1977 (4) SCC 540] ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਗੋਸਵਾਮੀ, ਜੇ, ਨੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਪੰਨਾ 610- 611 'ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਸੰਗੀਤ ਸਮਾਰੋਹ ਜਾਂ ਲੀਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ." ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ "ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ." ਫਿਰ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ "ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਸਾਧਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

18. ਉਸਨੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਲਿਨੀ, 1999 (5) ਐਸਸੀਸੀ 253 ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਐੱਮ. ਕਵਾਦਰੀ, ਜੇ., ਕੇਸ ਲਾਅ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ:

“662….ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ; ਕੁਝ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਹਟ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ।"

19. ਯਾਕੂਬ ਅਬਦੁਲ ਰਜ਼ਾਕ ਮੇਮਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (2013) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ; ਕੀ ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛੇੜਨ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ 'ਤੇ ਕਤਲ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਗਿਆਨ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

> 2485 ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(3) ਅਤੇ 6 ਟਾਡਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਖੁਦ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ, ਹਥਿਆਰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਬੰਬ ਸੁੱਟਣ ਜਾਂ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਵਿਸਫੋਟਕਾਂ ਨਾਲ ਫਿੱਟ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਉਤਰਨ ਅਤੇ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਉਕਤ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ A-1 ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਫ਼ੋਨ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਆਦਿ।

20. ਸਤੰਬਰ/ਅਕਤੂਬਰ 2002 ਵਿੱਚ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ 13 ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ਼) ਦੁਆਰਾ ਏ-18 ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਕਰਾਚੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। . ਕਰਾਚੀ ਵਿਖੇ, ਉਸਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਦੈਪੁਰ ਰਾਹੀਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-1

(ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 253 ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

21. ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) 31.12.2002 ਤੋਂ 5.1.2003 ਤੱਕ ਉਦੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 298 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਉਸ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 5846 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਵਿਜ਼ਟਰ ਰਜਿਸਟਰ; ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 297 ਯਾਨੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਬਿਆਨ. ਜਮੀਲ ਆਈ.ਐਸ., ਮੈਨੇਜਰ, ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ, ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਠਹਿਰਨ ਬਾਰੇ; ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 5846 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 298 'ਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੀ ਲਿਖਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਐਜ਼ਾਜ਼ ਅਲੀ, ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ., ਦਿੱਲੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-88) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ) ਦੇ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਤੱਥ ਅਲੀ) ਦੀ ਵੀ ਮੁਹੰਮਦ ਜਮੀਲ ਨਾਸਿਰ ਮੁਹੰਮਦ (PW-30) ਅਤੇ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਐਜ਼ਾਜ਼ ਅਲੀ (PW-88) ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 253 ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਉਦੈਪੁਰ ਤੋਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ) ਤੋਂ 2,000-3,000/- ਰੁਪਏ ਲਏ। ਉਸਨੂੰ ਏ-18 ਦੁਆਰਾ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਣ ਅਤੇ ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-29) ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

22. ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) 20.1.2003 ਨੂੰ ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਠਹਿਰਿਆ। ਇਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਨੰ. 299 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 8682 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਵਿਜ਼ਟਰ ਰਜਿਸਟਰ; ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 297 ਯਾਨੀ, ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਮੁਹੰਮਦ ਜਮੀਲ ਨਾਸਿਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਪੀਡਬਲਯੂ-30) ਦਾ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰਨ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ; ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 8682 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 299 'ਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਐਜ਼ਾਜ਼ ਅਲੀ, ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ., ਦਿੱਲੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-88) ਦੁਆਰਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਤੱਥ) ਦੀ ਵੀ ਮੁਹੰਮਦ ਜਮੀਲ ਨਾਸਿਰ ਮੁਹੰਮਦ (PW-30) ਅਤੇ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਐਜ਼ਾਜ਼ ਅਲੀ (PW-88) ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 253 ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਹੈ।

23. ਉਹ 2-3 ਦਿਨ ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (PW-29) ਦੇ ਘਰ ਰਿਹਾ, ਜਿਸਦੀ ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (PW-29) ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਦੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਏ-

1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਈ-ਮੇਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਚੇਤਕ ਸਰਕਲ, ਉਦੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਨੈਟਸੈਵੀ ਸਾਈਬਰ ਕੈਫੇ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਦੈਪੁਰ ਵਿਚ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨਾਲ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-29) ਦਾ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426039937 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ 250 ਯਾਨੀ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

24. 23.1.2003 ਨੂੰ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਠਹਿਰਿਆ। ਇਹ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 8699 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਵਿਜ਼ਟਰ ਰਜਿਸਟਰ 300 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 297 ਅਰਥਾਤ, ਏ-3 ਦੇ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਮੁਹੰਮਦ ਜਮੀਲ ਨਾਸਿਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਪੀਡਬਲਯੂ-30) ਦਾ ਬਿਆਨ (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ; ਅਤੇ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਐਜ਼ਾਜ਼ ਅਲੀ, ਸੀਐਫਐਸਐਲ, ਦਿੱਲੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ-88 ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਬਾਰੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ। ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 8699 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 300 'ਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ)। ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨੇ ਦੇ ਬੇਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪੀਸੀਓ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀਫ ਅਮੀਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਪੀਡਬਲਯੂ-31) ਨੇ ਵੀ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦਾ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। , ਉਦੈਪੁਰ।

25. 24.1.2003 ਨੂੰ ਤੁਰਕ ਸਲੀਮ ਪਾਸਾ ਮਜਾਰੀਰੁਲੇ ਇਸਲਾਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ-49) ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਅਤੇ ਏ-13 (ਮੁਫ਼ਤੀ ਸੂਫ਼ੀਆਨ) ਨਾਲ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਬੀਰ ਦੀ ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਕਾ ਕਾਰ (ਸਿਲਵਰ ਕਲਰ) ਵਿਚ ਉਦੈਪੁਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਸਾਰੀ (PW-38) ਅਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲੈ ਆਏ। ਇਹ ਤੱਥ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ 365 ਯਾਨੀ ਤੁਰਕ ਸਲੀਮ ਪਾਸਾ ਮਜਾਰੀਰੁਲੇ ਇਸਲਾਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ-49) ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲਿਆਏ ਸਨ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ, A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਅਹਿਮਦ ਮੁਨੀਰ ਅਹਿਮਦ ਅੰਸਾਰੀ (PW-63) ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਲੋਖੰਡਵਾਲੀਚਲੀ, ਬਾਪੂਨਗਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਿਆ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 652 ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਅਹਿਮਦ ਮੁਨੀਰ ਅਹਿਮਦ ਅੰਸਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-63) ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਠਹਿਰਿਆ ਸੀ।).

25 (ਏ) 25.1.2003 ਨੂੰ, ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸੈਫੂਦੀਨ) ਉਦੈਪੁਰ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਗਾਰਡਨ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਿਆ। ਹੋਟਲ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸੈਫੂਦੀਨ) ਦਾ ਠਹਿਰਾਅ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 220 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਹੋਟਲ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਉਸ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਣੇ ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 2137 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਵਿਜ਼ਟਰ ਰਜਿਸਟਰ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਜਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ, ਮੈਨੇਜਰ, ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੋਟਲ ਗਾਰਡਨ (PW-18) ਨੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 486 ਭਾਵ, ਸੁਭਾਸ਼ ਮਿੱਤਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਫਸਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-79) ਦੀ ਸੀਐਫਐਸਐਲ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 2137 'ਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸੈਫੂਦੀਨ) ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। A-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ ਫਿਰ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ A-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਅਹਿਮਦ ਮੁਨੀਰ ਅਹਿਮਦ ਅੰਸਾਰੀ (PW-63) ਦੀ ਲੋਖੰਡਵਾਲੀਚਲੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ), ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖ਼ਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ 250, 253 ਅਤੇ 244 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

25(ਬੀ) ਜਨਵਰੀ 2003 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ ਐਮ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 902 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਲੈਕਸ। ਉਕਤ ਫਲੈਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਤਵਾਭਾਈ ਯੂਸਫਭਾਈ ਸ਼ੇਖ (ਪੀਡਬਲਯੂ-66) ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਜਲਿਸ ਅਹਿਮਦ ਰਾਜਪੂਤ (ਪੀਡਬਲਯੂ-68) ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਤਵਾਭਾਈ ਯੂਸਫਭਾਈ ਸ਼ੇਖ (ਪੀਡਬਲਯੂ-66) ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਜਲਿਸ ਅਹਿਮਦ ਰਾਜਪੂਤ (ਪੀਡਬਲਯੂ-68) ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

25(c) ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ 2003 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੁਆਰਾ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 401, ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਰਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।). ਉਕਤ ਫਲੈਟ ਅਬਦੁਲ ਬੰਕੀ ਅਬਦੁਲ ਬਾਰੀ ਅੰਸਾਰੀ (PW-44 - ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਗਵਾਹ) ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ A-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਫਲੈਟ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਬਦੁਲ ਬੰਕੀ ਅਬਦੁਲ ਬਾਰੀ ਅੰਸਾਰੀ (PW-44) ਦੁਆਰਾ A-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੋਪ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 17296 ਰਾਹੀਂ 3,500/- ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੈਂਕ,

ਜਿਸ ਨੂੰ ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਕੈਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦਾ ਠਹਿਰਨਾ ਯੂਸਫਭਾਈ ਇਦੂਭਾਈ ਪਠਾਨ, (ਪੀਡਬਲਯੂ-95 - ਗੁਆਂਢੀ ਫਲੈਟ ਦੇ ਕਾਬਜ਼) ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 209 ਅਰਥਾਤ, ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟਬੁੱਕ ਨੇ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਯੂਸਫਭਾਈ ਮਨਸੂਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-59) ਦੁਆਰਾ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

25(d) 31.1.2003 ਨੂੰ, ਸ਼ਿਵਭਾਈ ਵੀਰਭਾਈ ਰਾਠੌੜ (PW-53) ਦੀ ਵੋਟਰ ਆਈ.ਡੀ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ.9825491421 ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ A-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸ਼ਿਵਭਾਈ ਵੀਰਭਾਈ ਰਾਠੌੜ (PW-53) ਅਤੇ ਵੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਹਚ ਕੰਪਨੀ (PW-77) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਆਉਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। 9825491421 ਵੀ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ 467 ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ।

25(e) 1.2.2003 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ (ਕਾਲਾ ਰੰਗ) ਵਾਲਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ.GJ-1S-S-5934 A-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ ਅਬਦੁਲ ਸਮਦ ਅੱਬਾਸਾਲੀ (PW-54) ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੋਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਐੱਸ. ਅਬਦੁਲ ਸਮਦ ਅੱਬਾਸਾਲੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-54) ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 383 ਅਤੇ 384 ਅਰਥਾਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੋਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ.-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਵੱਲੋਂ ਏ.1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) ਅਤੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸੂਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੌਲਾਨਾ ਤਾਹਿਰ ਤੋਂ ਦੋ ਪਿਸਤੌਲ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ।

25(f) 5/6.3.2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਲ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ), ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ), ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

25(ਜੀ) 5/6.3.2003 ਨੂੰ, A-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ A1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ A-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ A-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) ਅਤੇ A-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) ਨੇ ਦੋ-ਦੋ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸਾਂ ਸਮੇਤ ਸੌਂਪੀਆਂ। 9.3.2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। 9.3.2003 ਨੂੰ ਜਲਿਆਂਵਾਲੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ), ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ), ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼), ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ), ਏ-12 (ਸ਼ਾਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਵੱਲੋਂ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੋਣਗੇ। . 9.3.2003 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-39) ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਉਸ ਰਾਤ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੂਟ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਣਾ. 10.3.2003 ਨੂੰ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਫਲੈਟ ਲਈ ਯੂ-ਟਰਨ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਸਤੌਲ ਤੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਗੋਲੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੀ।

25(h) ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਯਾਨੀ 11.3.2003 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.15 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ) ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਗਏ। ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੇ ਸੋਰਬਿਟਰੇਟ ਟੈਬਲੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਸਟ੍ਰਿਪ ਮੰਗੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਵਾਈ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-39) 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਸਤੌਲ ਤੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਗੋਲੀ ਉਸ ਦੀ ਬੈਲਟ ਦੇ ਧਾਤ ਦੇ ਬਕਲ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਭੀ ਨੇੜੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਿੱਸਾ ਏ.-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਜਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਦੋ ਜਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ 39) 'ਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਉਹ ਪਿੱਲਰ ਅਤੇ ਫਰਿੱਜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕ ਗਿਆ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ 329 ਯਾਨੀ, ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) ਦੇ ਬਿਆਨ - ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਤ 9.16 ਵਜੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ

'ਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਜੈ ਕੈਮੀਕਲਜ਼, ਓਧਵ, ਜੀਆਈਡੀਸੀ ਦੇ ਟਾਵਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੀ। ਰਾਤ 9.20 ਵਜੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਫਿਰ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਵੋਹਰਾ ਮੈਰਿਜ ਹਾਲ, ਚਾਰ ਰਸਤਾ, ਰੱਖੜੀ ਸੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (PW-39) ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਦਾਬੇਨ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਹਸੂਬੇਨ ਕਾਲੂਭਾਈ ਪਟੇਲ (PW-9) ਨੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਜਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਵਾਰਡ ਥਾਣਾ ਬਾਪੂਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਗੀਨਦਾਸ ਕਾਲੀਦਾਸ ਬਾਰੋਟ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-96) ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-39) ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ, ਨਗੀਨਦਾਸ ਕਾਲੀਦਾਸ ਬਾਰੋਟ (PW-96) ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (PW-39) ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਖ ਕੇ ਪੀ.ਐਸ. ਬਾਪੂਨਗਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਤ 11.35 ਵਜੇ ਆਈ.ਸੀ.ਆਰ. ਨੰ.101/03 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

25(i) 12.3.2003 ਨੂੰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (PW-39) ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨਗੀਨਦਾਸ ਕਾਲੀਦਾਸ ਬਾਰੋਟ (PW-96) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੇਸ਼ਭਾਈ ਚੇਲਵਾਲੀਆ ਪਟੇਲ (PW-81) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 491 (ਪੰਚਨਾਮਾ) ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਕ੍ਰਾਈਮ ਸੀਨ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਨਗੀਨਦਾਸ ਕਾਲੀਦਾਸ ਬਾਰੋਟ (PW-96) ਦੁਆਰਾ ਪੋਪਟਭਾਈ ਵੀਰਚੰਦਭਾਈ ਪਧਿਆਰ (PW-78) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਜਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ, ਤਿੰਨ ਕਾਰਤੂਸ ਕੇਸ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗੋਲੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 474 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਗਈ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (PW-39) ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਾਂਜਲ ਦੇਸਾਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੋਲੀ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

25(j) 14.3.2003 ਨੂੰ, ਡਾ: ਵਰਿੰਦਰ ਕਨਈਆਲਾਲ ਸ਼ਾਹ (PW-10) ਨੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗੋਲੀ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ (ਰਾਠੌੜ) (PW-15) ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਚੰਦਰਕਿਸ਼ਨ ਬਾਗੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨਗੀਨਦਾਸ ਕਾਲੀਦਾਸ ਬਾਰੋਟ (PW96) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਤਿਵਾੜੀ (PW-80) (ਪੰਚ)। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 489 ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਮੀਮੋ ਹੈ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ ਗੀਤਾ ਮੰਦਰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਲਈ ਬੱਸ ਟਿਕਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਟਿਕਟ ਮਕਸੂਦਭਾਈ ਇਸਮਾਈਲਭਾਈ ਮਨਸੂਰੀ (PW-22) ਨੇ ਵੇਚੀ ਸੀ।

25(k) 15/16.3.2003 ਨੂੰ ਏ-13 (ਮੁਫ਼ਤੀ ਸੂਫ਼ੀਆਨ) ਨੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖ਼ਾਨ ਪਠਾਨ) ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਸੈਰ ਲਈ.

25(l) 17/18.3.2003 ਨੂੰ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ), ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ), ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼), ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ।) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ, ਜਿੱਥੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਨੂੰ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਹਰਕਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਰੇਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

25(m) ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ 22.3.2003 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ), ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ), ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼), ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ), ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਰੇਕੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ। .

25(n) 23.3.2003 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.00 ਵਜੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਤੋਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਭੂਗੋਲ. ਇਸ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ 467 ਯਾਨੀ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825491421 ਦੀ ਸੀਡੀਆਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਵੀ ਆਏ ਪਰ ਉਹ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੇ।

25(o) 24.3.2003 ਨੂੰ ਏ.-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1ਏਪੀ-4606 ਨੋਟ ਕੀਤਾ। 24.3.2003 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ), ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ), ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠੇਵਾਲਾ), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ), ਜਿੱਥੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੂੰ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) ਦੁਆਰਾ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ

ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਉੱਥੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਵੱਲੋਂ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਪਾਰਕ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਨੂੰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ A-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੰਮ। ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਉਂਡ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) ਅਤੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ)। ਇੱਕ ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਈ।

25(p) 25.3.2003 ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਗੋਲੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਿਆ। ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

25(q) 26.3.2003 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਨੇੜਿਓਂ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਗਵਾਹ ਅਨਿਲਰਾਮ ਯਾਦਰਾਮ ਪਟੇਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-55) ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 175 ਯਾਨੀ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦਾ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਸਵੇਰੇ 7.33 ਅਤੇ 8.17 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825494421 ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426039937 'ਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਏ1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ 467 ਯਾਨੀ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825494421 ਦੀ ਸੀਡੀਆਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਮੰਤਕੁਮਾਰ ਰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਵਸਤਰਪੁਰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-33) ਨੇ ਵੀ ਟਾਵਰ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਚਾਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ 10.40 ਵਜੇ ਸਿਟੀ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਐਸ.ਨਵਰੰਗਪੁਰਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਸ ਐਲਿਸ ਬ੍ਰਿਜ ਤੋਂ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਬੀ.ਐਸ. ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਪੀ.ਐਸ. ਨਵਰੰਗਪੁਰਾ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਸਬੰਧੀ ਜਨਕਸਿੰਘ ਖੁਸ਼ਾਲਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਵੱਲੋਂ ਯੂਸਫ਼ ਮੀਆਂ ਅਹਿਮਦ ਮੀਆਂ ਸ਼ੇਖ, ਪੀ.ਆਈ., ਪੀ.ਐਸ. ਐਲਿਸ ਬ੍ਰਿਜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-101) ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ 11.30 ਵਜੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਸਬੰਧੀ ਆਈ.ਸੀ.ਆਰ ਨੰ.272/02 ਪੀ.ਐਸ ਐਲਿਸ ਬ੍ਰਿਜ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਪੰਚਨਾਮਾ ਯੂਸਫ ਮੀਆਂ ਅਹਿਮਦ ਮੀਆਂ ਸ਼ੇਖ, ਪੀ.ਆਈ., ਪੀ.ਐਸ. ਐਲਿਸ ਬ੍ਰਿਜ (PW-101) ਦੁਪਹਿਰ 1.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 2.00 ਵਜੇ ਦਰਮਿਆਨ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2.15 ਤੋਂ 4.50 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕ੍ਰਾਈਮ ਸੀਨ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਯੂਸਫ ਮੀਆਂ ਅਹਿਮਦ ਮੀਆਂ ਸ਼ੇਖ, ਪੀ.ਆਈ., ਪੀ.ਐਸ ਐਲਿਸ ਬ੍ਰਿਜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-101) ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ 2.30 ਤੋਂ 3.30 ਵਜੇ ਦਰਮਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸੀਬੀਆਈ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਲਈ ਡੀਐਸਪੀਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨਿਲਰਾਮ ਯਾਦਰਾਮ ਪਟੇਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-55) ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 28.3.2003 ਨੂੰ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ PS ਐਲਿਸ ਬ੍ਰਿਜ ਤੋਂ FIR ਨੰ.272/03 ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

26. ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। 3.4.2003 ਨੂੰ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ), ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੂੰ ਤਰੁਣਕੁਮਾਰ ਅਮ੍ਰਿਤਲਾਲ ਬਾਰੋਟ, ਪੀ.ਆਈ. DCB, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ (PW-114) ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛੇੜਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਆਈ.ਸੀ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 6/03 ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ.-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠੇਵਾਲਾ) ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ |

26(a) 6/7.4.2003 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੇਹਮਾਨ ਅਤੇ ਅੰਕਲ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੰਬਰ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੇਹਮਨ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਅਤੇ ਅੰਕਲ ਦਾ ਕਾਤਲ ਹੈ। ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ) ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ

ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 728 ਯਾਨੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐਸ. ਗੁਪਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-120) ਦੇ ਸਬੂਤ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਦੱਸੀ ਗਈ।

26(ਬੀ) 17.4.2003 ਨੂੰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ), ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ), ਏ-15 ਅਤੇ ਏ-16 ਨੂੰ ਮੇਦਚਲ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 18.4.2003 ਨੂੰ, A-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ ਵੀ. ਪ੍ਰਭੰਜਨ ਕੁਮਾਰ (PW-118) ਦੁਆਰਾ ਜੇ.ਡੀ. ਮੈਥ ਬੱਸ ਡਿਪੂ, ਆਰ.ਆਰ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਆਂਦਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

26(c) 22.4.2003 ਨੂੰ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਏ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 441) ਲਈ ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

26(d) 23.4.2003 ਨੂੰ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਹਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਰਪਾਲ ਮੀਨਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-23) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਨੰ.206, ਬਲਾਕ 61, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ, ਓਲਡ ਬਾਪੂ ਨਗਰ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਠਹਿਰਣ ਬਾਰੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮੁਸਤਾਕ ਅਹਿਮਦ ਮੁਨੀਰ ਅਹਿਮਦ ਅੰਸਾਰੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-63 - ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਗਵਾਹ) ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਬੀ. ਕੰਪਲੈਕਸ, ਰਾਖਿਆਲ, ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਹਰਪਾਲ ਮੀਨਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-23) ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਨੰ. 522, ਏ-10/ਏ-14 ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ, ਬਾਬੂਨਗਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਏ-10/ਏ-14 ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਜਾਜ ਬਾਕਸਰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੰ.ਜੀਜੇ-1ਬੀਜੀ-3849 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਤੱਥ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 268, 269, 270 ਅਤੇ 272 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

26(e) 25.4.2003 ਨੂੰ, ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੰ.ਜੀਜੇ-1ਐਸਐਸ5934 ਅਤੇ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੰ.ਜੀਜੇ-1ਸੀਡੀ-8973 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਾਲੂਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਸ. ਕਾਗਦਪੀਠ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ), ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਨੂੰ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਰਾਮਕਰਨ ਸਿੰਘ ਸੋਲੰਕੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-108) ਨੇ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਪੇਟ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ, ਸੰਗਰੇਡੀ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ 29.4.2003 ਤੱਕ ਟਰਾਂਜ਼ਿਟ

ਹਿਰਾਸਤ। ਇਹ ਤੱਥ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 274, 356, 645, 646, 647 ਅਤੇ 648 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

26(f) 26.4.2003 ਨੂੰ ਫਲੈਟ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਭੋਸਿੰਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-13) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨੰਬਰ ਬੀ-40350 ਵੈਬਲੇ ਐਂਡ ਸਕੈਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ ਨੰਬਰ ਈ.ਈ.-0330 ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੰ.4-ਬੀ, ਕਮਰ ਫਲੈਟ, ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 196 ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਫਲੈਟ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ1ਐੱਸਐੱਸ-5934 ਦੀ ਆਰਸੀ ਬੁੱਕ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 197 ਅਤੇ 198 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

26(ਜੀ) 28.4.2003 ਨੂੰ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਉਦੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਈਬਰ ਕੈਫੇ ਵਰਤਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਮਾਡਰਨ ਸਾਈਬਰ ਕੈਫੇ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਦੋ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਤਲ ਸਾਈਬਰ ਕੈਫੇ ਅਤੇ ਨੈੱਟ ਸੇਵੀ ਸਾਈਬਰ ਕੈਫੇ, ਉਦੈਪੁਰ ਤੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ 601, 336, 410 ਅਤੇ 576 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। 29.4.2003 ਨੂੰ, ਸਾਈਬਰ ਸਪੇਸ ਕੈਫੇ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 762)।

26(h) 30.4.2003 ਨੂੰ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ) ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਭਾਈ ਬਾਬੂਲਾਲ ਮੋਧ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ, ਪਾਸਵਰਡ ਅਤੇ ਈਮੇਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਆਊਟ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 213 ਅਤੇ 215)।

26(i) 5.5.2003 ਨੂੰ, A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਨਿਲਰਾਮ ਯਾਦਰਾਮ ਪਟੇਲ (PW-55) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

26(ਜ) 8.5.2003 ਨੂੰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਘਰੋਂ ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 423 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

26(k) 22.5.2003 ਨੂੰ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਨੇ ਸਟਾਰ ਨੰਬਰ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੀਜੇ-1 ਸੀਐਫ-5189 ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਬਾਬਰਭਾਈ ਮਲਜੀਭਾਈ ਰਬਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-34) ਉਕਤ

ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਟਾਰ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਪਿਰਮੀਆਂ (ਪੀਡਬਲਯੂ-52) ਨੇ ਵੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 312, 313, 314 ਅਤੇ 315 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

26(l) 1.6.2003 ਨੂੰ, POTA ਨੂੰ FIR ਨੰਬਰ RC.2(S)/2003 SCUI ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਅਤੇ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 744) ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

26(m) 2.6.2003 ਨੂੰ, PS ਬਾਪੂਨਗਰ ਦਾ I-CR ਨੰਬਰ 101/03 ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਿੱਚ FIR ਨੰ.RC.5 (S) 2003 - SCU ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 746)। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ), ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਸ) ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 9.6.2003 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 745) ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

26(n) 3.6.2003 ਨੂੰ, ਸੀਬੀਆਈ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 747) ਦੁਆਰਾ ਡੀਸੀਬੀ ਤੋਂ ਆਈ-ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 101/03 ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

26(o) 4.6.2003 ਨੂੰ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ), ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਸ) ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐਸ. ਗੁਪਤਾ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਅਨੁਸਾਰੀ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। PW-120), ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ (PW-21) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

26(ਪੀ) 5.6.2003 ਨੂੰ, ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 19.6.2003 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

26(q) 6.6.2003 ਨੂੰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (PW-39) ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਦੌਰਾਨ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ A-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਜਗਦੀਸ਼

ਤਿਵਾੜੀ (PW-39), ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦਖਾਨ ਪਠਾਨ (PW-45) ਅਤੇ ਫਰੀਦਖਾਨ ਮਜੀਦਖਾਨ (PW-74) ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੇ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-21) ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 203, 366, 557, 558 ਅਤੇ 229 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

26(r) 7.6.2003 ਨੂੰ, ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-21) ਦੁਆਰਾ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 232 ਅਤੇ 235 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

26(ਆਂ) 8.6.2003 ਨੂੰ, ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-21) ਨੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 238) ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

26(ਟੀ) 11.6.2003 ਨੂੰ, POTA ਨੂੰ RC.5(S)/2003-SCU ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਥਾਤ, ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ ਦਾ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ 750 ਅਤੇ 751) ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

26(u) 12.6.2003 ਨੂੰ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ), ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੰ. RC.5(S)/2003-SCU.I ਅਤੇ 21.6.2003 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਥਾਣਾ ਕੋਠੇ ਤੋਂ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਸੀ.ਡੀਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚੋਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਅਤੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਘਰੋਂ ਛੇ ਵੀਡੀਓ ਸੀਡੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਨੇ ਵੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐੱਸ. ਗੁਪਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-120) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਹ ਤੱਥ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 754, 755, 513, 514 ਅਤੇ 515 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

26(v) 15.6.2003 ਅਤੇ 16.6.2003 ਨੂੰ, ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (PW-21) ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ A-11 ਅਤੇ A-10 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ 241 ਅਤੇ 244)।

26(w) 17.6.2003 ਨੂੰ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ), ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਵਾਰੰਟ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 18.6.2003 ਨੂੰ 27.6.2003 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ), ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐੱਸ. ਗੁਪਤਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-120) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। 20.6.2003 ਨੂੰ, ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-21) ਦੁਆਰਾ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਨੇ ਵੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐਸ. ਗੁਪਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-120) ਕੋਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਹ ਤੱਥ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ 759, 595, 247 ਅਤੇ 250 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

26(x) 21.6.2003 ਨੂੰ, A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (PW-21) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 22.6.2003 ਨੂੰ, A-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (PW-21)। ਇਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 253 ਅਤੇ 256 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) ਅਤੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਵੀ ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-21) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ।

<u>ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ (PW-55)</u>

27. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ PW-55, ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸੁਭਾਵਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਠਾਕੋਰਭਾਈ ਦੇਸਾਈ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਪੁਸ਼ ਹੈਂਡਕਾਰਟ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਸੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਮਾਲਕ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਕੰਪਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੈਂਡ ਕਾਰਟ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਸੌਣ ਲਈ. PW-55 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੈਲਿਸਟਿਕ

ਮਾਹਿਰ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8, 15, 55, 101 ਅਤੇ 120 ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਲੱਗੀ ਗੋਲੀ ਦੀ ਸੱਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 4 ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਡਾ: ਪ੍ਰਤੀਕ ਪਟੇਲ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8) ਨੇ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ 7 ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਅਤੇ ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। A1 ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹਥਿਆਰ ਉਸੇ ਫਲੈਟ ਤੋਂ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਾਹਿਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-75 ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਉਸੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਤੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਏ-1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। PW-39 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ A-1 ਅਤੇ A-3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। PW-95 ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ A-1 27.3.2003 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 98254 91421 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਵਿਗਾੜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

28. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾ ਕੇ PW-55 ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ, PW-55 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ, ਠਾਕੋਰਭਾਈ ਦੇਸਾਈ ਹਾਲ ਦੇ ਗੇਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਹੈਂਡਕਾਰਟ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾਨੂਭਾਈ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਉਹ ਰਾਤ ਨੂੰ ਨਾਨੂਭਾਈ (ਸੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਥਕੜੀ ਛੱਡਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਹੈਂਡਕਾਰਟ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਗਮ ਕਾਰਟ ਨੂੰ ਟੋਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਚਿੱਟੀ ਬਾਂਗ ਵਿੱਚ ਹੱਥਕੜੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਨਾਨੂਭਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨ ਚਿੱਟੀ ਬਾਂਗ ਵਿੱਚ ਸੌਂਦਾ ਸੀ। 26.3.2003 ਨੂੰ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੁਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਮੂੰਹ ਧੋ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਗੇਟ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਨ੍ਹਈਆ ਲਾਲ ਗੇਟ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਿਗਮ ਹੱਥ-ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਟੋਇੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਨ੍ਹਿਆਲਾਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 10 ਵਜੇ ਉੱਥੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਚਿੱਟੀ ਬੈਂਗ ਦੇ ਗੇਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਗੱਜਰ ਹਾਲ ਕਰਾਸ ਰੋਡ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ

ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਆਉਂਦੀ ਵੇਖੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਲੈਰੀ ਰੱਖੀ ਸੀ ਉੱਥੇ ਰੁਕਿਆ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਘੁੰਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆਈ ਸੀ, ਉਸ ਪਾਸਿਓਂ ਇਕ ਲੜਕਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ 4 ਤੋਂ 5 ਰਾਊਂਡ ਫਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਪੈਰ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਗਵਾਹ ਚੀਕਿਆ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਹਮਲਾਵਰ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਮੇਸ਼, ਸਵੀਪਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਮੁੰਡਾ ਨਾ ਇਥੇ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਥੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਡਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੀ ਦੇਸਾਈ ਹਾਲ ਵੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਲਾ ਚਾਚਾ ਨੂੰ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਸ਼ੁਕਲਾ ਚਾਚਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ੁਕਲਾ ਚਾਚਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲ ਲੱਦਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਚਵਟੀ ਸਰਕਲ 'ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਚਵਟੀ ਸਰਕਲ 'ਤੇ ਰਿਕਸ਼ਾ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਬਾਵੜੀ ਸਰਕਲ 'ਤੇ ਰਿਕਸ਼ਾ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਨਾਨੂਭਾਈ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਨੂਭਾਈ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰੇਨ ਭਾਈ ਪੰਡਯਾ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ 4 ਤੋਂ 5 ਰਾਊਂਡ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕਰਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਨਾਨੂਭਾਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਉਹ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ, ਪੁਲਿਸ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਵੀ.ਐਨ. ਹਸਪਤਾਲ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਵਲ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਹਮਲਾਵਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪੁੱਛੀਆਂ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਨ੍ਹਈਆ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ।

29. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-55 ਵੱਲੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰੂਤੀ 800 ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਗੋਲੀ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ (ਜੀਐਸਆਰ) ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗੋਲੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਾਰ. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਲਾਸ਼ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਏ-1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਰਤੇ ਅਤੇ ਪਜਾਮੇ ਅਤੇ ਅੰਡਰਵੀਅਰ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੀਟ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ ਕਵਰ ਤੋਂ ਖੂਨ ਮਿਲਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਬੀ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਸੀਟ ਦੇ ਢੱਕਣ 'ਤੇ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ

ਗਿਆ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਖ਼ੂਨ ਵਗਣ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਖ਼ੂਨ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੀਟ ਕਵਰ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਾਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਖ਼ੂਨ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿ ਕਾਰ ਦੇ ਸੀਟ ਕਵਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਖ਼ੂਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਏ-1 ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ PW-7 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 5.5.1981 ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ A-1 ਦੀ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਵਾਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

30. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੱਡੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ GSR ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਜੀਐੱਸਆਰ ਗੱਡੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਾਹਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਜੀਐਸਆਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

31. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਹਨੇਰੇ ਸਨ। ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਸੱਜਾ ਪਾਸਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਟੋ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ 3 ਇੰਚ ਦੇ ਖੁੱਲਣ ਨਾਲ, ਗੋਲੀ ਦੀ ਸੱਟ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੇ ਕਾਰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਤਲ 'ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਤੋੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

32. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਸਹੀ ਰੋਲਿੰਗ ਜਦੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਕਿੰਨੇ ਰੋਲਿੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਉਦੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਖਿੜਕੀ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਤਾਂ 3 ਇੰਚ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੇ ਆਮ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਰੋਲਿੰਗ ਹੈ। ਖਿੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸ਼ਾਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿੰਨੀ ਰੋਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਪੁੱਟਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।

33. PW-55 ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡ੍ਰਾਈਵਰ ਦੇ ਸਾਈਡ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਤੋਂ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੱਟਾਂ 1 ਤੋਂ 4 ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਡਾਕਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਉੱਪਰ ਆ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸਹਿ-ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਜੋ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਸੱਜੇ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਜਾਮਾ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਹੋਲ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪਜਾਮਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮੋਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-85 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। PW-85 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੱਤਾਂ ਗੋਡਿਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਉੱਪਰ ਸਨ। ਸੱਜੀ ਲੱਤ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ।

34. PW-55 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 7 ਸੱਟਾਂ ਸਨ ਅਤੇ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਏ-1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 4 ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ 7 ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਚਿੱਟੇ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕਾਲਖ ਛਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-19, ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 6 ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਲਾਪਨ ਸੀ। ਸੱਜੀ ਹੱਡੀ ਸਮੇਤ ਖੂਨ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੇਕ ਕਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਰੇ 7 ਛੇਕਾਂ ਦਾ ਉਭਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ GSR 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ CFSL

ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਟੋਪਸੀ ਸਰਜਨ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 64 ਤੋਂ 66 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ 5 ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਲਈ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4, 5 ਤੋਂ 7. ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 6 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਚਾਰੀ ਸੱਟ ਹੈ। ਸੱਟਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਦਾ ਟਰੈਕ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਗੁੱਟ ਦਾ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਟ ਹਥੇਲੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਅੰਡਕੋਸ਼ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਸਰਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਲਈ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ 'ਚ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ 55 ਦੇ ਅੱਖਰ ਸਬੂਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।

35. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੈਲਿਸਟਿਕਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਤਲ A-1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੱਟ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਸੀਨੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਸ਼ਾਟ ਸਨ; ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1, 5 ਅਤੇ 6 ਇੱਕੋ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਸੀ, ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੀ ਧਾਤੂ ਦੀ ਹੱਡੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 6 ਹੱਥ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ, ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਸੀ। ਅਤੇ 6 ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਗਰਦਨ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਹੋਈ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8 ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਪਟੇਲ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਗੋਲੀ ਨੇ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੱਥ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਚਿਹਰੇ ਜਾਂ ਗਰਦਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੱਥ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੋਲੀ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਮੁੜ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

36. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ PW-55 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਝੂਠਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਡੀ-160 ਮਿਤੀ 26.3.2003 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

> “1. ਲਗਭਗ 0.8 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਵਿਆਸ ਵਾਲਾ, ਉਲਟੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਪੰਚ ਲਾਲ ਕੰਟਿਊਸਡ ਲੇਸਰੇਟਿਡ ਐਂਟਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਗਰਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸੱਜੇ

ਪਾਸੇ, ਲਗਭਗ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਕਲੇਵਿਕਲ ਦੇ ਮੱਧਮ ਸਿਰੇ ਤੋਂ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਕਾਲਾਪਣ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2. ਲਗਭਗ 0.8 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਵਿਆਸ, ਉਲਟੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਪੰਚ ਲਾਲ ਲੇਸਰੇਟਿਡ ਐਂਟਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੱਜੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸੱਜੇ ਦੂਜੇ ਇੰਟਰਕੋਸਟਲ ਸਪੇਸ ਉੱਤੇ ਲਗਭਗ 1.2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਮਿਡਪਲੇਨ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

3. ਲਗਭਗ 0.8 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਵਿਆਸ, ਉਲਟੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਪੰਚ ਲਾਲ ਲੇਸਰੇਟਿਡ ਐਂਟਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੱਜੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਸੱਜੇ ਨਿੱਪਲ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

4. ਲਗਭਗ 0.8 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਵਿਆਸ, ਉਲਟੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਪੰਚ ਲਾਲ ਲੇਸਰੇਟਿਡ ਐਂਟਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੱਜੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, 0.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟ ਨੰਬਰ ਤੋਂ 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। 3.

5. ਲਗਭਗ 0.8 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਵਿਆਸ, ਉਲਟੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਚ ਲਾਲ ਲੇਸਰੇਟਿਡ ਐਂਟਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ, ਸੂਚਕਾਂਕ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਜੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇੜੇ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਚਮੜੀ ਦਾ ਕਾਲਾਪਣ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

6. ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਪਰਲੇ 2/3 ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ 1/3 ਦੇ ਜੰਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੱਜੇ ਬਾਂਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, g___ ਤਿੱਖੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਮੱਧ ਤੱਕ, 2 ਸੈ.ਮੀ.

7. 0.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਵਿਆਸ, ਖੱਬੇ ਅੰਡਕੋਸ਼ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਉਲਟੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੇ ਨਾਲ ਗੋਲ ਪੰਚ ਲੇਸਰੇਟਿਡ ਜ਼ਖ਼ਮ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ __ ਮਿਡਪਲੇਨ (ਸਕ੍ਰੋਟਲ ਰੈਫੇ) ਗਤਲੇ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

8. 0.4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 0.4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ, ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ, ਸੱਜੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਉਂਗਲੀ ਦੇ ਫਾਲੈਂਕਸ ਦੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਮੱਧ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਘਿਰਣਾ।"

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਗਰਦਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਸੱਜੇ ਹੰਸਲੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀ ਸੂਚਕਾਂਕ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਉਂਗਲੀ ਦੇ ਜੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਕੇ ਲੰਘ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਸੱਜੇ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਪਹਿਲਾਂ, 6 ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਨੰਬਰ 7 ਆਖਰਕਾਰ ਉਸੇ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 14 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੱਥ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਗਰਦਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੱਥ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿੱਸਾ ਪੀੜਤ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੋਲੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸੱਟ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ Nos.5 ਅਤੇ 6.

37. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਐਂਟਰੀ ਅਤੇ ਐਗਜ਼ਿਟ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਤੰਤਰ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਿੱਟਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ PW-55 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਕਰਣ ਅਤੇ PW55 ਦੇ ਓਕੂਲਰ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

38. PW-8, ਡਾ. ਪ੍ਰਤੀਕ ਪਟੇਲ, ਆਟੋਪਸੀ ਸਰਜਨ ਨੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 73 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ।

> “ਸਵਾਲ ਨੰ. 73: ਅਪਵਾਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀ ਹੈ?
>
> ਉੱਤਰ: ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਸਰੀਰ ਦੇ ਛੋਟੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਰਮ ਟਿਸ਼ੂ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਸਾ ਪਹਿਲੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੜ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਜ਼ਖ਼ਮ. ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ਅਬਦੁੱਲਾ ਫਤੇਹ, ਜੇਬੀ ਲਿਪਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਗੋਲੀ ਦੀ ਮੈਡੀਕੋਲੀਗਲ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ PW-8 ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਨਰਮ ਟਿਸ਼ੂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਰਮ ਟਿਸ਼ੂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰੀ ਸੱਟ ਹੈ ਜੋ ਗੁੱਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਿੰਨ੍ਹਦੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਕੋ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਗੋਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

39. ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੋਲੀ ਦੇ ਕਈ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ 7 ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਜਦਕਿ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਵਜੋਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 6 ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

40. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ "ਗ੍ਰੇਜ਼ ਐਨਾਟੋਮੀ" ਅਤੇ "ਏ ਕਲਰ ਐਟਲਸ ਆਫ਼ ਹਿਊਮਨ ਐਨਾਟੋਮੀ" 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਥੇਲੀ ਵਿੱਚ 32 ਕੱਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਤੰਗ ਗੁੱਟ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਪਲ ਸੁਰੰਗ ਲਗਭਗ 8.3 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਡੂੰਘਾਈ (ਮੈਡੀਕਲ ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਹੈ। ਇੱਕ 0.32 ਕੈਲੀਬਰ ਬੁਲੇਟ ਦਾ ਵਿਆਸ 7.65 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੱਟਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਟਰੈਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਯੋਗ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਬਹਿਸ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਥਿਊਰੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

41. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਥੇਲੀ ਨੇ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਸ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਲੀ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਗਈ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਨਰਮ ਟਿਸ਼ੂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਗਈ ਸੀ, ਸੱਟ ਨਰਮ ਟਿਸ਼ੂ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਗੁੱਟ ਨੂੰ ਸਤਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੂਹ ਗਈ ਸੀ।

42. ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਦੂਜੀ ਸੱਜੇ ਮੈਟਾਕਾਰਪਲ ਹੱਡੀ ਦਾ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਸਨੇ

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਚਿੱਟੇ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲ, ਲੇਬਲ ਲਗਾ ਕੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ 6 ਐਂਟਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਕਿਵੇਂ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਟ ਗੋਲੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰੀ ਸੱਟਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਸੀ। - ਦਾਖਲਾ ਜ਼ਖ਼ਮ. ਭਾਵੇਂ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਅਸਲੀ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਐਂਟਰੀ, ਉਸਨੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

43. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ 7 ਜਖਮ ਅਤੇ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਲਝਣ 'ਚ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਚਾਰੀ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰੀ ਸੱਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਗੋਲੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਛੋਟੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਨਰਮ ਟਿਸ਼ੂ ਨੂੰ ਖੁਰਚਣ ਜਾਂ ਛੂਹਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ. ਇਹ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 2002 ਐਸਸੀ 2710 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

> "8. ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤੇ ਸੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਤਭੇਦ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਟਲ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਉਲਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਵੇਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਫਰਕ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਮਤਭੇਦ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਇਹ

ਤੱਥ ਹੋਰ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਡੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਾਹਰ ਦੁਆਰਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸਿੰਗ ਨੇੜੇ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਤਾ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

44. ਮੋਦੀ ਦੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੋਲੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

> “ਗੋਲੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਰਾਹ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:
>
> “ਅੱਗ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ, ਭਾਵੇਂ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਖੱਬੇ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ, ਡਾਕਟਰੀ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਗੋਲੀ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੀੜਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਟਿਸ਼ੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੋਰਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਗੋਲੀ ਹਿੱਲਦੀ ਹੈ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਸਿਰਫ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹਨ ਜੋ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਪਾਸੇ ਹੈ, ਛਾਤੀ 'ਤੇ 3 ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰ. 1, 5 ਅਤੇ 6

ਉਸੇ ਗੋਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸਾਈਡ ਵਿੰਡੋ ਤੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਖ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

45. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਨੇ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ "ਪੱਗ ਉਪਰ ਥਾਈ ਗੇ ਆਹਤਾ" ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ "ਵਸਾ ਨਾ ਤਰਫ"। ਇਹ PW-8 ਦੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਰਾਏ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਅੰਡਕੋਸ਼ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ, PW-55 ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਪੱਗ ਉੱਪਰ ਥੀ ਗੇ ਆਤਾ"।

46. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., 2010 (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 177 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

> "17. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਸੀ.ਪੀ. ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਆਧਾਰ. ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਹ੍ਰਾ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਲਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਲਟ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

47. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਬਿਆਨ PW-55 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਡਿੱਗਣ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। CW-1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਾਰ ਮੇਂ ਉਲਟੇ ਹੋਕੇ ਪੜੇ ਹੈਂ"। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਾਰ ਦੇ ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਗੋਡੇ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, PW-55 ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਗੋਡੇ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਥਿਆਰ ਉਸਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਉਸਦੇ ਅੰਡਕੋਸ਼ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਥਿਆਰ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ PW-55 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਛੋਟੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਨਾਮ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਆਈ ਹੈ, ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

48. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, PW-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਲੱਤ ਉੱਪਰ ਆ ਗਈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫ਼ਰ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੇ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ PW-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਿੰਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ, ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

49. ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਦੂਰੀ ਇੰਚ-ਵਾਰ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ, ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਵੇਰਵਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਲੰਮੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਵਾਹ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ।

50. PW-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੋਰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੈਰ ਉੱਪਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੋਡਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਿੰਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਭਵ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, 2010 (10) SCC 259 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

> "39. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੀ ਅੱਖ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਇਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਜੋ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਕਾਰਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸੱਚ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ, ਓਕੂਲਰ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

51. ਨਲਪਤੀ ਸਿਵਿਆ ਬਨਾਮ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਗੁੰਟੂਰ, ਏ.ਪੀ., 2007 (15) SCC 465 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

> "52. ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੀ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਗੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਸਮੇਤ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਚੇਤੰਨ ਅਤੇ ਫਿੱਟ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਸਗੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ।"

52. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭੰਵਰ ਸਿੰਘ, 2004 (13) SCC 147 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“6. ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 3, 4 ਅਤੇ 8 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲੱਭਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊਜ਼ 3, 4 ਅਤੇ 8 ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੁੱਪ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਅਣਪਛਾਤੀ ਦੇਰੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਿੰਨ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਾਵੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ”

53. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਝੂਠਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ

ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2003 (12) SCC 758 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

> "22. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੰਝ ਗਈ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਧ ਦੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਏ-2 ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇ ਇਸ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਸੱਟ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਜੋ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਏ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਪੀੜਤ. ਇਸ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਤਿੰਨੇਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ A-1 ਕੰਧ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ A- 2 ਪੌੜੀ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੰਧ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਬੈਰਲ ਕੰਧ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਬੱਟ ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਕਸਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਗੱਲ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਸੀ। , ਅਤੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਪੀਡਬਲਯੂਜ਼ 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਸੀ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

54. ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, 1975 (4) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 497 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

"2. .....ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਲਟਕਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋ ਜੋੜ ਜਾਂ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਸਾਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਾਹਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ। ....

xxx xxx xxx xxx xxx xxx

6. ..... ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਸਣ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੱਥ ਸੀ ਜੋ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਖੁੰਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਰ ਇਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਮਿਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ. ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਕੂਹਣੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਸੱਟਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ 14 ਮਈ 1973 ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਦਿਨ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਿਊਜ਼ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਥਿਊਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਦੇਰੀ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਨ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਈਏ, ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠਾ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

55. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਲਾਭ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

“14. ਜਿੱਥੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਾਹਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹਨ, ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੁਕਸ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਇਹ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1953 ਐਸਸੀ 415 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

“ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਕਿਸੇ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਹਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਜਿਸ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕੇਸ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਜਾਂ ਰਾਈਫਲ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਹਿਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਉੱਥੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੌਤਿਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਇੱਕ ਗਲਤ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।"

56. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, 2002 (2) ਐਸਸੀਸੀ 426, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“1. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ।

8. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.....”

57. ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੱਟ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ PW-55 ਦੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

58. ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਖ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੱਖ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੋਗੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2017) 11 SCC 195 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"43. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਕੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾਲ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਅਤੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਸਿਰਫ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ

ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਦੇਖੋ ਸੋਲੰਕੀ ਚਿਮਨਭਾਈ ਉਕਾਭਾਈ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1983) 2 SCC 174, ਮਨੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (1993) Supp. 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 18, ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ, (1988) 4 ਐਸਸੀਸੀ 302, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਗੀਰਥ, (1999) 5 ਐਸਸੀਸੀ 96, ਧੀਰਜਭਾਈ ਗੋਰਖਭਾਈ ਨਾਇਕ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (2003) 9 ਐਸਸੀਸੀ 322, ਥਮਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਯੂਟੀ ਆਫ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ), (2003) 6 SCC 380, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, (2003) 7 SCC 56, ਖੰਬਮ ਰਾਜਾ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, (2006) 11 SCC 239, U.P. ਬਨਾਮ ਦਿਨੇਸ਼, (2009) 11 SCC 566, U.P. ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਚੰਦ, (2009) 13 ਐਸਸੀਸੀ 542, ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ ਬਨਾਮ ਐਮਪੀ ਰਾਜ, (2010) 10 ਐਸਸੀਸੀ 259 ਅਤੇ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2011) 7 ਐਸਸੀਸੀ 421।]”

59. ਸੁਨੀਲ ਕੁੰਡੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ, (2013) 4 SCC 422 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲ ਸਬੂਤ ਵੀ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹਨ:

"24. ਕਪਿਲਦੇਉ ਮੰਡਲਵ ਵਿੱਚ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (2008) 16 SCC 99, ਸਾਰੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਵਾਦੀ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਡਾਕਟਰੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ।

60. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਸਤੀਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2014) 5 SCC 398 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

> "33. ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ" ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਗੰਗਾਭਵਾਨੀ ਬਨਾਮ ਰਾਏਪਤੀ ਵੈਂਕਟ ਰੈੱਡੀ, (2013) 15 SCC 298 ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
>
> 36. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰਾਂਚਲ ਰਾਜ, (2012) 8 ਐਸਸੀਸੀ 263 ਵਿੱਚ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ" ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ (ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 286, ਪੈਰਾ 41)
>
> "41. … [T]ਉਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਾ. ਸੀ.ਐਨ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਠੀਕ ਹੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਿਵਾੜੀ। ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਠੀਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਗੜੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਤੁਰੰਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ। ਪੀਡਬਲਯੂ 3 [ਡਾਕਟਰ] ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 6 [ਜਾਂਚ

ਅਧਿਕਾਰੀ] ਦੀ ਇਹ ਖਾਮੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜੋ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ”

61. ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਲਈ ਗੋਲੀ ਦੇ ਟਰੈਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਲੀ ਦਾ ਟ੍ਰੈਕ ਵੱਖਰਾ ਰਾਹ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਲੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਸ਼ੇਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਸੱਟ PW-55 ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਉੱਪਰ ਆ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੀੜਤ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਖਿਸਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀ।

62. ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ।

63. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਲਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਠੰਡੇ ਖੂਨੀ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਚੁੱਕ ਲਏ ਗਏ। ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਸਿਰਫ਼ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦਾ ਬਰਾਮਦ ਨਾ ਹੋਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

64. ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਾਮੂਲੀ ਖੂਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਬਾਂਹ ਅਤੇ ਸੀਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਏ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਚਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਕਾਫੀ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਏ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਚਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਖੂਨ ਸੀ।

65. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਲੰਮੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਖੂਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿੰਨਾ, ਕਿੱਥੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਅੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

66. ਜਦੋਂ ਖੂਨ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ PW-8 ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਹੈਮਰੇਜ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ। ਜੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈਮਰੇਜ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। 7 ਗੋਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 6 ਅੰਦਰੂਨੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਖੂਨ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 111 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

67. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੂਨ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੱਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਲੇਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਡਿੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਖੂਨ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਚਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਥ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਘਟਨਾ PW-55 ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਪਰੀ ਹੈ।

(a) ਸਾਬਕਾ 160: ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਖੂਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

(ਬੀ) ਸਾਬਕਾ 774: ਮੋਬਾਈਲ ਐਫਐਸਐਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੂਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(c) ਸਾਬਕਾ 547: ਸੇਰੋਲੋਜੀ ਦੀ ਰਾਏ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਖ਼ੂਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

(d) ਸਾਬਕਾ 458: CFSL-ਬਾਇਓਲੈਜੀਕਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ: ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿਖਾਏਗੀ ਕਿ ਸੂਤੀ ਦੇ ਫੰਬੇ ਵਿੱਚ ਬੀ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸੀ।

(e) ਸਾਬਕਾ 451: 5 ਕਪਾਹ ਦੇ ਫੰਬੇ ਸਾਰੇ B ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(f) Y.A ਦੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ੇਖ (ਪੀਡਬਲਯੂ 101) ਜਿਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਕਪਾਹ ਦੇ ਫੰਬੇ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

(g) ਸਤਯਮ ਪਟੇਲ, PW-4 (ਪੰਚ ਗਵਾਹ) ਦਾ ਸਬੂਤ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀਟ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖ਼ੂਨ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਪਾਹ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਰਗੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(h) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਥੌਰੇਸਿਕ ਕੈਵਿਟੀ ਵਿੱਚ 2.2 ਲੀਟਰ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਖ਼ੂਨ ਸੀ।

(i) ਸਾਬਕਾ 457, 458 ਅਤੇ 169: ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਸੀ।

68. ਪੀਡਬਲਯੂ-85 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਖ਼ੂਨ ਨਹੀਂ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

69. ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ 26.3.2003 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਤੋਂ 5 ਤੋਂ 6 ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ PW-55 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਲੰਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

70. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ PW-55 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੂੰ ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਮਨ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦਾ ਆਚਰਣ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ, PW-55 ਦੇਸਾਈ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਸ੍ਰੀ ਨਾਨੂਭਾਈ ਐਸ ਵਾਲਾ (ਸੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ। PW-55 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਨਾ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

71. CW-1 ਨੇ PW-55 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, PW-55 ਦੁਆਰਾ CW-1 ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ CW-1 ਨਾਨੂਭਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਕਲਾ ਚਾਚਾ ਦਾ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ, PW-55 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਫਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ CW-1 ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾਨੂਭਾਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸਿਰਫ਼ ਗਵਾਹ ਕਨ੍ਹਈਆ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ PW-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-55 ਵਾਪਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ ਨੇ ਨਾਨੂਭਾਈ ਸੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ “ਵੋ ਗੱਡੀ ਮੇਂ ਉਲਟੇ ਹੋਕਰ ਕੇ ਪੜੇ ਹੈਂ” ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਲੈਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਜਾਂ ਸੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਨਾਨੂਭਾਈ CW-1 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ।

72. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸੁੰਗੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਸਵੇਰੇ 9.45 ਦੀ ਬਜਾਏ 9.15 ਵਜੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੋਟੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ 'ਤੇ, ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ. ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ

ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ CW-1 ਨੇ PW-55 ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਹਾਂ' ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅਤੇ PW-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥਕ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਸੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

73. ਏ-1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਨੇ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਘੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮੋਟਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੁਝ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-55 ਦੁਆਰਾ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਬੇਨਤੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

74. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ PW-55 ਦਾ ਆਚਰਣ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਸੈਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸ਼ੁਕਲਾ ਚਾਚਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਦਾ

ਸਮੁੱਚਾ ਆਚਰਣ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਤਬਕੇ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਪਾਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਆਮ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ। ਆਮ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਹਾਰ.

75. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ PW 55 ਦੇ ਸਕੈਚ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ. 620 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਣਨ ਨਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਕੈਚ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਸਕੈਚ ਦੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਤਿਆਰੀ ਦੁਆਰਾ PW-55 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਨਾਮ ਜਾਂ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਕੈਚ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸਕੈਚ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।

76. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਕੈਚ ਸਾਬਕਾ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. 620 ਜੋ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। PW-55 ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਕੈਚ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਕੈਚ PW-55 ਨੂੰ ਜਿਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਹਮਲਾਵਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ PW55 ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਕਿਸੇ ਮਤਭੇਦ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਆਈ.ਓ. PW-120 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ. 620 PW-55, ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ ਪਟੇਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਕੈਚ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਕੈਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸਕੈਚ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ PW-55 ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-101 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸਕੈਚ ਨਕਸ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਏ. ਚੌਹਾਨ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਕ੍ਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ।

77. ਜਾਂਚ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦੇ ਓਕੂਲਰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਖੌਤੀ ਸਕੈਚ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਡੰਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਟੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ 20 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ 5.5.2003 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (PW-39) ਨੇ ਵੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ,

A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਹਮਲਾਵਰ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਭਾਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1987 (3) SCC 331 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ 3 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਨਾਖਤ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ।

78. ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। v. ਸਹਾਏ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ., ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 1442. ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਸੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਗੱਜਰ ਹਾਲ ਕਰਾਸ ਰੋਡ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ (ਤਿੱਖੇ) ਗੇਟ 'ਤੇ PW-55 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹੈਂਡ ਕਾਰਟ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.-1, ਨਾਨੂਭਾਈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 10.30 ਵਜੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ 11 ਵਜੇ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ PW55 ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਹਿੱਲਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਘੜੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਜੇ @ ਚੀਨੀ ਬਨਾਮ ਐਮਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2010 (8) SCC 191, ਅਤੇ ਭਜਨ ਸਿੰਘ @ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2011) 7 SCR 1.

79. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-55 ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕੁੜਤਾ ਦੇਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੜਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਭੂਰਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਰਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੁੜਤੇ ਦੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਵੀ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਫਿੱਕੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਲ ਅਤੇ ਭੂਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: ਕੀ ਗੋਲੀਆਂ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ

80. ਏ-1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਗੋਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

81. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੰਗ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੁੱਧ ਲੀਡ ਵਾਲੀ ਗੋਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀ ਜੈਕਟ ਨਾਲ ਢੱਕੀ ਲੀਡ ਕੋਰ ਵਾਲੀ ਗੋਲੀ। ਇੱਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਲੀਡ ਗੋਲੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਿਸਟਲ ਵਿੱਚ ਲੀਡ ਕੋਰ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਜੈਕੇਟ ਵਾਲੀ ਗੋਲੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਲੀਡ ਗੋਲੀ ਕਦੇ ਵੀ ਚਿੱਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ. ਇਸ ਦਾ ਰੰਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਲੇਟੀ ਕਾਲਾ ਰਹੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸ਼ੁੱਧ ਸੀਸੇ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਸਲੇਟੀ ਕਾਲੇ ਹੋ ਜਾਣੇ ਸਨ। CFSL ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀ ਸ਼ੁੱਧ ਸੀਸੇ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਚਿੱਟੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਲਾਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚਿੱਟੇ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਸਨ, ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ. ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8 ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਗੋਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

82. PW-75, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮਾਹਿਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਰਾਜ ਅਰੋੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਫਸਰ (ਬੈਲਿਸਟਿਕਸ), ਸਹਾਇਕ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਟੈਂਡਰਡ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਸੀਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ। .32 ਦੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਤੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤ

83. ਡਾਕਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਿੱਟੇ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਆਟੋਪਸੀ ਡਾਕਟਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰਵਜੀਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਹ ਲਿਆ। 18/1, 18/2, 18/3, 18/4 ਅਤੇ 18/5 ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਸਲੇਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਜਿਰ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਜੋ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡੂੰਘਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਚਿੱਟੇ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਧਾਤ ਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ. ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

84. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪੰਜ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੋਲੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਤੋਂ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ (ਪੀਡਬਲਯੂ-170) ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (PW170) ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੌਲਦਾਰ ਬਿਪਿਨ ਭਾਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੀਲਬੰਦ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਾਈ.ਏ. ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ੇਖ (PW-101) ਪੰਚ ਗਵਾਹ, ਫਾਲਗੁਨ ਪੰਡਯਾ (PW-2) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-101) ਦੇ ਸਬੂਤ, ਵਾਈ.ਏ. ਸ਼ੇਖ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-107 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ 28.3.2003 ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.120 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਬੂਤ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ PW-120, Dy. ਐਸ.ਪੀ., ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਮਿਤੀ 4.4.2001 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ.ਐਸ.ਜੀ.ਐਚ./ਈ.ਬੀ.ਏ.ਬੀ./ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੀ.ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਮਿਤੀ 25.4.2004 ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ। Exh.442 ਰਸੀਦਾਂ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। Exh.458 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ, ਕੁੜਤਾ ਪਜਾਮਾ ਅਤੇ ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ ਖੂਨ 'ਬੀ' ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਲਾਂ ਬਰਕਰਾਰ

ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

85. PW-75, ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਰਾਜ ਅਰੋੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਫਸਰ, (ਬੈਲਿਸਟਿਕਸ), ਸਹਾਇਕ ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ CFSL, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਖਾਕੀ ਕਵਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਲਗਾਈ ਮੋਹਰ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 18/1 ਤੋਂ 18/5 ਦੀ ਵੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਮਾਲ ਆਰਟੀਕਲ 18/5 ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੇ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 18/1 ਤੋਂ 18/5 ਤੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਕਾਲੇ ਸਲੇਟੀ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਜੈਕਟ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਤਾਂਬੇ ਜਾਂ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਰੰਗ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਗੋਲੀ ਚਿੱਟੀ ਧਾਤ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਤੂ ਸਟੀਲ ਜਾਂ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸਫ਼ੈਦ ਰੰਗ ਦੀ ਜੈਕੇਟ ਵਾਲੀ ਬੁਲੇਟ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘੋਖਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹੀ ਲੇਖ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮਾਹਰ - (PW-75) ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

86. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟੈਸਟ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਲੰਘਣ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀਬੀਆਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਜੈਕਟ ਵਾਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਧਾਤੂ ਬਿਨਾਂ ਜੈਕੇਟ ਅਤੇ ਜੈਕੇਟ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਬੁਲੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਹਥਿਆਰ ਪਿਸਤੌਲ ਸੀ ਜਾਂ ਰਿਵਾਲਵਰ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਸਟ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਬੂਤ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

87. ਸਬੂਤ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੌਰਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ (ਏ-1) ਨੇ 26.1.2003 ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਐਸਪੀ ਚਿਕਾਰਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ

ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਠੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ (ਏ-1) ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ (ਐਕਸ.656) ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਹਥਿਆਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੋ A-1 ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-13, ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਚਿਕਾਰਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਦੇ ਕਮਰ ਫਲੈਟ 'ਤੇ ਬੱਤੀਵਾਲਾ ਸਟੋਵ ਦੀ ਟੈਂਕੀ 'ਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਮੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 196 ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਲੇਖ ਉਸੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 27.4.2003 ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ (ਏ-1) ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸੀਐਫਐਸਐਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-75 ਨੂੰ .32 ਬੋਰ ਰਿਵਾਲਵਰ ਬੇਅਰਿੰਗ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਬੀ 40350, ਛੇ .32 ਬੋਰ 'ਸਕੌਟ ਐਂਡ ਵੈਬਲੇ' ਕਾਰਤੂਸ ਅਤੇ 7.65 ਐਮਐਮ ਪਿਸਟਲ ਬੇਅਰਿੰਗ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਲੈਟਰ (ਐਕਸ. 443) ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੱਗਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਈਈ 0330, ਸੱਤ 7.65 ਐਮਐਮ ਪਿਸਤੌਲ ਦੇ ਕਾਰਤੂਸ ਅਤੇ ਇੱਕ 7.65 ਐਮਐਮ ਦਾ ਖਾਲੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਾਲਾ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 3497 ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਏ-1 ਦੇ ਕੱਪੜੇ।

88. ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 25.4.2003 ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਪੰਜ .32 ਬੋਰ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ .32 ਬੋਰ ਦੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਵਾਲੀ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਬੀ 40350 ਤੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ। ਅਸਲਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸੇ ਮੇਕ, ਕੈਲੀਬਰ ਜਾਂ ਬੋਰ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹਰ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

89. ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-120) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ. ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮ ਯੂਸਫ਼ ਮਨਿਆਰੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 3.4.2003 ਨੂੰ ਫਰਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੋ (ਐਕਸ. 628 ਮਿਤੀ 10.7.2003) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੂਚਨਾ ਮੀਮੋ (Exh.639) ਮਿਤੀ 10.07.2003 ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ (PW-75) ਨੂੰ 16.7.2003 ਨੂੰ ਪਾਰਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ .32 ਬੋਰ ਐੱਸ.ਐੱਡ.ਡਬਲਯੂ.ਐੱਲ. ਫਾਈਰਡ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ .32 ਬੋਰ ਦੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਵਾਲੀ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਬੀ 40350 ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਾਰਸਲ ਨੰਬਰ 22 ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਇਹ ਚਾਰ .32 ਬੋਰ ਦੇ ਕਾਰਤੂਸ ਤੋਂ ਫਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 32

ਬੋਰ ਦਾ ਰਿਵਾਲਵਰ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਬੀ 40350 ਵਾਲਾ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਰਿਵਾਲਵਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

90. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਲੇਖ ਤੋਂ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ। PW8, ਸਰਜਨ ਚਿੱਟੀ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਬੁਲੇਟਾਂ/ਜੈਕਟਡ ਬੁਲੇਟ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਚਿੱਟੀ ਧਾਤ ਇੱਕ ਕਪਰੋ-ਨਿਕਲ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਕ ਹੈ ਪਰ, ਲੀਡ ਬੁਲੇਟ ਸਲੇਟੀ ਕਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੀਡ ਬੁਲੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਪਰੋ ਜ਼ਿੰਕ ਜਾਂ ਕਪਰੋ-ਨਿਕਲ ਜੈਕੇਟ ਵਾਲੀ ਬੁਲੇਟ। ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਧਾਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸਲੇਟੀ ਰੰਗ ਦੀ ਲੀਡ ਬੁਲੇਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

91. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ PW-75 ਨੂੰ 05.05.2003 ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਗਵਾਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜੇਕਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ (DW-8) ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲਾ, ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਰਤੂਸ, ਟੈਸਟ ਕਾਰਤੂਸ, ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਟੀਰੀਓਮਾਈਕ੍ਰੋਸਕੋਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਜਾਂਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। (DW-8) ਜਿਰਾਹ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਗੋਲੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਖੋਖਿਆਂ ਦੇ ਸਟਰਾਈਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਟ੍ਰਾਈਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਲਤ ਗੈਰ-ਵਚਨਬੱਧ ਜਵਾਬ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੌਨ ਈ. ਡੇਵਿਸ ਦੁਆਰਾ

"ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ" ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ "ਟੂਲ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ" 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਲੇਖਕ ਨੇ ਸਟਰਾਈਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

> ਫਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀ 'ਤੇ "ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੁਣ" ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਬੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਸਟ੍ਰੀਅ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਛਾਪਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਬੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟ੍ਰਾਈਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਇਕ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

92. ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਗੋਲੀ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਗੋਲੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਨਾੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿੰਟ ਸਟ੍ਰਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਟਰਾਈਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। DW-8 ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 95% ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਹਰ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਟੈਸਟ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕਾਰਤੂਸ ਉਕਤ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ ਫਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

93. ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਮਿਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਏ-1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ.ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (32 ਬੋਰ ਦਾ ਰਿਵਾਲਵਰ) ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਸੀ।

94. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹੀ ਕਾਰਤੂਸ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਜੈਅੰਤੀਲਾਲ ਜੋਸ਼ੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-20), ਸੀ.ਐਮ.ਓ., ਵੀ.ਐਸ. ਹਸਪਤਾਲ, ਡਾ: ਅਨਿਲ ਸ਼ਰਮਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-19) ਅਤੇ ਬਿਪਿਨਚੰਦਰ ਮਹਿਤਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-70), ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.10, ਵਾਈ.ਏ. ਸ਼ੈਕ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-101) ਆਦਿ ਨੂੰ ਬਾਇਓਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-75 ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹਥਿਆਰ 27.04.2003 ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 2/3 ਮਈ 2003 ਨੂੰ ਸੀ.ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ

ਕਿ ਉਕਤ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਰਤੂਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ (ਏ-17) ਨੂੰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਟ੍ਰਾਈ ਦੇ ਕਥਾ-ਕਹਾਣ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

95. ਮੁੱਖ ਸਟ੍ਰਾਈ, ਜਨਰਲ ਗ੍ਰਾਸ ਕਾਊਂਟਰ ਅਤੇ ਬਾਰੀਕ ਸਟ੍ਰਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ। ਬੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਟ੍ਰਾਈ ਹਮੇਸ਼ਾ "ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ" ਨਮੂਨੇ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

96. ਡਾ. ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟੈਂਪਰਡ ਫਾਇਰ ਪਿੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟਰਾਈਕਿੰਗ ਏਰੀਏ ਅਤੇ ਅਨਟੈਂਪਰਡ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ।

97. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਰਾਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਟਰੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰ. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਪਾਈ ਗਈ ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੂਲ ਸਟਰਾਈਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਰਿਵਾਲਵਰ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, PW-55 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

98. PW-8 ਜਿਸਨੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ DW-6 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸੱਟਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਸੰਚਾਰੀ ਸੱਟਾਂ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਤਨਵੀਬੇਨ ਪੰਕਜਕੁਮਾਰ ਦਿਵੇਤੀਆ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1997) 7 SCC 156 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ

35 ਵਿੱਚ ਤਨਵੀਬੇਨ ਪੰਕਜਕੁਮਾਰ ਦਿਵੇਤੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ:

> "35.....ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ। ਡਾ. ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਮਾਹਿਰ ਰਾਏ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

99. ਈਸ਼ਵਰਿਆ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ. v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, (1994) 2 SCC 677, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

> "9.....ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਹੀ ਉਕਤ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮਾਹਰ ਰਾਏ. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਸਾਹ ਘੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਮੌਤ...."

<u>ਸਪੌਟ ਮੈਪ ਦਾ ਇੰਟਰਪੋਲੇਸ਼ਨ</u>

100. ਸਾਈਟ ਮੈਪ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-120, ਆਈ.ਓ. ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਉਲਟਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਥਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਡਰਾਇੰਗ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੜਵਾਹਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ PW-120 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

101. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਏ-1 ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਪੋਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਮੈਪ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾ: ਗੁਪਤਾ, ਆਈ.ਓ. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-120 ਨੇ ਉਕਤ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ:

> “ਸਵਾਲ: ਤੁਹਾਨੂੰ Exh-387 ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਅਸਗਰਲੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟ-3 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?
>
> ਉੱਤਰ: ਵੱਡਦਰਸ਼ੀ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਗਵਾਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ Exh-387 ਦੀ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ 29/3/03 ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਨੋਟਿੰਗ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੱਧਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਕੈਚ ਪੈੱਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਡਰਾਇੰਗ ਅਤੇ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਸਟਰੋਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਨੋਟ ਸੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪੈਨਸਿਲ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ. ‘ਏ’, ‘ਡੀ’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ‘ਲਾਅ-ਗਾਰਡਨ, ਐਨਸੀਸੀ ਗਰਾਊਂਡ ਅਤੇ ਐੱਚ.ਪੀ. ਕਾਰ ਆਦਿ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਕੈੱਚ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਿਖਤ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਪੀ.ਆਈ ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੇਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਨੋਟਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ - 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਵਿਜੇਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ/ਮਿਟਾਇਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਗਰਲੀ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।
>
> ਸਵਾਲ: ਨੋਟ-3 ਅਤੇ Exh387 ਵਿੱਚ ਅਸਗਰਲੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?
>
> ਜਵਾਬ: ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ 29/3/03 ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਗਰਾਲੀ ਨੂੰ ਬੁੱਕ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਸਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ

ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ 29/3/03 ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਕਿਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

<u>ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ, W/O. ਗਧਾ</u>

102. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੁਝ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਪੀ.ਏ. ਆਦਿ ਬਾਅਦ 'ਚ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 7.10 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਦੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲਈ ਹੀ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

<u>ਮੁੜ ਵਿੱਚ: ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ</u>

103. ਸਿੱਖਿਆ Addl. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨੇੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਟਾਵਰ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਫ਼ੋਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ

ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 9825491421 ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ 26.3.2003 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.33 ਵਜੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਅਤੇ ਏ-14 ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ BSNL ਸਿਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। 25.3.2003 ਨੂੰ ਏ-7, ਏ-8 ਅਤੇ ਏ-9 ਅਤੇ 25.3.2003 ਅਤੇ 26.3.2003 ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੂਤ ਸਨ। A-1, A-2 ਅਤੇ A-18 ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਈਮੇਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟਆਉਟਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਆਮ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਦੈਪੁਰ ਅਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਈਮੇਲ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਟੈਕਸਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਫੋਨ ਹੈਂਡਸੈੱਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ, ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ।

<u>ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: A-1 ਅਤੇ A-6 ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਮੋਟਰਬਾਈਕ :</u>

104. A-1 ਅਤੇ A-6 ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(i) A-10 ਨੇ PW-54 ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੰ.GJ-ISS-5934 ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ 2003 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਰਕਤ ਲਈ ਏ-1 ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

(ii) ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 4.4.2003 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਭੱਜਦੇ ਸਮੇਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਏ-10 ਦੁਆਰਾ PW-45 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ PW-45 ਨੇ ਕਾਲੂਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਹੀ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 24/25.4.2003 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-24 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(iii) ਦਸੰਬਰ 2002 ਵਿੱਚ, A-13 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, PW-57 (ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹ ਪਰ ਧਾਰਾ 164 Cr.PC ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ. ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ 3 ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਮੋਟਰ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ A4 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, A4 ਨੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ। ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ

ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 11.3.2003, 25.3.2003 ਅਤੇ 26.3.2003 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(iv) ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ A-10 ਦੁਆਰਾ PW-45 ਨੂੰ 3/4.4.2003 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵੇਲੇ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। PW-45 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਸਰਾ ਅਰਾਧਨਾ ਥੀਏਟਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ PS ਕਾਗਦਪੀਠ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਇਸਨੂੰ 25.4.2003 ਨੂੰ PW-45 ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(v) PW-52 ਤੋਂ A-7 ਅਤੇ A-8 ਦੁਆਰਾ ਨੰਬਰ GJ-ICH-5189 ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ

(vi) ਉਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਏ-10 ਅਤੇ ਏ-11 ਨੇ ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਭੱਜਦੇ ਸਮੇਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 12.6.2003 ਨੂੰ PW-86 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਏ-10 ਦੇ ਪੁਆਇੰਟ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 27 ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ. ਕੋਠ ਵਲੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ 12.6.2003 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ. ਕੋਠ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ A-1 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ PW-95 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

105. ਮੁਲਜ਼ਮ ਏ-1 ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਈ.ਓ., ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-120 ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਮਾਲ ਤੋਂ ਏ-1 ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਡੀਆਈਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬੇਹਰਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ 'ਤੇ ਏ-1 ਤੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਯੂਸਫਭਾਈ, PW-95 ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜੋ A-1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ A-1 ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825491421 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਸਥਾਨ ਸਪਾਟ ਮੈਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

106. ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਤੋਰੀ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। v. U.P. ਰਾਜ, AIR 1962 SC 399. ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਪਾਟ ਮੈਪ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਧਾਰਾ 162 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

> "7. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੈ ਲਈਏ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸੱਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਚ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ। ਕਾ-੮। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਕੈਚ-ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾ-9 ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਕਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਕੇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੋਟਾ ਸਕੈਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕੋਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਸਥਾਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨਾਲ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਸਕੈਚ-ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਉਥੇ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਕੈਚ-ਮੈਪ 'ਤੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 162 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਜਿਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੈਚ-ਮੈਪ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ; ਪਰ

ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਕੈਚ-ਮੈਪ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 162 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਭਾਗੀਰਥੀ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ-ਸਮਰਾਟ, ਏਆਈਆਰ 1926 ਕੈਲ. 550, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਜਾਂ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜਿਊਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ. ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਬਰਾ ਅਕੰਡਾ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ, ਏਆਈਆਰ 1944 ਕੈਲ. 339, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਇਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 162 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰੇਗਾ।

107. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐਮ.ਪੀ., 2005 (13) ਐਸਸੀਸੀ 624 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਗਵਾਹ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ PW-55 ਦਾ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਭੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਈ.ਓ. ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ

108. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਨ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-101 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। 26.3.2003 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.15 ਵਜੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-101 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੁਪਹਿਰ 2.15 ਵਜੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ।

ਏ-1 ਤੋਂ ਰਿਵਾਲਵਰ ਅਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਬਰਾਮਦ:

109. ਫਾਇਰਿੰਗ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਸਟ੍ਰਾਈਸ਼ਨਾਂ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਵਾਲਵਰ ਅਤੇ ਗੋਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਏ-1 ਮੈਚ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ A-1 ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵਸੂਲੀ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸਥਿਤ ਏ-1 ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਫਲੈਟ ਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਏ-1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਸ਼ੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

110. PW-76 ਦਾ ਬਿਆਨ, ਅਖਤਰ 26.4.2003 ਅਤੇ 27.4.2003 ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਵਾਲਵਰ, ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਕਾਰਤੂਸ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-76 ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਲੈਟ 'ਤੇ ਦੋ ਤਾਲੇ ਕਿਸਨੇ ਲਗਾਏ ਸਨ। ਕਿ 2 ਤਾਲੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤਾਲੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

111. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ, ਵੱਡੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਹਰ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ. ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਸੀ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿਮਾਹੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤਰੀਕੇ

ਨਾਲ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ।

<u>ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32:</u>

112. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਪੋਟਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਹਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

113. ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

> "32. ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।—(1) ਕੋਡ ਜਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872 (1872 ਦਾ 1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੰਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਸੇਟਾਂ, ਟੇਪਾਂ ਜਾਂ ਸਾਊਂਡ ਟਰੈਕਾਂ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਜਾਂ ਚਿੱਤਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ।
>
> (2) ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

(3) ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(4) ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਸਲ ਬਿਆਨ ਸਮੇਤ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਕੈਨੀਕਲ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਅਠਤਾਲੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ।

(5) ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੈਂਕ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

114. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

(i) ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(ii)। ਇਸਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੰਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਸੇਟਾਂ, ਟੇਪਾਂ ਜਾਂ ਸਾਉਂਡਟਰੈਕਾਂ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(iii)। ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(iv)। ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(v) ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(vi). ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(vii). ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਸੀਜੇਐਮ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(viii). CMM/CJM ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ix)। ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ।

115. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜੰਗਲਾਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਤਿਆ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

116. ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਡੀ. ਐਸਪੀ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 18.6.2003 ਨੂੰ ਐਸ.ਪੀ., ਏ.ਸੀ.ਬੀ., ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਸ.ਪੀ., ਏ.ਸੀ.ਬੀ., ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 18.6.2003 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਐੱਸ.ਪੀ. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। S.P. ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

“ਅੱਜ 18.6.2003 ਨੂੰ, ਮੈਨੂੰ ਡਾ. ਐਸ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। S.P, CBI, SIC I, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, (ਕੈਂਪ ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ), CBI RC.5(S)/2003-SIU.I/SIC.I/CBI/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 2002 (ਪੋਟਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਡਾ: ਐਸ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 18.6.2003 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7.00 ਵਜੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

117. ਦੋਸ਼ੀ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਨੂੰ S.P. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ:

ਐੱਸ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ। ਅੱਤਵਾਦ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ 32.

ਦੋਸ਼ੀ ਅਸਗਰ ਅਲੀ, ਪੁੱਤਰ ਮੁਹੰਮਦ। ਵਜ਼ੀਰ ਅਲੀ, ਉਮਰ 27 ਸਾਲ, ਮਕਾਨ ਨੰ. 8/3/113, ਦਾਰੂਸਫਾ ਕਲੋਨੀ, ਨਲਗੋਂਡਾ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਨੂੰ ਅੱਜ 18 ਜੂਨ, 2003 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ASI ਸ਼੍ਰੀ ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ S.P., CBI/ACB ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਨੰਬਰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. RC.5(S)/2003 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 2002 (ਪੋਟਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ SIU.I/SIC.I/CBI/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਕੇਸ)।

118. ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਵਲ ਐਸਪੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਰ, ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਟਿਆ, ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਡਰ, ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਸਪੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ, ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਐੱਸ.ਪੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। 18.6.2003 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ:

> “ਮੈਂ ਏਐਸਆਈ ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੀ ਰਹੇ।
>
> ਮੈਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।
>
> ਪ੍ਰ: ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ, ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਪਤਾ ਦੱਸੋ? A. ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਅਸਗਰ ਅਲੀ, ਪੁੱਤਰ ਮੁਹੰਮਦ ਹੈ। ਵਜ਼ੀਰ ਅਲੀ, ਉਮਰ 28 ਸਾਲ,
>
> ਮਕਾਨ ਨੰ. 8/3/113, ਦਾਰੂਸਫਾ ਕਲੋਨੀ, ਨਲਗੋਂਡਾ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ।
>
> ਸਵਾਲ. ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? A. ਮੈਂ 10ਵੀਂ ਫੇਲ ਹਾਂ।
>
> ਸਵਾਲ. ਤੁਹਾਡਾ ਕਿੱਤਾ ਕੀ ਹੈ?
>
> A. ਮੈਂ ਕਰਿਆਨੇ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਵਾਲ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਜੁਰਮ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

A. ਮੈਨੂੰ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 12.6.2003 ਨੂੰ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

Q. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਹਾਂ?

A. ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਉਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

A. ਹਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਵਾਲ. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜੁਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

A. ਹਾਂ ਸਰ।

ਸਵਾਲ. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

A. ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹੁਣ ਸਮਝ ਗਿਆ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਕਿਸੇ ਡਰ, ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਅਧੀਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ?

A. ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ. ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ?

ਸਾਲ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।

Sd/- ਅਯੋਗ

ਮੁਹੰਮਦ. ਅਸਗਰ ਅਲੀ

Sd/- ਅਯੋਗ ਵਿਨਾਇਕ

ਪੀ. ਆਪਟੇ ਦੇ ਐਸ.ਪੀ

ਸੀਬੀਆਈ/ਏਸੀਬੀ,
ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ”

119. 21.6.2003 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। S.P. ਦੁਆਰਾ 21.6.2003 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

“ਇਸ ਸਮੇਂ, ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਮੈਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਇਕੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

Sd/- ਅਯੋਗ

ਮੁਹੰਮਦ. ਅਸਗਰ ਅਲੀ

Sd/- ਅਯੋਗ ਵਿਨਾਇਕ

ਪੀ. ਆਪਟੇ ਦੇ ਐਸ.ਪੀ

ਸੀਬੀਆਈ/ਏਸੀਬੀ,
ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ"

120. 65 ਘੰਟੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਕਿਉਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। S.P. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "ਹੁਣ 65 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਸਪੀ/ਸੀਬੀਆਈ/ਏਸੀਬੀ, ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਫਲਿਕਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਜਾਂ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।
>
> ਐਸ.ਪੀ., ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਏ.ਸੀ.ਬੀ., ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਗਰ ਅਲੀ. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁੱਛੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
>
> ਸਵਾਲ. ਤੁਸੀਂ 18.6.2003 ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ?
>
> A. ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
>
> ਸਵਾਲ. ਤੁਸੀਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਤਿਆਰ ਹੋ?

A. ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਬੋਝ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਜੁਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

A. ਹਾਂ, ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ

ਐਸ.ਡੀ./-
ਅਯੋਗ ਮੋਹ.

ਉੱਪਰ। Sd/-
ਅਯੋਗ

21.6.2003"

121. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ S.P ਦੁਆਰਾ ਉਸਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। S.P ਨੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਲਾ ਨੋਟ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਿਆ, ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਐਸਡੀ/-ਅਸਗਰ
ਅਲੀ। Sd/- ਵਿਨਾਇਕ।
ਪੀ. ਆਪਟੇ ਦੇ
ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ
ਸੀਬੀਆਈ/ਏਸੀਬੀ
ਗਾਂਧੀਨਗਰ

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਬਾਅ, ਡਰ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

Sd/- 21.6.03 ਵਿਨਾਇਕ ਪੀ.
ਆਪਟੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ
ਸੀਬੀਆਈ/ਏਸੀਬੀ ਗਾਂਧੀਨਗਰ

ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਨੂੰ ਡਾ.ਐਸ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ, ਡੀ. S.P, SIC-I, CBI, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਕੈਂਪ ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ ਅੱਜ 21.6.2003 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3.00 ਵਜੇ।

Sd/- 21.6.03 ਵਿਨਾਇਕ ਪੀ.
ਆਪਟੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ

ਸੀਬੀਆਈ/ਏਸੀਬੀ
ਗਾਂਧੀਨਗਰ”

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(1), (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

122. 21.6.2003 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(4) ਤਹਿਤ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਐਸਪੀ, ਸੀਬੀਆਈ, ਏਸੀਪੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ, ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਭਰਮ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 4.7.2003 ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

123. ਇੱਥੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-21 ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

124. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਆਫ਼ ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਨਵਜੋਤ ਸੰਧੂ ਆਦਿ, (2005) 11 ਐਸਸੀਸੀ 600 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੰਸਦ ਹਮਲੇ ਦਾ ਕੇਸ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਪੋਟਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1994) 3 SCC 569 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ TADAA ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਸੁਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਟਾਡਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ:

> “156. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੋਟਾ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (1994) 3 SCC 569 ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ. ਬਸੂ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ., (1997) 1 SCC 416, ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਪੋਟਾ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਪੋਟਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਅਤੇ 52 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੋਟਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਸਖੇ ਹਨ:

> (a) ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ [ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਰਾਹੀਂ]। (ਬੀ) ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ [ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ]। (c) ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਠਤਾਲੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 4)]। (d) CMM/CJM ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ [ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਰਾਹੀਂ]।

ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟਾਡਾ ਅਧੀਨ ਵੀ ਲਗਭਗ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਸਖੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਟਾਡਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ।

157. ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨੂੰ ਸੀਜੇਐਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ। . ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਦੂਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਫਸ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜੋੜਦੇ ਹਾਂ. ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਰੁਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 32(5) ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ’ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਜੇਐਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਉਚਿਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੀਜੇਐਮ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32(5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਨਾਲ ਸੀਜੇਐਮ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀਜੇਐਮ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚਾਲ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋੜ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ”

125. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਟਾਡਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ, ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ।). ਧਾਰਾ 32(5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਆਮ ਹਿਰਾਸਤ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

126. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32(5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੰਖੇਪ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਸਪੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਧਾਰਾ 32(4) ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

127. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਰਡਰ ਸ਼ੀਟਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਹਨ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ ਰੈਂਕ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32(4) ਅਤੇ (5) ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

128. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਲੇ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫਾਫੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਚਗਨਲਾਲ ਰਘਾਨੀ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ., (2001) 9 SCC 1 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

> "36. ਟਾਡਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 15 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਾਡਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਜੋ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 15 ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਲੇ ਲਿਫਾਫੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਤਸ਼ੱਦਦ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ 15 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 15 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮਨੋਨੀਤ ਜੱਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ,

"ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ"

ਮਨੋਨੀਤ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ। ਨਿਰੀਖਣ:

"ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਮੰਨਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਡਾਕੀਆ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਲੈ ਲਵੇ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਟਾਡਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਪਲ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਉਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ? ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੁਚੇਤ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦਰਜ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ ਸੀ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ"

ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ।"

129. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅੱਗੇ ਜੋ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸਪੀ ਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਜਾਂ ਸੱਟ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

130. ਆਦਮਭਾਈ ਸੁਲੇਮਾਨਭਾਈ ਅਜਮੇਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (2014) 7 SCC 716 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 11 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 15 ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਬਿਆਨ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।

131. ਨਾਥੂ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, AIR 1956 SC 56 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 4.6.2003 ਤੋਂ 22.6.2003 ਤੱਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਈ ਅਤੇ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ ’ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ’ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਲੰਮੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਣਾ। ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਕੀਲਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਆਦਿ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਤਸ਼ੱਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

132. ਏ-1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 17.4.2003 ਤੋਂ 23.5.2003 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 12.6.2003 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੋਟਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ-1 ਨੂੰ 16.5.2003 ਤੋਂ 23.5.2003 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਏ-1 ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ 10 ਮਿੰਟ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਬੋਲਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ’ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ’ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਕੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 32 (4) ਅਤੇ (5) ਅਧੀਨ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਸ ਦੀ ਸਟੀਕ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

133. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਵੱਪਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, (1995) 2 ਐਸਸੀਸੀ 76 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 164 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਵੱਪਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 32 (1), (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32

ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

> “6. ਧਾਰਾ 164 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 164 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਵੈਇੱਛਤ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ. ਇਹ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਧਾਰਾ 164 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਪਾਲਣਾ ਕੇਵਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਧਾਰਾ 164 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ. ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਉਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਾ ਰਹੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਲਈ ਆਧਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। . ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

> ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਕਿਉਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਸਵੈ-ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 164 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਉਸਨੂੰ, ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬਾਹਰੀ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

134. ਅਲੋਕ ਨਾਥ ਦੱਤਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। v. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (2007) 12 SCC 230, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਿਰਭਰ ਧਾਰਾ 164 Cr.P.C. 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32 ਉਸੇ ਤੋਂ ਵਿਦਾਇਗੀ ਹੈ। ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

135. ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਸਵੈਇੱਛਤਤਾ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਟੈਸਟ 'ਤੇ। ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

> "36. ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸ਼ੰਕਰੀਆ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (1978) 3 SCC 435 ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ., ਨੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋਹਰੇ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ: (1) ਕੀ ਇਕਬਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾ ਟੈਸਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਢੰਗ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ

ਦੁਆਰਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 443, ਪੈਰਾ 23)

> “ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾ 'ਤੇ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕੈਟਾਲਾਗ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

37. ਪਰਮਾਨੰਦ ਪੇਗੂ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ, (2004) 7 ਐਸਸੀਸੀ 779 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, 1963 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ" ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, 1963 Supp. (1) SCR 689, ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ: (SCC p. 790, ਪੈਰਾ 20)

> "ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਗੌਂਡਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ, 1958 ਐਸਸੀਆਰ 428 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਆਮ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਆਪਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਗੌਂਡਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੈਰਾ 18 ਅਤੇ 19 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ: (SCC p. 788)

> “18. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਮਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ, ਇਸਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਤ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ

ਬਿਆਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

19. ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰੇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿਚ ਫਿੱਟ ਹੋਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਵੈਇੱਛਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ”

136. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਟੈਕ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੋਟਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52(2) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਟੇਸ਼ਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52(3) ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 52(4) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਦ ਹਮਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

“182. ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਿਰਾਂਡਾ ਬਨਾਮ ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ, 384 US 436, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੰਦਿਨੀ ਸਤਪਥਿਵ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀ.ਐਲ. ਦਾਨੀ, (1978) 2 SCC 424, ਧਾਰਾ 52 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (4) ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। ਅਜਿਹੇ ਨੁਸਖੇ

ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੈਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਰਸਮਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (4) ਅਧੀਨ ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਫਾਸੀਕੁਲਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਣਾ ਹੋਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 32(4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਜੇਐਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸੀਜੇਐਮ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ। ਸੀਜੇਐਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰਾਉਣਾ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 164 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਇਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ।

183. ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜੋ ਕਿ ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ (ਸੁਪਰਾ) ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52(3) ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੇਠ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ. ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੀਡਬਲਯੂ 80 ਆਈਓ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ"। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਅਫਜ਼ਲ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨਾਮ ਦਾ ਹੈ। ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬੋਹਰਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮੀਮੋ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਲਾਮ ਬੋਹਰਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਕਾਲਮ “ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ” ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਫਜ਼ਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਮੈਮੋ ਗਿਲਾਨੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਪਰ, ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੋਸਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਮੀ ਵੱਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ।

137. ਇਹ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੋਟਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "52. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ।—(1) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕਸਟਡੀ ਮੀਮੋ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।
>
> (2) ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੇਠ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ.

(4) ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਸੰਸਦ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸੀ। ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

138. ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੁਭਾਵਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸਨ। ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਕ।

139. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਹਮਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

"49. ਹੁਣ, ਆਓ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੀ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(1) ਕਿਸੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(1) ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ

ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32(1) ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ:

> "ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਦਵਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32(1) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੋਟਾ ਵਿੱਚ "ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ "ਜਾਂ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ, ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਟਾਡਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ. ਇਹ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ" ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਟਾਡਾ ਦੀ 1993 ਦੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਟਾਡਾ ਦੇ ਅਣਸੋਧੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ" ਵਾਕੰਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ "ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ" ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ CrPC ਅਤੇ POTA ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, ਸਗੋਂ IPC ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ" ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ, ਕੀ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ? ਜਵਾਬ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਧਾਰਾ 32(1) ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ, ਅਸੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਖਿਚਾਅ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਾਜਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ [ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਬਨਾਮ ਜਤਿੰਦਰ ਵਿਚ ਅਹਿਮਦੀ, ਜੇ. ਭੀਮਰਾਜ ਬਿਜਯਾ, (1990) 4 SCC 76, SCC at p. 86, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ ਦੇ ਜਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਟਾ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦੁਆਰਾ "ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ" ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਵਿਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟਾਡਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤਾਂ ਕਿ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੋਟਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 255 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਟਾਡਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ

ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਟਾਡਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਵਿੱਚ "ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ" ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

50. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰੂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32(1) ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 32(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 25 ਅਤੇ 26 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਾ ਕਿ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੂਤ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉਕਤ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਟਾਡਾ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15(1) ਵਿਚ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਟਾਡਾ, ਸਾਬਕਾ ਮੇਜਰ ਕੈਟੇਲਾ। ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।

140. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ), (1988) 3 ਐਸਸੀਸੀ 609 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"278. ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਉਸਦੇ ਸਹਿ-ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਹੀ ਗਈ, ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼, ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਢੁਕਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (1964) 2 ਐਸਸੀਆਰ 378 ਵਿੱਚ ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਹਿ-ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਹੋਵੇਗੀ (ਹੋਰ ਹੋਰ) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲੋਂ ਉਦਾਰਵਾਦੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ: (ਐਸਸੀਆਰ ਪੰਨਾ 390)

> “ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਐਕਟ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ' ਸਮੀਕਰਨ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ 'ਇਨ ਅੱਗੇ ਵਧਣ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਕੋਪ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ, ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ।"

141. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 32(5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕਬਾਲੀਆ

ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

142. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਖ਼ਰਾਬ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਉਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21, 22(3) ਅਤੇ 20(3) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਿਮਾਂਡ ਆਦਿ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਸਵੈਇੱਛਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। .

143. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਸੁਰਕਸ਼ਾ”, “ਪ੍ਰਬੰਧ”, “ਪੂਰਵ” ‘ਨੇਤਰਿਤਵਾ’ ‘ਅਨੁਸਾਰ’ ‘ਹਤਿਆ’ ‘ਸੰਪਰਕ’ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਡੇਕਨ/ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਖੇਤਰ ਦੇ ਏ-1 ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ

ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਦਾ। ਏ-1 ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਿਮ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ, ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ A-1 ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਿਵਾਰ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਰਦੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਲੋਚਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

144. ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਆਮ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

145. PW-21 ਦੁਆਰਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 37 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਚਾਰਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 39 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ:

> "227. Exh. 228 ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ. 229 ਸਿਰਫ਼ 4 ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।
>
> A. ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਰੇਹਾਨ ਦਾ ਬਿਆਨ 6.6.2003 ਨੂੰ ਰਾਤ 11.25 ਵਜੇ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਰਿਕਾਰਡ (ਈ. 232) ਤੋਂ ਕੀ ਦੇਖ

ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 16 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪਰਵੇਜ਼ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸਪੁਰਦਗੀ ਗਲਤ ਗਣਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ PW-21 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਮਿਆਦ 20 ਤੋਂ 22 ਘੰਟੇ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਨੁਸਾਰ 39 ਘੰਟੇ।

146. ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਮੰਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪਾਣੀ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

147. ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਉਸਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ PW-21 ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ, A-9, ਦੀ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਗੀ A-9 ਨੂੰ 9.6.2003 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਭਾਵ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। PW-21 ਦੁਆਰਾ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਜਿਰਾਹ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਰੋਤੀ ਬੰਸੀ ਤੇਲੀ ਬਨਾਮ ਬਧਾਬਾਈ ਨਾਲ ਤੁਕਾਰਾਮ ਕੁਨਬੀ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਨਾਗਪੁਰ 60, ਕਰਨਿਦਨ ਸਾਰਦਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲਜਾ ਕਾਂਤਾ ਮਿੱਤਰਾ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1940 ਪਟਨਾ 683, ਏ.ਈ.ਜੀ. ਕਾਰਾਪੀਟ ਬਨਾਮ ਏ.ਵਾਈ. ਡੇਰਡੇਰੀਅਨ, ਏਆਈਆਰ 61 ਕੈਲ. 359, ਅਤੇ ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, AIR 1963 SC 1906.

148. ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਦਿਨ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਏ.-1 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਏ.-2 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ

ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਏ.-2 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ-4 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-5 ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਏ6 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਏ-7 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁੱਕ ਜਾਂ ਕਰੂਕ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ.-8 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ 2 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬਲਾਇੰਡ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਏ-9 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਏ-12 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-13 ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ। ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਆਮ ਬਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਨ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

149. ਮੁਹੰਮਦ ਅਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ, 2008 (15) SCC 49 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

> "69. ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਧਮਕੀਆਂ, ਤਸ਼ੱਦਦ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਚਤੁਰਾਈ ਦਾ। ਧਾਰਾ 313

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਏ-4 ਤੋਂ ਏ-8 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ A-4 ਤੋਂ A-8 ਅਤੇ A-10 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ A-4 ਤੋਂ A ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। -8 ਅਤੇ ਏ-10।"

ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹੀ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ।

150. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 29.5.2002 ਦੇ ਟਿਫਿਨ ਬੰਬ ਕੇਸ ਵਿੱਚ A-4 ਅਤੇ A-5 ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟਿਫਿਨ ਬੰਬ ਹਿੰਦੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੇ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਲਈ ਏ-1 ਦੇ ਨਾਲ ਏ3 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਇਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਾ ਹਿੰਦੂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕੜੀ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। PW-39 ਨੇ 6.6.2003 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, PW-14 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ TIP ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ A-1 ਅਤੇ A-3 ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਬੂਤ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

<u>ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਤਾੜਨਾ</u>

151. ਕਿਉਂਕਿ ਫੈਸਲਾ ਟਾਡਾ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਏ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਇਹ ਸੰਸਦ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਾਈਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੈਇੱਛਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ, ਐਸਪੀ ਸੀਬੀਆਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-21) ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

<u>ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: ਏ-1 ਦਾ ਇਕਬਾਲ (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ)</u>

152. ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ ਨੇ ਹੋਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ ਨੇ 20,000/- ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਚਲੇ ਗਏ। ਕਲਕੱਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਰਵੇਜ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ, ਉਹ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਢਾਕਾ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰਨ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਅਫਦਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਪਿਸਤੌਲ, ਬੰਦੂਕ, ਐਲਐਮਜੀ, ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਆਦਿ ਹਥਿਆਰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਕਰਾਚੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਦੈਪੁਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

153. ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2002 ਵਿਚ ਉਹ ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ 31.12.2002 ਤੋਂ 5.1.2003 ਤੱਕ ਅਫਦਾਨ ਯੂਸਫ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਖਾਨ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਮਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਅਤੇ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਦੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਦੈਪੁਰ ਤੋਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ) ਤੋਂ 2,000 - 3,000/- ਰੁਪਏ ਲਏ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਈਮੇਲ 'ਤੇ ਇਕ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲੈਣ ਲਈ ਉਦੈਪੁਰ ਆਵੇਗਾ। 22.1.2003 ਨੂੰ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ, ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਾਜੀ ਫਾਰੂਕ ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਕਾ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਦੈਪੁਰ

ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਜੀ ਫਾਰੂਕ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਖੰਡਵਾਲੀ ਚਾਵਲ, ਬਾਪੂਨਗਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨੇ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਹੇਲ ਖ਼ਾਨ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426034937 ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੋਸਤ ਬਾਰੇ ਸੋਹੇਲ ਖ਼ਾਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਅਤੇ ਪਰਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਫੀ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇੜੇ ਹੋਟਲ ਗਾਰਡਨ ਲੈ ਆਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ.-1 ਅਤੇ ਸ਼ਫੀ ਨੂੰ ਐਮ.ਬੀ. ਫਲੈਟ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰਮਨਗਰ ਤੱਕ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 9825498421 ਵਾਲਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਮਾਡਰਨ ਸਾਈਬਰ ਕੈਫੇ ਰਾਹੀਂ ਸੁਲੇਮਾਨ (ਰਸੂਲ ਪਾਰਟੀ) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮਾਰਚ 2003 ਵਿਚ ਏ-10 ਅਤੇ ਏ-11 ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਏ ਸਨ। ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਭੀੜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰਵੇਜ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦਿਖਾਈ।

153(a) 9.3.2003 ਨੂੰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗਏ, ਪਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਉਕਤ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਿਆ। 10.3.2003 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਨਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 'ਤੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 11.3.2003 ਨੂੰ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ ਨੇ ਦਵਾਈ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਝੁਕਿਆ ਤਾਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗੋਲੀ ਸਿੱਧੀ ਉਸ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਜਾ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਗੋਲੀ ਵੀ ਚਲਾਈ, ਪਰ ਗੋਲੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਫਰਿੱਜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕਿਆ। ਉਸਨੇ ਤੁਰੰਤ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ 9426739927 'ਤੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426227349 'ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਦੇ ਘਰ ਆਪਣੀ ਕਮੀਜ਼ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ ਨਾਖੁਸ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਏ-11 ਅਤੇ ਏ-10 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿਖੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

153(ਬੀ) 17/18.3.2003 ਨੂੰ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪਾਂਡਿਆ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ 'ਚ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

153(c) 23.3.2003 ਨੂੰ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਉਸਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੂਨਸ ਅਤੇ ਪਰਵੇਜ਼ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਉਸ ਦਿਨ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ। 24.3.2003 ਨੂੰ, ਉਹ ਜੁਮਾ ਮਸਜਿਦ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਅਨਸ, ਰੇਹਾਨ ਅਤੇ ਗੋਰੂ ਨਾਲ ਹੋਈ। 25.3.2003 ਨੂੰ ਜਲਿਆਂਵਾਲੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਟਾਇਲਟ ਵਿੱਚ ਅਨਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਲੋਡਿਡ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨਾਲ ਛੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਗੋਰੂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰਿਆ, ਪਰ ਵਰਦੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਬਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗੋਰੂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਹਥਿਆਰ ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

153(d) ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਲਿਆਂਵਾਲੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨਸ ਮਾਛੀਨਵਾਲਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਡਿਡ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ 'ਚ ਉਕਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਕਾਇਦਾ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀਟ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਤੋਂ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ 'ਤੇ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨਸ ਦੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਉਂਡ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੇਹਾਨ ਨੇ ਪਾਇਲਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਅਤੇ ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੰਜ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਤੇ ਖੁਦ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਯੂਨਸ ਦਾ ਪਿਸਤੌਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਰਿਹਾ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਅਨਸ ਮਾਚੀਸਵਾਲਾ, ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਅਤੇ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਨੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਕਨੇਦਰ ਵਿਖੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕਨੇਦਰ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਹੀ ਠਹਿਰ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਥਾਣੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 4-ਬੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

153(e) ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਨੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਜੁਹਾਪੁਰਾ, ਅਫਜ਼ਲ ਮਸਜਿਦ ਨੇੜੇ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ। ਅਯੂਬ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਟਲ 'ਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਲਵਰ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਹਾਰੂਨ ਠਹਿਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਵੀ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਉੱਥੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਅਫਜ਼ਲ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਸਾਈਬਰ ਸਪੇਸ ਕੈਫੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬਦਸਲੂਕੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ, ਰਊਫ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਵੇ ਪਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁਨੇਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸ. ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। 7.4.2003 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਯੂਬ ਉਸ ਲਈ ਖਾਣਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਮੁੰਬਈ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲਈ ਟਿਕਟ ਲੈ ਲਈ। ਉਹ ਆਪ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਪਸੀਨਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਯੂਬ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਯੂਬ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਿਆ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ, ਉਹ ਇਫਤਿਖਾਰ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੇ ਰਊਫ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਊਫ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਜੀ ਫਾਰੂਕ ਅਤੇ ਪਰਵੇਜ਼ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਲੁਕ ਕੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

154. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। PW-55 ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। A-1 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। PW-55 ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਖਿੜਕੀ ਨੂੰ ਰੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। “ਜੈਸੇ ਵਰਤੋ ਗਾਡੀ ਖਾਦੀ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਪੀਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਬੋਤਲ ਕਾ ਧੱਕਣਖੋਲਾ ਮੇਂ ਗੱਡੀ ਕੀ ਤਰਫ ਘੂਮਾ ਔਰ ਡਰਾਈਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਥੋਡਾ ਖੁੱਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਪਰ ਪੰਚ ਅੱਗ ਕੀਏ।” ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਰਿਕਵਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਨਾਲ

ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹਰ ਸਾਮਾਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗਵਾਹ PW-55 ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੇ ਬੋਤਲ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਸੀ। A1 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

155. ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫ਼ੋਨ ਕਾਲਾਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਵਾਹਨ, ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣਾ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਤੂਸ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਤਲ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ A1 ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣਾ ਅਸਾਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਟਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਛੱਡੋ।

156. ਦੋਸ਼ੀ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸੀਬੀਆਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਏ-9 ਨੇ 26.3.2003 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.18 ਵਜੇ ਏ-7 ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਏ-1 ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। . ਸਵੇਰੇ 7.33 ਵਜੇ ਏ-1 ਨੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਏ-14 ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ 8.17 ਵਜੇ, ਏ-1 ਨੇ ਕੁਝ 15-17 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਏ-14 ਨੂੰ ਫਿਰ ਬੁਲਾਇਆ। ਦੂਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਏ-7 ਅਤੇ ਏ-9 ਜਾਂ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਫੋਨ ਸਨ ਜਾਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਸੈੱਲ ਟਿਕਾਣਾ ਵੀ ਗੁੰਮ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਥਿਊਰੀ ਨੂੰ ਫੇਸ ਵੈਲਯੂ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਏ-1 ਸਵੇਰੇ 7.19 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 7.29 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ 4-5 ਮਿੰਟ ਲੱਗਣਗੇ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.33 ਵਜੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਤਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀਬੀਆਈ ਕੇਸ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ 7.19 ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 7.28 ਵਜੇ ਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ-1 ਸ੍ਰੀ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। .

157. ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਸਵੇਰੇ 7.33.27 ਵਜੇ ਉਸਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825494421 ਤੋਂ ਏ-14 ਸੋਹੇਲ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426039937 'ਤੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 8.17 ਵਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਏ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। -1 ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਖੇਤਰ ਵਿਖੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸ.ਐਚ. 467 (9825494421 ਦਾ CDR) ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ. 775. PW 33 ਹੇਮੰਤ ਕੁਮਾਰ ਰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ, ਸਹਾਇਕ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਵਸਤਰਪੁਰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੇ ਟਾਵਰ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ।

158. 25.3.2003 ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। CDR ਅਤੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 26.3.2003 ਨੂੰ ਸੋਹੇਲ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਕਾਲ ਆਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

159. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਏ-1 ਤੋਂ ਏ-14 ਦੁਆਰਾ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੂਰੀ ਅਤੇ 15 ਤੋਂ 17 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। . 45 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਓਕੂਲਰ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਤਲ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਟਰੈਕ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਲਗੋਂਡਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਏ.-1 ਨੇ ਫੋਨ ਨੰ.9825494251 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਬੂਲਨਾਮੇ 'ਚ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਵੀ, ਫ਼ੋਨ A1 ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

160. ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ), ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2002 ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮੁਹੰਮਦ ਜਮੀਲ ਨਾਸਿਰ ਮੁਹੰਮਦ, ਮੈਨੇਜਰ, ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-30) (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 297) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮਹਿਮਾਨ

ਰਜਿਸਟਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 298) ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 5846 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 298) 31.12.2002 ਤੋਂ 5.1.2003 ਤੱਕ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

161. ਉਸਨੂੰ ਏ-18 ਤੋਂ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਣ ਅਤੇ ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-29) ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (PW-29) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) 20.1.2003 ਨੂੰ ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਠਹਿਰਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਜ਼ਟਰ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 8682 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 299) ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ 2-3 ਦਿਨ ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (PW-29) ਕੋਲ ਉਸਦੇ ਘਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਚੇਤਕ ਸਰਕਲ ਜਾ ਕੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ 29) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਦਾ ਇੱਕ ਚੋਰੀ ਕੀਤਾ ਸਾਈਕਲ ਵੀ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ PW-57 (ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹ) ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ 23.1.2003 ਨੂੰ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਉਦੈਪੁਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਸਾਫਿਰਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਠਹਿਰਿਆ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਐਜ਼ਾਜ਼ ਅਲੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਇੰਟਿਫਿਕ ਅਫਸਰ (ਦਸਤਾਵੇਜ਼) ਸੀ.ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵੀਡੀਓ ਰਿਪੋਰਟ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 524) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 8699 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 300) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। A-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਵਿਜ਼ਟਰ ਰਜਿਸਟਰ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਅਹਿਮਦ ਮੁਨੀਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-63) ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਲੋਖੰਡਵਾਲੀਚਲੀ, ਬਾਪੂਨਗਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਅਹਿਮਦ ਮੁਨੀਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-63) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ) ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। 652)। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426039937 'ਤੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ 25.3.2003 ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। CDR ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ 26.3.2003 ਨੂੰ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: "ਕੰਮ ਹੋ ਗਿਆ"। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਿਸਤੌਲ ਨੂੰ

ਪੋਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟ ਕੇ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸਟੋਵ ਦੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਟੈਂਕਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਹਥਿਆਰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 196 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

162. ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Re: A-4 ਵਿੱਚ (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ)

163. ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। . ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਰੰਗ ਸਿਰਫ਼ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ, ਕੇ.ਆਰ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਪੁਰਸ਼ੋਤਮਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ, (2005) 12 SCC 631, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

> “13. ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਲਈ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਂ ਦਾ ਮਿਲਣਾ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਹਰ ਬਾਰੀਕੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਹਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਹੀ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਲਪਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਝੌਤਾ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਸਮਾਯੋਜਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਗਿਆਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਚਰਚਾ ਵੀ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ”

164. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਨਰਾਇਣ ਰਾਓ, (2012) 9 SCC 512 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ:

"24. ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਤੱਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣਾ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਾਰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਪਲੱਬਧ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨੇ ਵਚਨਬੱਧ ਸਨ। ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਅਨੁਮਾਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੱਢੇ ਜਾ

ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਜਬ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਠੋਸ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

165. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। (2011) 6 SCC 343, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

> “16. ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਹੋਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ:
>
> (i) ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸਹਾਏ ਦਾ ਰਾਜ, (1982) 1 SCC ਪੈਰਾ 20-22 'ਤੇ SCC 352: AIR ਪੈਰਾ 19-21।)
>
> (ii) ਖੋਜ ਉਲਟ ਹੈ। (ਐਮ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਬਚੂਦਾਸ ਦਾ ਰਾਜ, (2007) ਐਸਸੀਸੀ ਪੈਰਾ 10 ਤੇ 9 ਐਸਸੀਸੀ 135 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, (2005) ਐਸਸੀਸੀ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ 9 ਐਸਸੀਸੀ 769।)
>
> (iii) ਆਰਡਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। (ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਧਰਮਵੀਰ, (1997) SCC ਪੈਰਾ 5 'ਤੇ 4 SCC 496.)

(iv) ਆਰਡਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। (ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਦਾ ਰਾਜ, (1997) 10 ਐਸਸੀਸੀ 135; ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮੀ, (2003) ਐਸਸੀਸੀ ਪੈਰਾ 15 ਤੇ 9 ਐਸਸੀਸੀ 12।)

(v) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਟੀ.ਐਨ. ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ, (1998) SCC ਪੈਰਾ 31 ਅਤੇ 32 'ਤੇ 2 SCC 372; M.P ਬਨਾਮ ਪਲਟਨ ਮੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਰਾਜ, (2005) SCC ਪੈਰਾ 8 'ਤੇ 3 SCC 169।)

(vi) ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। (ਅਰੁਣਾਚਲਮ ਬਨਾਮ P.S.R. ਸਾਧਨਾਨਥਮ, (1979) 2 SCC 297 SCC ਪੈਰਾ 4.)

(vii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਗੌਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਸਟੇਟ, (1990) ਸਪਲਾਈ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 656)

(viii) ਫੈਸਲਾ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਹੈ। (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਰਸਿੰਗਰਾਓ ਗੰਗਾਰਾਮ ਪਿੰਪਲ, (1984) 1 SCC 446 SCC ਪੈਰਾ 45 'ਤੇ: AIR ਪੈਰਾ 45।)

17. ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵੇਲੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। [ਦੇਖੋ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮਣ ਕੁਮਾਰ, (1985) 4 SCC ਪੈਰਾ 45 'ਤੇ SCC 476 ਅਤੇ ਧਰਮ ਬਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, (1996) 7 SCC 471 'ਤੇ SCC ਪੈਰਾ 4।]"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

166. ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। 7.12.2002 ਨੂੰ ਉਹ ਏ-13 (ਮੁਫ਼ਤੀ ਸੂਫ਼ੀਆਨ) ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਉਦੈਪੁਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਮਾਨ ਖ਼ਾਨ ਨਵਾਬ ਖ਼ਾਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-29) ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਉਦੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪੀਸੀਓ ਤੋਂ ਏ-18 ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਏ.-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਂ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਅਮੀਰਮੀਆਂ ਸ਼ੇਖ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-57) ਕੋਲੋਂ ਚੋਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। 24.4.2003 ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਰਾਤ ਤਿੰਨ ਹਥਿਆਰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ। ਏ.-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਅਤੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਸੂਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਮੌਲਾਨਾ ਤਾਹਿਰ ਤੋਂ ਦੋ ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦੇ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਨੁਸਾਰ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ 25.3.2003 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

167. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) 25.4.2003 ਤੋਂ 5.6.2003 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ 17.6.2003 ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 24.6.2003 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਤੋਂ ਮੁਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲਏ ਗਏ ਸਨ।

168. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇ.ਆਰ. ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਠੋਸ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹਨ.

169. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਕੇ. ਨਰਾਇਣ ਰਾਓ, (2012) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 512 ਅਤੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)। ਅੱਗੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਕਿ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਅਮੀਰਮੀਆਂ ਸ਼ੇਖ (ਪੀਡਬਲਯੂ-57) ਨੇ ਤਿੰਨ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਅਮੀਰਮੀਆਂ ਸ਼ੇਖ (ਪੀਡਬਲਯੂ-57) ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 11.4.2003 ਨੂੰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਖਤੀ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੀ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਖਤ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਸਬੂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਲੋਹੀਆ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 SC 490 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

170. ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਨੇ ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦ ਖਾਨ ਪਠਾਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-45) ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਸਰਾ ਸਿਨੇਮਾ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਗਦਪੀਠ ਵਿਖੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਦਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਚੋਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 2002 ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਰਚ 2003 ਵਿੱਚ ਰਚੀ ਗਈ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਖਰੀਦ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

171. ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ

ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬਾਰੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਸਦ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਹੋਈ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ। ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੂੰ ਪੋਟਾ 12/2003 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਆਮ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਲਈ ਵੀ, ਇਹ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਉਸਨੇ ਸੁਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

172. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਅਮੀਰਮੀਆਂ ਸ਼ੇਖ (ਪੀਡਬਲਯੂ-57) ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 164, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 546) ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਮੀਮੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 628 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਭਾਵੇਸ਼ਭਾਈ ਨਗੀਨਦਾਸ ਸ਼ਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ 103) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੀਐਸ ਕਾਗਦਾਪੀਠ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਸ਼ਭਾਈ ਨਗੀਨਦਾਸ ਸ਼ਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ 103) ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। PS ਕਾਗਦਾਪੀਠ ਤੋਂ। ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਮੰਤਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-50) ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 356 ਰਾਹੀਂ ਪੀਐਸ ਕੋਠ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 2002 ਵਿਚ ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਫਰਵਰੀ 2002 ਵਿੱਚ ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਦੋ ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦੇ ਹਨ। 11.3.2003 ਨੂੰ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਮਿਤੀ 17/18.3.2003, 22.3.2003, 24.3.2003, 2023.2003 ਅਤੇ 2023 ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 17/18.3.2003 ਨੂੰ

ਮਿਲੇ ਹਥਿਆਰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਸਨ। 24.3.2003 ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਤਿੰਨ ਹਥਿਆਰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ। 25.3.2003 ਨੂੰ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਤੋਂ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹਥਿਆਰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

173. ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ 25.3.2003 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੁਨੈਦ ਦੇ ਬੰਗਲੇ 'ਤੇ ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਬਦਲਣ 'ਚ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਤੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਆਖਿਰਕਾਰ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਏ-1 (ਮੁਫ਼ਤੀ ਸੂਫ਼ੀਆਨ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਏ-1 (ਮੁਫ਼ਤੀ ਸੂਫ਼ੀਆਨ) ਨੂੰ ਕਨੇਡੇਰ ਵਿਖੇ ਸਿਕੰਦਰ ਭਾਈ ਕੋਲ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਲੈ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਏ1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਏ.-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਫਲੈਟ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(2) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਮੂਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਆਰ.ਆਈ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। . ਉਸਨੇ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਨਾਲ

ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ.

IN RE: A-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ)

174. ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਮਨਘੜਤ ਹਨ। ਸਬੰਧਤ ਨੁਮਾਇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਸਤਾਖਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਸੰਜੇ ਰਮੇਸ਼ਭਾਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-65) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 65ਬੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਆਸ-ਪਾਸ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ. ਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ BSNL ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 65B ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 65A ਅਤੇ 65B ਅਧੀਨ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

174(a) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਨਸ ਮਾਸਚਿਸਵਾਲਾ (ਏ 5) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, 24 ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਵੈ-ਇੱਛਤਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਦੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

174(ਬੀ) ਏ 5 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ (ਏ 13) ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 2002 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ (A5) ਟਿਫਿਨ ਬਾਕਸ ਬੰਬਾਂ ਲਈ ਦੂਜੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। A5 ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਦੱਸੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਲਈ ਸੀ। ਸਿਖਲਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਸੋਹੇਲ ਖ਼ਾਨ (A14—ਫ਼ਰਾਰ) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਰਸੂਲ ਪਾਰਟੀ (A18—ਭਗੌੜਾ) ਨਾਲ ਬਹੁਤ

ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੀ। A5 ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਕਲੀਮ (A4) ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਸੈਨਬਾਬਾ (PW-57) ਰਾਹੀਂ A13 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਨਾਸ (ਏ.5) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1-ਬੀਡੀ-5739 ਸੀ।

174(c) A5 ਉਹਨਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ A5 ਅਤੇ A4 ਦੁਆਰਾ ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ। A14 ਦੁਆਰਾ A5 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇੱਕ-ਇੱਕ A5, A7 (ਰੇਹਾਨ), ਅਤੇ A8 (ਗੋਰੂ) ਦੇ ਫ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ। ਪਰਵੇਜ਼, ਗੋਰੂ ਅਤੇ ਰੇਹਾਨ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਡ ਸ਼ਬਦ “P”, “G” ਅਤੇ “R” ਵੀ ਉਸਦੇ ਫ਼ੋਨ ਵਿੱਚ A5 ਦੁਆਰਾ ਫੀਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ A14 ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਏ5 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕ ਦਿਨ ਏ13, ਏ14 ਅਤੇ ਏ4 ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਏ14 ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਦੇ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਤਿਵਾਰੀ ਨੂੰ "ਮਹਿਮਾਨ" ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ 11.03.2003 ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। A5 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ4 ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ।

174(d) ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 15 ਅਤੇ 16 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਏ 13 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ (ਏ 5) ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਅਗਲਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। A5 ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ 17 ਅਤੇ 18 ਮਾਰਚ 2003 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। A14, A8, A7, ਅਤੇ A4 ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਏ 14 ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿਉਂਕਿ, ਏ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੇ ਪਾਲਦੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਏ 5 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਏ 12 ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਏ 12 ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਪਰਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 23.03.03 ਅਤੇ 24.03.03 ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 23.03.03 ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ। 24.03.03 ਨੂੰ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅਧੂਰਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 25.03.03 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਏ4 ਅਤੇ ਏ14 ਬਦਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

174(e) 26.03.2003 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ, A5 ਨੇ A6 ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੋਡਿਡ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ A1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੋਡਿਡ ਰਿਵਾਲਵਰ ਸੌਂਪਿਆ। A1 ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, A1 A6 ਅਤੇ ਰਹਿਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਉਂਡ ਆਇਆ, ਜਿੱਥੇ A5 ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। A6 ਨੇ ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਹੈਲਮੇਟ ਰੱਖਿਆ, ਪਰ A1 ਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਪੰਜ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਦਿੱਤੇ।

175. PW-21, PW-120, PW-122, ਅਤੇ PW-91 ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। PW-108 ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਏ.5 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਏ4 ਅਤੇ ਏ12 ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਪ੍ਰਿੰਟਆਉਟ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ PW-65 (ਪੰਚ ਗਵਾਹ) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ। ਏ5 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਏ5 ਦੁਆਰਾ ਈਮੇਲ-ਆਈਡੀ ਅਤੇ ਪਾਸਵਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਈਮੇਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟਆਊਟ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 685 PW-115 ਦੁਆਰਾ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ A5 ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ A1, A3 ਅਤੇ A6 ਹਨ। ਧਾਰਾ 39, ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸਿਟੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ PW-115 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 28.02.02 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸਲਾ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।

176. PW-87 ਨੇ A5 ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲੱਭੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਗਵਾਹ ਸੀਐਫਐਸਐਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-87 ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀ ਜਾਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ ਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਏ5 ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲੱਭੇ ਗਏ 7.65 ਐਮਐਮ ਪਿਸਤੌਲ ਤੋਂ ਫਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਵੀ ਉਸੇ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ ਫਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲਾ ਐਕਟ, 1959 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਿਊਜ਼ 87, 65, 108 ਅਤੇ 120 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

177. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੈਲੂਲਰ ਮੋਬਾਈਲ ਸੰਚਾਰ ਲਈ, PW-11, PW-17, PW-33 PW-36, ਅਤੇ PW-46 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ, PWs 25, 26, 35, 40 ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, A5 ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਕ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

178. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਏ-5 ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭਗੌੜੇ ਤੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ 7.65 ਐਮਐਮ ਦੀ ਪਿਸਤੌਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ PW-69 ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਗਵਾਹ A5 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਉਸ ਦਾ ਧਾਰਾ 164 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

179. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਤਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ 120ਬੀ ਅਤੇ 120ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

IN: A-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ)

180. ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨੁਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨੁਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 25.3.2003 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਦਾ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਵਾਲਾ ਮੋਬਾਈਲ ਯੰਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਵੱਲੋਂ ਪਿਸਤੌਲ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27

ਅਧੀਨ ਡਿਸਕਲੋਜ਼ਰ ਮੀਮੋ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ੍ਰੀਨਾਥ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਭੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-13) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426325774 ਦੇ ਸੀਡੀਆਰ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

181. ਪਿਸਤੌਲ ਦਾ ਡਿਸਕਲੋਜ਼ਰ ਮੀਮੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 196 ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 195 ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 72 ਘੰਟੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਰਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਗੋਰੂ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਸੀ। 29.5.2002 ਨੂੰ AMTS ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ A-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਪੈਸਿਆਂ ਤੋਂ ਦੇਸੀ ਬਣੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਵੀ ਖਰੀਦੇ ਸਨ। ਮਸਕ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 15-20 ਮਹਿਮਾਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਏ4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਸੀ। 9.3.2003 ਨੂੰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਨੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਦੀ ਸੈਯਦ ਜਲਿਆਂਵਾਲੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਹਿਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (PW-39) ਸੀ। 18.3.2003 ਨੂੰ, ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਹੈ ਜੋ ਕਤਲ ਲਈ ਅੱਗੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੇਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। 25.3.2003 ਨੂੰ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖ਼ਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਲ ਫ਼ਜ਼ਲ ਮਸਜਿਦ ਨੇੜੇ ਪਾਨ ਗਲਾ ਵਿਖੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। 25.3.2003 ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 26.3.2003 ਨੂੰ, ਉਸਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਏ.-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਏ.-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਸਤੌਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹਵਾ ਵਿਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ @ ਗੋਰੂ) ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਮਨ ਨੂੰ ਲਾਅ

ਗਾਰਡਨ ਲਿਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਸਨਰਾਈਜ਼ ਬੰਗਲਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਵਾਲਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1110 ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਸ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ 6.30 ਵਜੇ ਲੱਕੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਜੁਹਾਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਖਬਾਰ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 6.56 ਵਜੇ ਲੱਕੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਲੀਵਾਲੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਪਿਸਤੌਲ ਤਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਲਾਬੰਦ ਅਤੇ ਲੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਨਹਿਰੂ ਪੁਲ ਤੱਕ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹੈਲਮੇਟ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਠਾਕਰਦਾਸ ਹਾਲ ਦੇ ਗੇਟ ਕੋਲ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਉਲਟੇ ਪਾਸਿਓਂ ਲੰਘਦੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰ ਹਿਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ 4 ਤੋਂ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੈਲਮੇਟ ਪਾ ਕੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਟਾਰਟ ਕੀਤਾ। ਲਗਭਗ 1 ਤੋਂ 1½ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ, ਮੇਹਮਾਨ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਿੱਲੀਨ ਸਵਾਰ ਵਜੋਂ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਹ ਗੁਜਰਾਤ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਗਾਂਧੀਧਾਮ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਨਹਿਰੂ ਪੁਲ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਉਥੋਂ ਉਹ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਉਂਡ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜੋ ਇੱਕ ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੋ ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ ਬਦਲ ਕੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਗਿਆ। ਉਹ ਜੁਹਾਪੁਰਾ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਗਿਆ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।

182. ਉਸਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਲਪੇਸ਼ ਰਣਛੋੜਭਾਈ ਪਟੇਲ (PW-11), ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਭੂ ਸਿੰਘ (PW-13), ਮਨੋਜਕੁਮਾਰ ਬਲਦੇਵਭਾਈ (PW-17), ਹੇਮੰਤ ਕੁਮਾਰ ਰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ (PW-33) ਅਤੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਐਸ. ਛਿਕਾਰਾ (PW-33) ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। -110)। ਉਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਅਲਪੇਸ਼ ਰਣਛੋੜਭਾਈ ਪਟੇਲ (PW-11) ਅਤੇ ਮਨੋਜਕੁਮਾਰ ਬਲਦੇਵਭਾਈ (PW-17) BSNL ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 4/ਬੀ ਤੋਂ 7.5 ਐਮਐਮ ਦੀ ਪਿਸਤੌਲ ਵਾਲਾ ਨੰਬਰ EE330, ਬੱਤੀਵਾਲਾ ਸਟੋਵ ਤੋਂ ਕਮਰ ਫਲੈਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਭੂਸਿੰਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-13) ਉਕਤ ਖੋਜ ਦਾ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਜੈਅੰਤੀਭਾਈ ਵਿੱਠਲਦਾਸ ਸੁਥਾਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਨੇ ਏ/12, ਸਨਰਾਈਜ਼ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਜੁਹਾਪੁਰਾ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਮੁਹੰਮਦ

ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ (ਏ-6) ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 313, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ. ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹਾਲਾਤ ਉਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ. ਛਿਕਾਰਾ (PW-110) ਕਮਰ ਫਲੈਟ ਵਿਖੇ ਖੋਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨੁਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦ ਖਾਨ ਪਠਾਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-45) ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਨੇ ਵੀ. ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਠਾਕਰਭਾਈ ਦੇਸਾਈ ਹਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਊਂਡ। ਉਸ ਨੂੰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ ਵਾਲਾ ਨੰਬਰ EE330 ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨੁਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੀ ਬਾਕੀ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲਿਜਾਣ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ. -1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਉਂਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਝਲਕਦਾ ਹੈ।

183. ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਅਨਿਲਰਾਮ ਯਾਦਵਰਾਮ ਪਟੇਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-55) ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426325774 ਦੇ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ BSNL ਅਧਿਕਾਰੀ (PW-33) ਹੇਮੰਤ ਕੁਮਾਰ ਰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426325765, ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426325774 ਅਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।) ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426325768। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਮੰਤਕੁਮਾਰ ਰਾਇਤਲਾਲ ਪਟੇਲ, BSNL ਅਧਿਕਾਰੀ (PW-33) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ

26.3.2003 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 26.3.2003 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

i. ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨਾਲ ਦੋ ਵਾਰ 7:18:35 ਅਤੇ 7:18:43 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਏ-9 ਦਾ ਸਥਾਨ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਸੀ ਅਤੇ ਏ-7 ਦਾ ਸਥਾਨ ਨਹਿਰੂ ਬ੍ਰਿਜ ਸੀ।

ii. 7:34:43 'ਤੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਵੱਲੋਂ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਤਕਨੀਕੀ ਪਛੜਨ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਟਰੇਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 8.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰਸੇਵਾਲਾ) ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨੁਸ ਸਰੇਸਵਾਲਾ) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

184. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਮੰਤਕੁਮਾਰ ਰਾਇਤਲਾਲ ਪਟੇਲ, ਬੀਐਸਐਨਐਲ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-33) ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀਡੀਆਰ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰਸੇਵਾਲਾ) ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਊਂਡ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨੁਸ ਸਰਸੇਵਾਲਾ) ਵੱਲੋਂ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰਸੇਵਾਲਾ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਗਰ ਅਲੀ), ਜੋ ਸਿਰਫ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ A-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨੁਸ ਸਰੇਸਵਾਲਾ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

185. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਅਲਪੇਸ਼ ਰਣਛੋੜਭਾਈ ਪਟੇਲ (PW-11), ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਭੂ ਸਿੰਘ (PW-13), ਮਨੋਜਕੁਮਾਰ ਬਲਦੇਵਭਾਈ (PW-17), ਹੇਮੰਤ ਕੁਮਾਰ ਰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ (PW-33) ਅਤੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਐਸ. ਛਿਕਾਰਾ

(PW-110) ਗਵਾਹ ਹਨ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ. ਉਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਅਲਪੇਸ਼ ਰਣਛੋੜਭਾਈ ਪਟੇਲ (PW-11) ਅਤੇ ਮਨੋਜਕੁਮਾਰ ਬਲਦੇਵਭਾਈ (PW-17) BSNL ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 4/ਬੀ ਤੋਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ 7.5 ਐਮਐਮ ਪਿਸਤੌਲ ਬੇਅਰਿੰਗ ਨੰਬਰ EE330 ਦੀ ਡਿਸਕਵਰੀ, ਕਮਰ ਫਲੈਟ ਬੱਤੀਵਾਲਾ ਸਟੋਵ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਨਾਥ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਭੂਸਿੰਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-13) ਉਸ ਖੋਜ ਦਾ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਹਥਿਆਰ ਛੁਪਾਏ ਸਨ। ਜੈਅੰਤੀਭਾਈ ਵਿੱਠਲਦਾਸ ਸੁਥਾਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਨੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੇ ਘਰ ਏ/12, ਸਨਰਾਈਜ਼ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਜੁਹਾਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ) ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਸਰਸੇਵਾਲਾ)। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੇ ਵੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ. ਛਿਕਾਰਾ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-110) ਕਮਰ ਫਲੈਟ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖੋਜ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ। ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦ ਖਾਨ ਪਠਾਨ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-45) ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਨੇੜਤਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰਸੇਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਪੋਟਾ ਦੇ 3(1) ਅਤੇ 3(3), ਢੁਕਵੇਂ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।

IN: A-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਥਾਵਾਲਾ)

186. ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 9.3.2003 ਨੂੰ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼), ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਦੇ ਨਾਲ ਜਲੀਵਾਲੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ), ਜਿੱਥੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਹਿਮਨ (A-1 - ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। 17/18.3.2003 ਨੂੰ, ਉਹ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਿੱਥੇ A-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ

ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ A1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਕਤਲ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ 22.3.2003 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਿੱਥੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਰੇਕੀ ਦਾ ਕੰਮ ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ। 23.3.2003 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.00 ਵਜੇ, ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਏ1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੇ ਨੰਬਰ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮਾਮਾ ਅਤੇ ਅੰਕਲ ਵਜੋਂ। 24.3.2003 ਨੂੰ ਉਹ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) ਨੇ ਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਇਆ। ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਟੈਪੋਗ੍ਰਾਫੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਹਿਰੂ ਪੁਲ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਵਰਤਣ ਲਈ BSNL ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਸੌਂਪਿਆ। ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825398516 ਦੀ ਸੀਡੀਆਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 469 ਅਤੇ 310 ਦੁਆਰਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426325775 ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਆਊਟ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

187. ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਗਏ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਬਈ ਤੋਂ ਅਨਸ ਮਾਚੀਸਵਾਲਾ (ਏ-5) ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਉਰਫ਼ ਮਹਿਮਨ, ਜੋ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ। ਉਹ 22.3.2003 ਨੂੰ ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ (ਏ-14) ਅਤੇ ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ (ਏ-5) ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣੀ ਜੁਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਨੂੰ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨੂੰ ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਸ

ਦਾ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825398516 ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825498241 ਅਤੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9825311510 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮਹਿਮਨ ਅਤੇ ਅੰਕਲ ਵਜੋਂ ਫੀਡ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹਿਰੂ ਪੁਲ ਦੇ ਕੋਨੇ 'ਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਾਉਂਡ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਇੱਕ ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਹੈਲਮੇਟ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨੁਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਉਰਫ ਗੋਰੂ) ਵੀ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

188. ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ), ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਅਤੇ ਏ8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੋਸਤ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (PW-21) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਹਿਆਭਾਈ ਮਥੁਰਭਾਈ ਪਟੇਲ (PW-91) ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਅਮੀਰਮੀਆਂ ਸ਼ੇਖ (ਪੀਡਬਲਯੂ-57) ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ ਕਰੀਮੀ) ਨੂੰ ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਏ-ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ੭ (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ)। "ਸਟਾਰ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ" ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਪਿਰਮੀਆਂ (ਪੀਡਬਲਯੂ-52) ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ @ ਗੋਰੂ) ਅਤੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਵੀ ਲੈ ਲਈ। ਅਤੇ ਮਈ 2003 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦਿਖਾਈ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਅਲੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1-ਸੀਐਚ-5189 ਵਾਲਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੌਰੰਗ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚੋਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਗੌਰਾਂਗ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇਅ ਨੇੜੇ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਸੀ ਜੋ ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਭਰੂਚ ਵੱਲ ਭੱਜ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਪੁਣੇ ਅਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੱਕ

ਅਤੇ ਇਹ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਪੀ.ਐਸ.ਕੋਠ ਨੇ ਪਾਇਆ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਪੀ.ਐਸ.ਕੋਠ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ.ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਮੰਤਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-50) ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰੇਨ ਪਾਂਡਿਆ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲਗਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਿਕੰਜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਿਰਾਜਭਾਈ ਮੁਸਤਫਾਭਾਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-60) ਨੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਦੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੈਨ ਪਾਰਲਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

189. ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ ਕਪੂਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-117) ਵੱਲੋਂ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਅਧੀਨ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ; ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐਸ. ਗੁਪਤਾ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-120), ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਸਟਾਰ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ; ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਬਾਬਰਭਾਈ ਮਲਜੀਭਾਈ ਰਬਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-34) ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸਟਾਰ ਨੰਬਰ ਬੁੱਕ ਦੀ ਮੋਟਾ ਬਿੱਲ ਬੁੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਏ-7 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੂਤ ਹਨ। (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਆਪਟੇ (PW-21) ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

190. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ BSNL ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426325765 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ 25.3.2003 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਨਹਿਰੂ ਪੁਲ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ A-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਾਊਂਡ ਤੱਕ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ A-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਅਤੇ A-14 (ਸੋਹੇਲ) ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਇੱਕ ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। 26.3.2003 ਨੂੰ, ਉਹ ਸਵੇਰੇ 7.15 ਵਜੇ ਨਹਿਰੂ ਬ੍ਰਿਜ ਕਾਰਨਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) ਦਾ ਫ਼ੋਨ ਆਇਆ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਦੇਖ ਕੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਾਉਂਡ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ ਅਤੇ A-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਸਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ 28.3.2003 ਨੂੰ ਏ.-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) ਵੱਲੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਨਮ ਫਲੈਟ ਦਰਿਆਪੁਰ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ 2-3 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਛੀਵਾਲਾ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਉਹ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਪਿਰਮੀਆਂ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-52) ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 5189. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਪਿਰਮੀਆਂ (PW-52) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ

ਰਾਹੀਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 379 ਅਤੇ ਬਾਬਰਭਾਈ ਮਲਜੀਭਾਈ ਰਬਾਰੀ (PW-34) ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 311 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

191. ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ), ਜੋ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ. (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 310) ਉਸ ਨੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ 26.3.2003 ਨੂੰ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਡੀਆਰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਵੀ। ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਪੀਰਮਿਆਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-52) ਦੇ ਸਬੂਤ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਏ.-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲਈ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਪਲੈਂਡਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੰਬਰ 5189 ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯਾਮਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦਾ ਅਸਲ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਯਾਮਾਹਾ ਲਈ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਸਪਲੈਂਡਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਬ ਬੁੱਕ 22.5.2003 ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ 23.5.2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਆਈ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਪੀਰਮਿਆਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-52) ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸੀ.

192. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀਆਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਪੀਰਮੀਆਂ (ਪੀਡਬਲਯੂ-52) ਵੱਲੋਂ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ. ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ ਹੁਸੈਨਮੀਆਂ ਪਿਰਮੀਆਂ (ਪੀਡਬਲਯੂ-52) ਨੇ ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਿੱਥੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇਅ ਨੇੜੇ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ

ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਸੀ ਜੋ ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ (PW-50) ਦੁਆਰਾ ਅਲਪੇਸ਼ ਰਣਛੋੜਭਾਈ ਰਾਠੌੜ (PW-86 - ਪੰਚ ਗਵਾਹ) ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, CBI ਅਤੇ ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐਸ. ਗੁਪਤਾ (PW-120) ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। . ਹਰੇਨ ਪਾਂਡਿਆ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਵਾਹਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਿਕੰਜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

193. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੇਹਾਨ ਪੁਥਾਵਾਲਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਪਾਈ ਗਈ। .

IN: A-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ @ ਗੋਰੂ)

194. ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼) ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲਈ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟਾਰ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੀ ਜੇਬ ਵਰਕਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬਾਈਕਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਪਲਾਂਟਡ ਰਿਕਵਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਝੂਠਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਸ ਕੋਠ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਾ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ 5189 ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਚਨਾਮਾ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐਸ. ਗੁਪਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-120) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ ਅੰਤਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਈ 2003 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਪੀਐਸ ਕੋਠ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 12.6.2003 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ. ਕੋਠ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ

ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 9/10.4.2003 ਨੂੰ ਕਾਗਦਪੀਠ ਪੀਐਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਸਰਾ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਤੋਂ 8973 ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਵਾਲਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 25.4.2003 ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦਖਾਨ ਪਠਾਨ (PW-45) ਨੇ ਕਾਗਦਪੀਠ PS ਵਿਖੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਅਸ਼ੋਕਭਾਈ ਅੰਬਾਲਾਲ ਸ਼ਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-36) ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 24.12.2002 ਤੋਂ, 4.5.2003 ਤੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਉਹ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ (ਹਰ 15-15-2003) ਆਉਂਦਾ ਸੀ। 30 ਦਿਨ) ਉਸ ਦੇ ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਗਦਪੀਠ ਦੇ ਪੀ.ਐਸ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਕ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਮਦੂਜੀ ਪੱਬਜੀ ਚਾਵੜਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-46) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

195. ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਮੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-50) ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਾਰੇ ਮਈ 2003 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ.

196. ਏ-8 ਨੂੰ 78 ਘੰਟੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 08.06.03 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 08.06.03 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 4.00 ਵਜੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.120 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ 10.40 ਵਜੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.91 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਵਾਪਸੀ 29.07.03 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; 11.08.03 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਵਾਪਸੀ।

197. ਏ-8 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਸੀ। ਉਹ ਯੂਨਸ (ਏ 6), ਪਰਵੇਜ਼ (ਏ 9) ਅਤੇ ਮੁਨਾਵਰ ਬੇਗ ਉਰਫ ਕੈਪਟਨ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਢਾਕਾ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਫਰਜ਼ੀ ਪਾਸਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਏ8 ਦਾ ਨਾਂ ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਕਲੀਮ (ਏ 4), ਅਨਸ

(ਏ 5), ਯੂਨਸ (ਏ 6), ਪਰਵੇਜ਼ (ਏ 9) ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ (ਏ 12), ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਖਾਨ ਪਾਰਟੀ (ਏ 18—ਭਗੌੜੇ) ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਰੇਹਾਨ (A7) ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਬੰਧ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦਾਹਰਣ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ। ਇਹ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਟਾਰ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਏ8 ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਏ7 ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1-ਸੀਏ-5189 ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਅਨਸ (ਏ5) ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ 25.03.03 ਨੂੰ ਅਸਗਰ ਅਲੀ (ਏ1) ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲੈ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ; ਇਹ ਅਨਸ (A5) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ (ਭਾਵ 25.03.03 ਨੂੰ) ਅਧੂਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਥਾਨ ਬਹੁਤ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਯਾਨੀ 26.03.03 ਨੂੰ, ਇਹ ਯੂਨਸ (ਏ 6) ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਏ 1 ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

198. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, A8 ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ A6 ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ, ਪੋਟਾ ਨੂੰ ਐਸ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

199. PW-21, PW-120, ਅਤੇ PW-91 ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰਿਕਾਰਡ, ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (4) ਅਧੀਨ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। A-8 ਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, A-7 ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ A-9 ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। PW11, PW-17, PW-21, PW-45, PW-52, PW-60, PW-77, PW-91, PW-114, PW-117, ਅਤੇ PW-120 ਤੋਂ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। PW-119 ਅਤੇ PW-33 (ਕ੍ਰਮਵਾਰ BSNL, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਦੀਆਂ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਸੈਲ ਫ਼ੋਨ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ।

200. 25.03.03 ਨੂੰ A8 ਨੇ A1 ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵੱਲ ਚਲਾਇਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ 25.03.03 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

ਪਿਆ। 26.03.03 (ਜਿਵੇਂ ਦਿਨ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਲਈ ਏ-8 ਦਾ ਏ-1 ਨੂੰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਏ-6 ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ A-14 ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨਾਲ A-8 ਦੇ ਕਵਰ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇਨ ਪਾਂਡਿਆ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਲਈ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਬੋਰ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀ.ਜੇ.-1-ਸੀ.ਐਚ.-5189, ਜਦਕਿ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪਲੇਟ ਵਾਲੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀ.ਜੇ.2164 ਸੀ। PW-52 ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਸਟਾਰ ਨੰਬਰ ਪਲੇਸ 'ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਬਦਲੀ ਗਈ ਸੀ। A-8 ਦੀ PW-52 ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਸੀ। ਚੋਰੀ ਦਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਏ-13 (ਫ਼ਰਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ PW-57 ਰਾਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ.-10 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

201. ਏ-8 ਨੂੰ 03.04.03 ਨੂੰ ਪਰਿਮਲ ਗਾਰਡਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। PW-114 ਅਤੇ DW-3 ਦੇ ਬਿਆਨ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਹਨ। DW-3 A8 ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏ8 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਸੀ; ਲਗਭਗ 2.30 ਦਾ ਸਮਾਂ; ਮਿਤੀ 2 ਜਾਂ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਸੀ। ਡੀਡਬਲਯੂ-3 ਘਟਨਾ ਦੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਮਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ A-8 (DW3 ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ, ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਉਸਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਏ-8 ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

202. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅੰਤਰਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9426007240 ਅਤੇ 9825384241 (ਹੱਚ) A8 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ IMEI ਨੰਬਰ 448478527477630 ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, A-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ @ ਗੋਰੂ) ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਅਤੇ 120ਬੀ ਦੇ

ਤਹਿਤ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਇਨ ਡੀ: ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ)

203. ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, AMTS ਬਲਾਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (PW-39) 'ਤੇ ਹਮਲਾ, ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। A9 ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 60 ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਰਿਫਲਿਕਸ਼ਨ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਗ ਪੱਤਰ 04.06.03 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ 07.06.03 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। A9 ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਸ਼ਾਮ 4.50 ਵਜੇ ਉਸ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-120 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ 09.06.03 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.35 ਵਜੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-91 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਅਦਾਲਤੀ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ. 324.

204. ਉਹ ਭਾਰਤ-ਬੰਗਲਾ ਸਰਹੱਦ ਰਾਹੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ4 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉੱਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। A9 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੇਹਾਨ (A-7) ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ (A-7 ਦੇ) ਮਾਪੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਨਸ (A-5), ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ (A-12), ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ (A-14) , ਅਤੇ ਯੂਨਸ (ਏ-6) ਸਾਰੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। ਦੋ ਕੋਡ ਕੀਤੇ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ-ਇੱਕ A-18 ਅਤੇ A-18 ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ; ਪਹਿਲਾਂ ਨੂੰ A4 ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ A-8 ਅਤੇ A6 ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

205. ਏ-9 09.03.03 ਨੂੰ ਜਲੀਵਾਲੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਵਿੱਚ A-4 ਅਤੇ A-14 ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉੱਥੇ, A14 ਨੇ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਿ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਦੋ 'ਮਹਿਮਾਨਾਂ' ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਏ-9 ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੀ। ਅੱਗੇ, ਉਹ ਏ-7 ਅਤੇ ਏ-12 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਏ-9 ਨੇ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿਖੇ ਏ-4,

ਏ-5, ਏ-12 ਅਤੇ ਏ-14 ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਨਾਂ ਆਇਆ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਪਾਲਦੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਏ.-14 ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਾਰਪਸ਼ੂਟਰ ਬਾਹਰੋਂ ਆਇਆ ਸੀ।

206. ਏ-9 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਡਿੱਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਏ-12 ਉਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ 22.03.03 ਨੂੰ ਜੂਨੀ ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਏ-9 ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਏ-14 ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। A-14 ਨੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ: ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਠਾਕਰਭਾਈ ਦੇਸਾਈ ਹਾਲ ਵੱਲ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਆਪਣਾ ਪਾਰਕ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਚਿਲਡਰਨ ਪਾਰਕ ਨੇੜੇ ਚਿੱਟੀ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ। ਮਿਤੀ 22.03.03 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, A9 ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ 24.03.03 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1-ਏਪੀ-4606 ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 25.03.03 ਅਤੇ 26.03.03 ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਦਾ ਵੀ ਏ9 ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਉਂ ਸੀ ਕਿ 25.03.03 ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅਧੂਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਦਿਨ ਏ.-9 ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਐਚ.ਏ. ਕਾਲਜ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ। ਏ-9 ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਏ-1 ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਏ-9 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹਿ-ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏ-7 ਦਾ ਨੰਬਰ 9825398156 ਸੀ, ਏ-1 ਦਾ 9825498421 ਅਤੇ ਏ-5 ਦਾ 9825311510 ਸੀ। ਏ-7 ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਏ1 ਨੂੰ 23.03.03 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

207. ਰੱਖਿਆ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, A-9 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, PW21 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀ.ਕੇ. ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ

ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਸੂ ਦਾ ਕੇਸ। PW-21 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ A-9 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਭਗ 12 ਘੰਟੇ 50 ਮਿੰਟ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ; ਸ਼ਾਮ 4.30 ਵਜੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਏ-9 ਨੂੰ 07.06.03 ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਪੇਪਰ (ਐਕਸ. 773) ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਆਈ.ਸੀ. ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਏ-7, ਏ-8, ਏ-9, ਏ-10 ਅਤੇ ਏ-11 ਨੂੰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਰਵਿਘਨ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, PW-21 ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ੱਕੀ.

208. ਉਪਰੋਕਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ PW-21 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਡਾਕਟਰੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ PW-21 ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੁ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਏ.-9 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 60 ਘੰਟੇ ਦੇ ਰਿਫਲੈਕਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪੜਚੋਲ 772 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ-9 ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 03.06.03 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9.35 ਵਜੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ 07.06.03 ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਏ-9 ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਵੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

209. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੱਢਣ ਦੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਥਿਤ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, A-9 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 120ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ

ਅਤੇ 120ਬੀ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

IN: A-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ)

210. ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖ਼ਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਮਾਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੋ ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 8 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-39) ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸਨ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਸਬੂਤ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪੋਟਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

211. ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਤਹਿਤ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕੁਝ ਸਾਹਿਤ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਉਤਾਰ ਕੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਹਵਾ ਕੱਢ ਕੇ ਅਣ-ਫਿੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 4/5.4.2003. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-120) ਨੇ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਵਾਲੀ ਨੰਬਰ 5189 ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਸਾਈਕਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਉਹ ਨੇੜਲੇ ਕੋਠ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮਈ 2003 ਵਿੱਚ ਕੋਠ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੱਡੀ ਹੋਈ ਸਾਈਕਲ।

212. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, 5.4.2003 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ. ਕੋਟ ਥਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਈਕ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਮੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ (PW50) ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਟਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਫੂਕ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਕੋਠ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਮਈ 2003 ਵਿਚ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਮੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-50) ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। 3.5.2003 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਖੜ੍ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲੈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਹਰ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਾਵਾਰਿਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਨੰਬਰ ਦੀ ਪਲੇਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਅਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

213. ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦਾ ਅਸਲ ਭਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਹਥਿਆਰ, ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ, ਅਤੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡ। ਜਨਵਰੀ 2003 ਵਿੱਚ, ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖ਼ਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏ-13 (ਮੁਫ਼ਤੀ ਸੂਫ਼ੀਆਨ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਿਮਨ (ਏ-1 ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਉਦੈਪੁਰ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਅਤੇ ਤੁਰਕ ਸਲੀਮ ਪਾਸਾ ਮਜਾਰੀਰੁਲੇ ਇਸਲਾਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ-49) ਨਾਲ ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਕਾ ਕਾਰ ਵਿਚ ਉਦੈਪੁਰ ਗਏ ਅਤੇ ਮੇਹਮਾਨ (ਏ-1 ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਸੀ. ਉਸ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ। ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੂੰ ਲੋਖੰਡਵਾਲੀ ਚਾਲੀ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਨੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਐਮ.ਬੀ. ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 401, ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿਖੇ। ਉਸਨੇ ਅਬਦੁਲ ਬੰਕੀ ਅਬਦੁਲ ਬਾਰੀ ਅੰਸਾਰੀ (PW-44) ਨੂੰ ਫਲੈਟ ਲਈ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਅਦਾਇਗੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਬਦੁਲ ਬੰਕੀ ਅਬਦੁਲ ਬਾਰੀ ਅੰਸਾਰੀ (PW-44 - ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬੇਅਰਿੰਗ ਨੰ. ਸ਼ੂਟਰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਲਈ ਫਰਵਰੀ 2003 ਵਿੱਚ A-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਅਬਦੁਲ ਸਮਦ ਅੱਬਾਸਾਲੀ (PW-54) ਤੋਂ GJ-1SS-5934। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਬਦੁਲ ਸਮਦ ਅੱਬਾਸਾਲੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-54) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 5-6 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਏ.-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਦੇ

ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। 7.3.2003 ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਤੋਂ ਦੋ ਹਥਿਆਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।

214. ਅੱਗੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 9.3.2003 ਨੂੰ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-39) 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਏ-11 ਨਾਲ (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਨਾਲ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਫਜ਼ਲ ਕੋਲਡ ਡਰਿੰਕ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (PW-39) 'ਤੇ 11.3.2003 ਨੂੰ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-39) 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲੇ। ਉਸਨੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

215. ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ 39) 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ 3-4 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਏ.-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਜੈਪੁਰ ਜਾਣ ਲਈ ਐਸ.ਟੀ. ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ। 1.4.2003 ਨੂੰ ਏ.-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿਖੇ ਫਲੈਟ ਨੰ.401 ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। 3.4.2003 ਨੂੰ, ਉਹ ਅਬਦੁਲ ਬੰਕੀ ਅਬਦੁਲ ਬਾਰੀ ਅੰਸਾਰੀ (PW-44) ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ 3,500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ.14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦਖਾਨ ਪਠਾਨ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-45) ਨੂੰ ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਅਤੇ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸੌਂਪੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦਖਾਨ ਪਠਾਨ (PW-45) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 558) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। 4.4.2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੇ ਨਾਲ ਹੀਰੋ ਹਾਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਰਾਪੋਰ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਭਰੂਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਖਤਰ ਅਲੀ ਅਤੇ ਉਸਮਾਨ ਅਲੀ ਦੇ ਝੂਠੇ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। 5.4.2003 ਨੂੰ ਉਹ ਸੂਰਤ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਹੋਟਲ 'ਚ ਠਹਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਪੂਨੇ ਰਾਹੀਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੋਟਲ

ਬਲੂਸਟਾਰ 'ਚ ਠਹਿਰਿਆ। ਭਰੂਚ ਅਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਉਸ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਬਾਰੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 757 ਅਤੇ 527 ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਦੋਵਾਂ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਵਿਜ਼ਟਰ ਰਜਿਸਟਰ। ਉਹ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ), ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ), ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ), ਏ-13 (ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ) ਅਤੇ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। 26.4.2003 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਦੇਖ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੇ ਨਾਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਪੰਚ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਹਰਪਾਲ ਮੀਨਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-23) ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਸ ਛਿਕਾਰਾ (PW-110) ਨੇ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਮੀਮੋ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਹਰਪਾਲ ਮੀਨਾ (PW-23) ਨੂੰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਅਸਗਰ ਅਲੀ)। ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ ਫਰਾਰ ਭਰਾ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਠਹਿਰਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ, ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ।

216. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 23.4.2003 ਨੂੰ, ਉਹ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਫ਼ਤਰ, ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਤੋਂ ਟਾਟਾ ਸੂਮੋ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫਲੈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਨੰ.206, ਬਲਾਕ ਨੰ.61, ਪੁਰਾਣੇ ਬਾਪੂਨਗਰ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵੱਲ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਠਹਿਰਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਫਲੈਟ ਨੰ.902, ਏ-3 ਬਲਾਕ ਨੇੜੇ ਧੋਬੀ ਕੀ ਚਾਵਲ, ਰਖਿਆਲ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਠਹਿਰੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਕਾਨ ਨੰ.522, ਬਲਾਕ ਨੰ.105, ਮੋਮੀਨ ਮਸਜਿਦ ਨੇੜੇ ਬਾਪੂਨਗਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਹੈ। ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਇਕ ਬਜਾਜ ਕਾਵਾਸਾਕੀ ਬਾਕਸਰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬੇਅਰਿੰਗ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ.ਜੀ.ਜੇ.1ਬੀ.ਜੀ.3849 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਆਰਸੀ ਬੁੱਕ ਸਮੇਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੀਮੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 270 ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਹਰਪਾਲ ਮੀਨਾ (PW-23) ਅਤੇ A-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੁਆਰਾ।

217. ਅਬਦੁਲ ਬੰਕੀ ਅਬਦੁਲ ਬਾਰੀ ਅੰਸਾਰੀ (PW-44) ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿਖੇ 1,400/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਫਲੈਟ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ

ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਅਪ੍ਰੈਲ 2003 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ A-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ 3,400/- ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸੇਵਿੰਗ ਬੈਂਕ ਅਕਾਊਂਟ ਨੰ.2244 ਅਤੇ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੁਆਰਾ ਕੈਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਸਤੇਂਦਰ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਾਇਣ ਪਾਂਡੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-105), ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਕਤ ਚੈੱਕ ਬੁੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਮਾਰ ਨਰਮਦਾਸ਼ੰਕਰ ਪੰਡਯਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 2244 ਦੇ ਬੈਂਕ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਗੁਜਰਾਤ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਵੀ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ 3.4.2003 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵੀ ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੀ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸੀਦਖਾਨ ਪਠਾਨ (PW-45) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1-ਐਸਐਸ-5934 ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। 28.1.2003 ਨੂੰ ਸਿਲਵਰ ਆਟੋ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਬਦੁਲ ਸਮਦ ਅੱਬਾਸਲੀ (PW-54), ਜੋ ਕਿ ਸੈਕੰਡ ਹੈਂਡ ਦੋਪਹੀਆ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੇ 28.1.2003 ਨੂੰ ਇੰਡੀਆ ਆਟੋ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦੇ ਸੰਜਬ ਅਖਤਰ ਮਹਿਬੂਬ ਅਖਤਰ (PW-76) ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੋਟਬੁੱਕ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੋਟਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਅਨਿਲ ਮਹਿਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਜਬ ਅਖਤਰ ਮਹਿਬੂਬ ਅਖਤਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-76) ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 3.4.2003 ਨੂੰ ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦਖਾਨ ਪਠਾਨ (PW-45) ਨੂੰ A-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਨੇ 3.4.2003 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਵੇਦ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦਖਾਨ ਪਠਾਨ (PW-45) ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। . ਉਪਰੋਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 17.4.2003 ਨੂੰ ਮੈਗਨੇਟ ਸਿਸਟਮ ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ, ਕਾਲੂਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲਾਵਾਰਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

218. ਅਪਸਰਾ-ਅਰਾਧਨਾ ਥੀਏਟਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1 ਸੀਡੀ 8973 ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਾ ਅਸਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1ਸੀਐਚ-6692 ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਤੁਲ ਅਸ਼ੋਕ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਸ਼ੋਕਭਾਈ ਅੰਬਾਲਾਲ ਸ਼ਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-36) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨਿਊ ਕਲਾਥ ਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਪਸਰਾ-ਅਰਾਧਨਾ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਕਮਲੇਸ਼ ਬਮਨ

ਰਾਓ ਮਰਾਠੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-40) ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਕਾਗਦਪੀਠ ਥਾਣੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਜਨਕਰਾਈ ਰਵੀਸ਼ੰਕਰ ਪੰਡਯਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-25) ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਸਪਲੈਂਡਰ ਵਾਲੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ1ਸੀਜੇ-6692 ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਮਹਿਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੁਜ਼ੂਕੀ ਸਮੁਰਾਈ ਅਤੇ ਬਜਾਜ ਕਾਵਾਸਾਕੀ ਬੋਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਗਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਜੀਜੇ-1ਬੀਜੀ-3849 278, 279 ਅਤੇ 282 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੀਰੋ ਹੌਂਡਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਜਿਸਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ.ਜੀ.ਜੇ.7 ਕਿਯੂ2164 ਹੈ, ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇਅ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੌਰੰਗ ਕਿਰੀਟ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਨੰਬਰ ਪੀ. ਸਟਾਰ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। GJ-1CF-5189 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਏ.-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤਾਰਾਪੁਰ-ਬਗੋਦਰਾ ਹਾਈਵੇਅ ਨੇੜੇ ਬਿਨਾਂ ਨੰਬਰ ਦੇ ਉਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐੱਸ. ਗੁਪਤਾ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-120) ਅਤੇ ਅਰਪੇਸ਼ ਰਣਛੋੜਭਾਈ ਰਾਠੌੜ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-86) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਮੰਤਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-50) ਇੰਚਾਰਜ, ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ., ਥਾਣਾ ਕੋਠੇ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਛੇ ਸੀਡੀਜ਼ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੂਤ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

IN: A-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ)

219. ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਦਾਨ ਫਰਾਸਾਤ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਾਈਕ ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੂਜਾ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਰਵਰੀ 2003 ਵਿੱਚ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਉਦੈਪੁਰ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ 18.5.2003 ਨੂੰ ਹੀ ਜੱਫੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਦੀਸ਼

ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-39) 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਸਮੇਤ ਆਮ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

220. ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ A11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) A-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਅਤੇ A-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦਾ ਦੋਸਤ ਸੀ। ਉਹ ਮੁਤਫ਼ੀਆ ਸੂਫ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੀ ਉਹ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖ਼ਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਉਦੈਪੁਰ ਤੋਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਏ-14 (ਸੋਹੇਲ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰਕ ਸਲੀਮ ਪਾਸਾ ਮਜਾਰੀਰੁਲੇ ਇਸਲਾਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ-49) ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਕਾ ਕਾਰ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਨੂੰ 23.1.2003 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਠਹਿਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਬੀ. ਤਵਾਭਾਈ ਯੂਸਫਭਾਈ ਸ਼ੇਖ (PW-66) ਰਾਹੀਂ ਮੁਹੰਮਦ ਜਲਿਸ ਅਹਿਮਦ ਰਾਜਪੂਤ (PW-68) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੰਪਲੈਕਸ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਰਾਇਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ। ਸਾਜਿਦ ਇਬਰਾਹਿਮ ਪਟੇਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-47) ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 9825677207 ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪਾਂਡਿਆ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਭੱਜਣ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਰਕ ਸਲੀਮ ਪਾਸਾ ਮਜਾਰੀਰੁਲ ਇਸਲਾਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ-49) ਨੇ ਵੀ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਜਿਦ ਇਬਰਾਹਿਮ ਪਟੇਲ (PW-47) ਨੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਰਕ ਸਲੀਮ ਪਾਸਾ ਮਜਾਰੀਰੁਲੇ ਇਸਲਾਮ (PW-49) ਨੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ A-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਕੰਪਨੀ, ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਿਮ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਵਰਮੀਅਨ ਅਨਵਰਮੀਅਨ ਸੈਯਦ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ 4.4.2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਵੀ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਐਕਟੀਵੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸਬੂਤ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਮੁਬੀਨੁਦੀਨ ਪੀਰਸਾਬਮੀਆ ਸ਼ੇਖ (ਪੀਡਬਲਯੂ-116), ਮੈਨੇਜਰ, ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਹੋਟਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ

ਅਖ਼ਤਰਾਲੀ ਸਾਬਰਾਲੀ ਅਤੇ ਫਜ਼ਲਭਾਈ ਗਨੀਭਾਈ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਫਰਜ਼ੀ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੂਰਤ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰੇ ਸਨ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਸਨ। ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ ਪਠਾਨ) ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਤਾਰਾਪੁਰ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਭਰੂਚ ਤੋਂ ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਪੁਣੇ ਤੋਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਏ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਹੋਟਲ ਬਲੂਸਟਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਠਹਿਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਏ.-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਨੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

221. ਉਸਮਾਨ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਖਾਨ (PW-29) (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 295), ਤੁਰਕ ਸਲੀਮ ਪਾਸਾ ਮਜਾਰੀਰੁਲੇ ਇਸਲਾਮ (PW-49) (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 365), ਤਵਾਭਾਈ ਯੂਸਫਭਾਈ ਸ਼ੇਖ (PW-66) (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 429) ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਸਬੂਤ ਹਨ. ਜਲਿਸ ਅਹਿਮਦ ਰਾਜਪੂਤ (PW-68) (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 431)।

222. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੇਰ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਬੇਨਤੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੋਈ ਲੱਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਨੇੜੇ ਚਿੱਟੀ ਬੈਂਗ ਵਿਖੇ ਕਾਰ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਹਨੇਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਉੱਡ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਸਾਈਡ ਸੀਟ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਲੇਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਉੱਪਰ ਆ ਗਈਆਂ। ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਗੱਡੀ 'ਚ ਹੀ ਮਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਬਾਕੀਆਂ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ - ਅਨਿਲ ਯਾਦਰਾਮ ਪਟੇਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-55) ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਖੌਤੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਹਗੀਰ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੀ. ਚਿਟੀ ਬੈਂਗ ਦੇ ਪਾਸੇ ਪਾਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ

ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਿਆਂ ਹੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ, ਉਸ ਦਾ ਪੀਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ।

223. ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਲਬਧ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕਤਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

<u>ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ)</u>

224. ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਰ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਾਜ/ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਤਰਜੀਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ, ਸਵਾਲ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਾਊਫ) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਯਾਨੀ 10,000 ਰੁਪਏ। 10,000/-। ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਯਾਨੀ 5 ਸਾਲ ਤੱਕ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ 5 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 8 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਪੋਟਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ।

<u>ਇਨ ਡੀ: ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ)</u>

225. ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦਿੰਗ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 3,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ

ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਪੋਟਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ A-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

IN: A-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ)

226. ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

227. ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਉਫ), ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਅਤੇ ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। A2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਉਫ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.

ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ……/2019 @ 2017 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (CRL.) ਨੰਬਰ 5530

ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ……/2019 @ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (CRL.) NOS.9028-9029 OF 2016

228. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

229. ਮੁਲਜ਼ਮ ਭਗੌੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੁਨੈਦ ਸ਼ੇਖ।

230. ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਪੋਟਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋਸ਼ੀ - ਮੁਹੰਮਦ। ਜੁਨੈਦ ਸ਼ੇਖ 'ਤੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਏ (ਸੰਖੇਪ ਲਈ, "ਆਈਪੀਸੀ") ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28.02.2008 ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ 2003 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 10 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 174ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

231. ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ। 21 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

232. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਜਾਨ 'ਤੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਐੱਮ.ਜੇ. ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਸਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ।

233. ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੀ ਧਾਰਾ 164 (1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਪੋਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਉਹ ਮੁੱਖ

ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਗ੍ਹਾ-ਜਗ੍ਹਾ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉਸ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਠਹਿਰਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਐੱਮ.ਜੇ.ਸ਼ੇਖ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਘਰ ਵਿਚ ਠਹਿਰੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਕਾਨ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਐੱਮ. ਜੇ. ਸ਼ੇਖ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਦਾ ਕਰੀਬੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਏ-1 ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਲੈ ਲਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਤਲ ਵਿਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਘਾੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗਵਾਹ ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਜ ਜਾਣ ਲਈ 15,000 ਤੋਂ 20,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡਿੰਗ ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟਿਫਿਨ ਬੰਬ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਗਦੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

234. ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 17 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ 21 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (CRL.) ਨੰਬਰ 26

235. 26.3.2013 ਨੂੰ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

236. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 21.1.2019 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 29.8.2011 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਿਠਲਭਾਈ ਪੰਡਯਾ ਬਨਾਮ ਸੀਬੀਆਈ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 15506/2007 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 16.6.2008 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸਥਿਤ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ.2327/2011, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ 6.2.2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਠਲਭਾਈ ਡੀ. ਪੰਡਯਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੋਰਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਆਂਇਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

237. ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਦੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 1.11.2018 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ 31.1.2019 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ, ਜੇ.ਜੇ. 8.2.2019 ਨੂੰ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

238. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਬਿਆਨ। ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਨੂੰ 3.11.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸੋਹਰਾਬੁਦੀਨ ਸ਼ੇਖ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਕੌਸਰਬੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਠੇਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਈਪੀਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੀਡੀ ਵਣਜਾਰਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਦੇ ਸਾਥੀ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਨੇ ਨਈਮ ਖਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਿਦ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-1 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੁਆਰਾ 5.11.2018 ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਖਬਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਜਮ ਖਾਨ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 2010 ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

239. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਗੁਜਰਾਤ ਫਾਈਲਾਂ - ਐਨਾਟੋਮੀ ਆਫ ਏ ਕਵਰ-ਅੱਪ' ਨਾਮਕ ਕਿਤਾਬ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਪੁਲਿਸ, ਵਾਈ.ਏ. ਦੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸ਼ੇਖ ਜਿਸ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਮੈਪ ਮਿਤੀ 29.3.2003 ਵਿੱਚ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ। , 7.11.2018 ਨੂੰ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮੁੱਖ ਲੇਖ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀ.ਜੀ. ਵਣਜ਼ਾਰਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਹ ਖ਼ਬਰ 21.9.2013 ਨੂੰ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਸਕੈਚ ਜੋ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ, ਏ-1 ਦੀ ਦਿੱਖ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਨਾਲ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਠਲਭਾਈ ਪੰਡਯਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ countercurrents.org ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 5.11.2007 ਦੀ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸੂਚੀ P-8 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਡਯਾ ਨੇ 7.11.2007 ਨੂੰ ਆਉਟਲੁੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

240. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਤੋੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ 7 ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਸਮੇਤ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ। PW-55 ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਫਤੀ ਸੂਫੀਆਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਪੁਲਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ 'ਚ ਹੋਣ ਦੇ

ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਸਬੂਤ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸੀ। ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੁਰਮ ਕਾਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਦਾਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ ਬਨਾਮ ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਲੀ (2013) 5 SCC 762 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਾਂਚ ਨਿਰਪੱਖ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ , ਸਮੁੱਚਾ ਜ਼ੋਰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2014) 2 SCC 532 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਖਰਕਾਰ ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਪੈਰਾ 6.11.5, ਚੈਪਟਰ VI ਦੇ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਦੇ ਪੈਰਾ 8.22 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 23.20 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੀਡੀ ਵਣਜ਼ਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਹਸਤੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ 8 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਆਚਰਣ ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਸ਼ੇਖ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। v. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2004) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 158. ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਕਮੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਹੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਰੇਮਵਰਕ. ਪੂਜਾ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2016) 3 SCC 135 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

241. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ, ਵਿਦਵਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਵਿਦਵਤਾ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਝਲਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

242. ਸ੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਵੀ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ 31.1.2019 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਿੱਖੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਜ਼ਮ ਖ਼ਾਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਸੋਚਿਆ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਾਂ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਕੁਸੁਮ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2006) 6 SCC 180, ਰੋਹਿਤ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2005) 13 SCC 702 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਹੋਲੀਕੋ ਪਿਕਚਰਜ਼ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, 2007 (14) ਐਸਸੀਸੀ 281.

243. ਮਿਸਟਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤੱਥ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਣਨਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਜ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (1988) 3 SCC 319 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਸਿੰਘ 'ਲਲਨ' (VIII) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (2006) 6 SCC 613 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. . ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਇਰਾਦਿਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੱਖੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬੇਲੋੜਾ ਦਖਲ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਅਹਿਮਦ ਆਜ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2012) 10 SCC 731, ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, (2004) 3 SCC 349 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਹਿਸੀਨ ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2018) 6 SCC 72 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ PIL ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

244. ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 22.1.2014 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਖਰਕਾਰ ਦਸੰਬਰ 2018 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲਏ ਗਏ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ। , ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੀਪੀਆਈਐਲਡੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਫਾਰਮ ਹਨ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵੱਖਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ।

245. ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵੀ ਮਿਤੀ 8.2.2019 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

8.2.2019 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ CPIL ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਹਿਤ ਕੇ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਲਰਕ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਕਤ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਵਕੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਆਦਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ। ਤੱਥ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਵੀ ਸੀਪੀਆਈਐਲ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਰਾਦਾ ਤਿੱਖਾ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ 31.1.2019 ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ. ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਹ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 1.11.2018. ਇਹ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਢੰਗ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐੱਲ. ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਨਵਾਂ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ.

246. ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਬਿਆਨ. ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 177/2013 ਆਦਿ ਵਿਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਹਿਦ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਨਈਮ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ. ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ.

ਉਸ ਨੇ ਉਦਾਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਤਲ ਦਾ ਇਹ ਠੇਕਾ ਸ੍ਰੀ ਵਣਜ਼ਾਰਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

> "3. ਸੀਬੀਆਈ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਮੈਂ ਸੀਬੀਆਈ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਦੈਪੁਰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪਗੜ੍ਹ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਵਾਪਸ ਉਦੈਪੁਰ ਆਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹਿਦ ਰਾਮਪੁਰੀ ਅਤੇ ਨਈਮ ਖਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜਾਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਨਈਮ ਖਾਨ ਨੂੰ ਏ.ਕੇ. 56 ਹਥਿਆਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੰਦੌਰ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਦੈਪੁਰ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਦੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਹਰਿਆਣ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਉਦੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਅਤੇ ਇਕ ਲੜਕੇ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਆਣ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਸੋਹਰਾਬੂਦੀਨ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਅਤੇ ਮੁਦੱਸਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਮਿਦ ਲਾਲਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। . ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੇਰੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੀਬੀਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਰੀਅਮ ਮਾਰਬਲ ਤੋਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਟੂਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਜੋਧਪੁਰ ਦਾ ਪੈਸਾ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦਾ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਰੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਭੁੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ....."

247. ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਭੁੱਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੋਚਿਆ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਪੁਲੰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਭੁੱਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ।

248. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ ਵਰਗਾ ਹੈ। “ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੱਚਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, (xxx) ਘਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।” ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਠਲ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਆਉਟਲੁੱਕ ਦੇ ਇੱਕ ਲੇਖ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਕਾਤਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੁਮਾਨਾਂ, ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚੇ ਗਏ ਹਨ।

249. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਠਲ ਪੰਡਯਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਬੇਨ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਠਲ ਭਾਈ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 16.11.2006 ਨੂੰ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਪੰਡਯਾ ਸਮੇਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪਰਸ ਅਤੇ ਪਰਸ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 18.12.2006 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੋਟਾ ਜੱਜ ਨੇ 25.6.2007 ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਬਿਨੈਕਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ

ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 20.6.2008 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ | ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

> "24. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ, ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਨੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ [1] ਆਰਡਰ dtd.18/12/2006 ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ Ex.855 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [2] ਆਰਡਰ dtd.26/3/2007 ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ Ex.898 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ [3] ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ dtd.25/6/2007 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ [POTA] ਨੰਬਰ 10 ਵਿੱਚ 2003 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਿਤੀ 18/12/2006 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ Ex.855 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 26/3/2007 ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ Ex.898 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ [POTA] ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। /ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼/ਮੁੜ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ Ex.855 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 122 ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ 7 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੋਟਾ] ਅਤੇ 202 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ 26/3/2007 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ [ਪੋਟਾ] ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਸ. 898 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕੇ। ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ 28/3/2007 ਅਤੇ 4/4/2007 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 22/12/2006 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ Ex.855 dtd.18/12/2006 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਲੋ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ Ex.898 dtd.26/ 3/2007

ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 26/3/2007 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 26/3/2007 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੇਵਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 28/3/2007 ਅਤੇ 4/4/2007 ਨੂੰ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 25/6/2007 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ [ਪੋਟਾ] ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਵੰਬਰ 2007 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ Ex.855 ਅਤੇ 898 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲ ਮੈਮੋ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 25/6/2007 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ dtd.25/6/2007 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

26. ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਕਤਲ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 8/9/2003 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 16/11/2006 ਨੂੰ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪਰਸ ਅਤੇ ਪਰਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 16/4/2007 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 25/4/2007 ਨੂੰ। ਫਿਰ ਵੀ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ Ex.855 ਅਤੇ 898 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਧਾਰਣ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਦਰਖਾਸਤਾਂ Ex.855 ਅਤੇ 898 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪਰਸਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਹਨ।

27. ਅਜੇ ਵੀ 'ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ' ਨੂੰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਕੇਸ ਦੇਰੀ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਰ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਅਸੀਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਕੇਸ ਹਾਰ ਨਾ ਜਾਵੇ।

29. ਅੱਗੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਤੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਸੱਚਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਨੇ ਵੀ 19/8/2006 ਨੂੰ 'ਤਹਿਲਕਾ' ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਆਪਣੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

250. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 19.8.2006 ਨੂੰ 'ਤਹਿਲਕਾ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ/ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਈ.ਓ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਵਿਠਲਭਾਈ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੋਲ ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

251. ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵੇਰੇ 0645/0700 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਲਈ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ੰਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ 10 ਮਿੰਟ ਲੱਗ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵੇਰੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 15 ਤੋਂ 20 ਮਿੰਟ ਜਾਂ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਖਬਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀਬੇਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਆਪਣੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਅ ਗਾਰਡਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸਾਮੱਗਰੀ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਪਾਰਟ ਸਟੋਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇਗੀ।

252. ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿੱਠਲ ਭਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ SLP ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 15.7.2009 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ

ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ SLP ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।

253. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਤਾ ਨੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੀਆਰਐਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 2327/2011 ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 6.2.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

> "4. ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਮ ਪੰਚਾਲ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ 4.2.2012 ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, SLPs ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। 29.8.2011 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ Crl ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ। 2007 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.975 ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲਾਂ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ [ਪੋਟਾ] ਨੰਬਰ 10 ਦੇ 2003 ਵਿੱਚ Exh.855 ਅਤੇ Exh.898 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੋਰ ਜਾਂਚ/ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਨੋਨੀਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਰੀ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ 2008 ਦੀ 18, 2008 ਦੀ 18 ਅਤੇ 1324 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 17 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 16.6.2008 ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ (ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਟੂ ਅਪੀਲ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ (ਸ) 9785-9796/2011 ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।) ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 9797-9808/2011 ਲਈ, ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੇ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973.

5. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

6. ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਅਪੀਲ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ (ਸ) 9785-9796/2011 [ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ] ਅਤੇ ਅਪੀਲ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ (ਸੀ) 9797-9708/2011 [ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ] ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ(ਵਾਂ)। ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ/ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਆਏ IV ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ।

254. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਹਰੇਨ ਪੰਡਯਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਸਮੇਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਾਂਚ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ. ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ/ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੁਸੁਮ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2006) 6 SCC 180 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ ਕਿ ਟੇਢੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

255. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ ਬਲਕਿ ਮੈਡੀਕਲ/ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਦੀ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਨ। ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ।

256. ਰੋਹਿਤ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2005) 13 SCC 702 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ 12.2.2004 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਮਿਸਾਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਕੀਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 1,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

257. ਹੋਲੀਕੋ ਪਿਕਚਰਜ਼ (ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, (2007) 14 ਐਸਸੀਸੀ 281 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

258. ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਜ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ, (1988) 3 SCC 319 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਣਨਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ।

259. ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਸਿੰਘ 'ਲਲਨ' (viii) ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2006) 6 SCC 613 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੱਖੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। 260. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਅਹਿਮਦ ਆਜ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2012) 10 SCC 731 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਹੈ।

261. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1992) 4 SCC 653 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

> "7. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨਾਬਾਲਗ, ਪਾਗਲ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਾਹਜਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਅਗਲਾ ਦੋਸਤ, ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਅਗਲਾ ਦੋਸਤ ਅਜਿਹੀ ਅਪਾਹਜ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੁੱਲ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਦਾ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਪਰ ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ, ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਨਬੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਸ. ਨਾਇਕ, (1988) 2 SCC 602. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ

ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 302, IPC ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 324, IPC ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰੇ ਲਈ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ! ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਖ਼ਤਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਣਚਾਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਮੰਗਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਐਸ.ਪੀ.ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (1981) ਵਿੱਚ Supp. ਐਸਸੀਸੀ 87 ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 219, ਪੈਰਾ 24)।

“ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਜੋ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਸੱਚਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਿੱਖੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ...।"

ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ 'ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ' ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ 'ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ' ਨਿਯਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦੇ

ਹੋਏ ਕਹੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (1992) 4 SCC 605 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

> 8. ਜਨਤਾ ਦਲ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਸ. ਚੌਧਰੀ, (1992) 4 ਐਸਸੀਸੀ 305. ਇਹ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 22 ਜਨਵਰੀ, 1990 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਨਾਮੀ ਅਤੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਬੋਫੋਰਸ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸਵਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਰੋਗੇਟਰੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ, ਨੇ ਕੁਝ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ 'ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ/ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੀਬੀਆਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਵਕੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ 'ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 329, ਪੈਰਾ 45)।
>
> “ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲੱਖਾਂ

ਸਵਾਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਨ। ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਨਾ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਲਈ।

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਨਤਾ ਦਲ, ਸੀਪੀਆਈ (ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ), ਭਾਰਤੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਸਮਾਜਵਾਦੀ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਾ. ਪੀ. ਨੱਲਾ ਥੰਪੀ ਥੇਰਾ ਵਰਗੀਆਂ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲਾਗੂ/ਦਖਲ ਲਈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ' ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

262. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ., (2004) 3 ਐਸਸੀਸੀ 349 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਆਰਡਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਪਾਗਲ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਾਹਜਤਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ।

263. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਰਾਮਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1984) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 500 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਸ. ਨਾਇਕ ਨੂੰ ਏ.ਆਰ. ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤੁਲੇ, ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੱਥ ਕਿ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੌਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅੱਜ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ, ਤਰਕਹੀਣ, ਗੜਬੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ CPIL ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ PIL ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਸੀ।

264. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਬੰਧੂਆ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1984 ਐਸਸੀ 802 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਸ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ। ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੀ ਸਥਿਤੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ, ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੋਰਟਿਓਰਰੀ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰਥਕ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ। ਸਿਰਫ਼ ਅਮੀਰਾਂ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਵੀ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਤੇ ਨਿਰਾਦਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੌਣ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਯੋਗ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੀਪੀਆਈਐਲ ਅਤੇ ਸੀਪੀਆਈਐਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ। ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਦਖਲ।

265. ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਗਲਤੀ ਬਾਰੇ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਪੀਆਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ।

266. ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਸੀਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਭਾਗ VI ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ I ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਯਮ 8 ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "8. ਕੋਈ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। “ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ”, ਜਿਸ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ, ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਆਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ:
>
> ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ, ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਟਿਡ ਲਾਅ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਫੀਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

267. ਨਿਯਮ 8 ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ, ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਟਿਡ ਲਾਅ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਫੀਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। CPIL ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 8 ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਨਿਯਮ ਆਪਹੁਦਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

268. ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ. ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਨਿਯਮ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਅਤਿ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 8 ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕੈਨਵੈਸਡ ਅਸਥਿਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਵੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਬਾਰ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। CPIL ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਜੋ ਉਕਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਕੀਲ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।

269. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਰੁਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਉਠਾ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ। ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ

2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 140, 142-146 ਅਤੇ 149-151।

270. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਏ-1 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਗਰ ਅਲੀ) (2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 149), ਏ-4 (ਕਲੀਮ ਅਹਿਮਦ) (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2012 ਦਾ .142), ਏ-5 (ਅਨਸ ਮਾਚਿਸਵਾਲਾ) (2012 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 145), ਏ-6 (ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਸਰੇਸ਼ਵਾਲਾ) (2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 146), ਏ-7 (ਰੇਹਾਨ ਪੁਠਾਵਾਲਾ) (ਅਪਰਾਧਿਕ)

2012 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.143), ਏ-8 (ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਜ਼ @ਗੋਰੂ) (2012 ਦੀ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.144), ਏ-9 (ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਸ਼ੇਖ) (2012 ਦੀ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 140), ਏ-10 (ਪਰਵੇਜ਼) ਖਾਨ ਪਠਾਨ) (2012 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 150) ਅਤੇ ਏ-11 (ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ) (2012 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 151) ਪੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ 3(3) ਅਧੀਨ ਅਤੇ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 141, 147 ਅਤੇ 148

271. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਉਫ) (2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 147), ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) (2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 148) ਅਤੇ ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। (2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 141) ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਏ-3 (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀਉਦੀਨ) ਅਤੇ ਏ-12 (ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ) ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਏ-2 (ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਰਾਊਫ਼) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ)।

2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 83-94

272. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ 2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 140-151 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ...../2019 @ 2017 ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (CRL.) ਨੰ. 5530 ਅਤੇ 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ...../2019 @ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (CRL.) ਨੰ.9028-9026OF

273. ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ। ਸ਼ੇਖ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 174A ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 174ਏ

ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੱਡ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 26

274. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੁਨਰ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 50,000/- ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate